

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

Διαγωνισμός
Μαθητικού Δοκιμίου
της Ελληνικής Πρεσβείας
για μαθητές/μαθήτριες
της Στ' τάξης
δημοτικών σχολείων
(Σχολικές χρονιές 2022-2023
και 2023-2024)

Η σημασία
της επιστροφής
των γλυπτών
του Παρθενώνα
στην Ελλάδα

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΟ
ΥΛΙΚΟ

Η ιστορική ομιλία της Μελίνας Μερκούρη για τα Γλυπτά του Παρθενώνα - Μπροστά στον Μπόρις Τζόνσον

Μπόρις Τζόνσον και Μελίνα Μερκούρη στην Οξφόρδη. Τότε που είχε ακούσει τη συγκλονιστική ομιλία της για τα Γλυπτά του Παρθενώνα.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ Ι. ΑΝΕΣΤΗ

16/11/2021

«Δεν υπάρχουν Ελγίνεια Μάρμαρα. Υπάρχουν Γλυπτά του Παρθενώνα, όπως υπάρχει ο Δαβίδ του Michael Angelo». Με 3.200 λέξεις η Μελίνα Μερκούρη συγκλόνισε τη Βρετανία -και τον νυν πρωθυπουργό, Μπόρις Τζόνσον- στην Οξφόρδη.

Το συναίσθημα, μαζί με τη μοναδική δύναμη της εξιστόρησης, η παράθεση ιστορικών αναφορών ως καταπέλτες, η διαρκής επίκληση του ηθικού ζητήματος διατρέχουν αυτή την ιστορική ομιλία.

Η Μελίνα Μερκούρη, το 1986, ως υπουργός Πολιτισμού, πήγε στην Οξφόρδη να μιλήσει σε ένα debate για το ζήτημα των Γλυπτών του Παρθενώνα, που είχε κάνει σημαία της πολιτικής της.

Είχε προηγηθεί το 1982 η ομιλία της στο Μεξικό, στην αρμόδια επιτροπή της UNESCO, όπου και επισήμως άνοιξε το ζήτημα της διεκδίκησης σε διεθνές επίπεδο. Αποσπάσματα είναι κοινά. Όμως έχει ενδιαφέρον ότι αυτή τη φορά πήγε στην καρδιά του ζητήματος, στο Λονδίνο, στάθηκε στην Οξφόρδη ανάμεσα σε διανοούμενους και τους μελλοντικούς ηγέτες της χώρας και μίλησε με το γνωστό της πάθος, ζητώντας συγγνώμη για την προφορά της, λέγοντας ότι θυμίζει έναν εκφωνητή «που μιλάει σαν να 'χει τα Ελγίνεια Μάρμαρα στο στόμα του».

Στο κοινό βρισκόταν, ως πρόεδρος μάλιστα της Oxford Union, που διοργάνωσε τη συζήτηση, και ο φοιτητής τότε, πρωθυπουργός σήμερα Μπόρις Τζόνσον, ο οποίος σήμερα νωρίς το απόγευμα ώρα Ελλάδας θα δεχθεί τον Κυριάκο Μητσοτάκη στην Downing Street.

Ακολουθεί η ιστορική ομιλία της Μελίνας Μερκούρη.

«Κύριε Πρόεδρε, Αξιότιμα Μέλη, Κυρίες και Κύριοι Καταρχήν επιτρέψτε μου να ευχαριστήσω την Oxford Union που έφερε το θέμα αυτό για συζήτηση και ευχαριστώ που με προσκαλέσατε. Νομίζω ότι θα ήταν καλό αυτό το βράδυ ν' ακουστεί μια ελληνική φωνή. Μια φωνή έστω με τη φτωχή μου προφορά. Την ακούω και μορφάζω. Θυμάμαι εκείνο που είπε κάποτε ο Brendan Behan για κάποιο εκφωνητή "Μιλάει σαν να 'χει τα Ελγίνεια Μάρμαρα στο στόμα του."

Θα ήθελα να ευχαριστήσω επίσης το μεγάλο αριθμό Βρετανών πολιτών που συνηγόρησαν υπέρ των θέσεων της κυβέρνησης με τα αξιότιμα μέλη και των δύο σωμάτων του κοινοβουλίου που εκδήλωσαν ενδιαφέρον και συμπάθεια για το αίτημα της επιστροφής των μαρμάρων. Και βεβαίως εκφράζω τη βαθιά ευγνωμοσύνη μου στη Βρετανική Επιτροπή για την Επιστροφή των Μαρμάρων του Παρθενώνα, για τις προσπάθειες της να αποκαλύψει την αλήθεια στο βρετανικό λαό.

Υπάρχουν τα Μάρμαρα του Παρθενώνα. Δεν υπάρχουν Ελγίνεια Μάρμαρα. Όπως:

υπάρχει ο Δαβίδ του Michael Angelo,

υπάρχει η Αφροδίτη του Da Vinci,

υπάρχει ο Ερμής του Πραξιτέλη,

υπάρχουν οι Ψαράδες στη θάλασσα του Turner,

υπάρχει η Capella Sixtina.

Δεν υπάρχουν Ελγίνεια Μάρμαρα.

Ξέρετε, λένε ότι εμείς οι Έλληνες είμαστε ένας θερμόαιμος λαός. Να σας πω κάτι, είναι αλήθεια. Και είναι γνωστό πως δεν αποτελώ εξαίρεση. Γνωρίζοντας τι σημαίνουν τα γλυπτά αυτά για τον ελληνικό λαό δεν είναι εύκολο να μιλήσω ψύχραιμα για το πως πάρθηκαν τα Μάρμαρα από την Ελλάδα, αλλά θα προσπαθήσω. Το υπόσχομαι.

Ενας από τους διακεκριμένους καθηγητές σας με συμβούλεψε να εξιστορήσω το πώς πάρθηκαν τα μάρμαρα από την Αθήνα και έφθασαν στις βρετανικές ακτές. Ισχυρίστηκα ότι αυτό είναι αρκετά γνωστό, αλλά μου είπε ότι ακόμη και αν υπάρχει και ένα άτομο σε αυτό το ακροατήριο στο οποίο τα γεγονότα αυτά είναι ασαφή, το ιστορικό πρέπει να ειπωθεί. Ετσι θ' αρχίσω όσο μπορώ σύντομα.

Η εμφάνιση του λόρδου Έλγιν

Βρισκόμαστε στα τέλη του 19ου αιώνα. Ο Ναπολέων σκέφτεται να αποπειραθεί να εισβάλει στην Αγγλία. Αποφασίζει να μην το πράξει. Αντί αυτού εισβάλει στην Αιγύπτο αποσπώντας την από την τουρκική κυριαρχία, γεγονός που δυσαρεστεί πολύ τους Τούρκους. Διακόπτουν τις διπλωματικές σχέσεις με τη Γαλλία και κυρήσσουν πόλεμο. Η Βρετανία βρίσκει ότι αυτή είναι μια πρώτης τάξεως στιγμή να διορίσει πρεσβευτή στην Τουρκία.

Τα καθήκοντα αναλαμβάνει ο λόρδος Elgin. Μόλις έχει παντρευτεί την όμορφη Mary Nisbett και τελειώνει το ωραίο εξοχικό του. Ο αρχιτέκτονας του του μιλάει για τα θαύματα της ελληνικής αρχιτεκτονικής και γλυπτικής και του λέει πως θα ήταν μια θαυμάσια ιδέα να κάνει αντίγραφα από τα πραγματικά έργα στην Αθήνα. "Θαυμάσιο πράγματι", λέει ο Elgin. Αρχίζει να συγκροτεί μια ομάδα ανθρώπων που θα μπορούσαν να κάνουν αρχιτεκτονικά σχέδια με επικεφαλής έναν ικανό ζωγράφο που δεν ήταν άλλος από τον ιταλό Giovanni Lusieri.

Δεν μπορώ να αντισταθώ στον πειρασμό να μη σας πω ένα ανέκδοτο. Ο Elgin είχε προηγουμένως πλησιάσει τον Turner. Ναι, τον Turner. Ο νεαρός ζωγράφος ενδιαφέρθηκε και ο Elgin θέτει τους παρακάτω όρους. Το κάθε σχέδιο και σκίτσο που θα έκανε ο Turner θα περιερχόταν στην κυριαρχία του και στον ελεύθερο χρόνο θα έκανε μαθήματα σχεδίου στη Λαίδη Elgin. "Okay" λέει ο Turner, "αλλά τότε θα ήθελα 400 λίρες το χρόνο". "Όχι", λέει ο Elgin, "είναι πολλά, πάρα πολλά". Έτσι έγιναν τα πράγματα χωρίς τον Turner. Τέλος του ανέκδοτου.

Εφημέριος της ομάδας του Elgin ήταν ο αιδεσιμότατος Philip Hunt. Δεν θα μιλήσω με πολύ σεβασμό γι' αυτόν. Αν είχα να εξαιρέσω του λόρδο Elgin ο αρχι-απατεώνας στην υπόθεση, όπως τη βλέπω, ήταν ο αιδεσιμότατος Hunt, αλλά γι' αυτόν θα μιλήσω αργότερα. Οι Elgins γίνονται δεκτοί στην Κωνσταντινούπολη με μεγαλοπρέπεια. Ανταλλάσσονται πλούσια δώρα. Οι άνεμοι του πολέμου είναι ευνοϊκοί για τους Βρετανούς και ο Σουλτάνος είναι ικανοποιημένος. Ας στραφούμε τώρα στην Ελλάδα. Την Ελλάδα εκείνη που για 400 τόσα χρόνια βρίσκεται κάτω από τον οθωμανικό ζυγό.

Η ομάδα των καλλιτεχνών του Elgin φθάνει στην Αθήνα. Οι Τούρκοι έχουν ορίσει δύο κυβερνήσεις, μια πολιτική και μια στρατιωτική. Πολλά έχουν ειπωθεί και συνεχίζονται να λέγονται για το πόσο λίγο ενδιαφέρον εκδήλωναν οι Τούρκοι για τους θησαυρούς της Ακρόπολης. Εν τούτοις, χρειάστηκαν 6 μήνες για να επιτραπεί η είσοδος στην ομάδα του Elgin. Αλλά τα κατάφεραν με 5 λίρες, στο χέρι του στρατιωτικού κυβερνήτη, για κάθε επίσκεψη. Αυτό εγκαινίασε μια διαδικασία δωροδοκίας και διαφθοράς των αξιωματικών που δεν θα σταματούσε μέχρι να συσκευαστούν και να φορτωθούν τα μάρμαρα για την Αγγλία.

Ομως όταν στήθηκαν οι σκαλωσιές και τα αντίγραφα ήταν έτοιμα να γίνουν, ξαφνικά έφθασαν φήμες για προετοιμασία στρατιωτικής δράσης των Γάλλων. Ο Τούρκος κυβερνήτης διέταξε την ομάδα του Elgin να κατέβει από την Ακρόπολη. Με 5 λίρες την επίσκεψη ή όχι, η πρόσβαση στην Ακρόπολη ήταν απαγορευμένη. Μόνον ένας τρόπος υπήρχε για να τους επιτραπεί η είσοδος ξανά. Να χρησιμοποιήσει ο Elgin την

επιρροή του πάνω στον σουλτάνο στην Κωνσταντινούπολη, να αποσπάσει ένα έγγραφο, το λεγόμενο φερμάνι, που θα διέταζε τις Αρχές των Αθηνών να επιτρέψουν τη συνέχιση των εργασιών.

Ο ρόλος του αιδεσιμότατου Hunt

Ο αιδεσιμότατος Hunt πηγαίνει στην Κωνσταντινούπολη να συναντήσει τον λόρδο Elgin. Ζητά στο έγγραφο να αναφέρεται ότι οι καλλιτέχνες -παρακαλώ, προσέξτε το αυτό- είναι αποκλειστικά στην υπηρεσία του Βρετανού πρεσβευτή. Ο Elgin επισκέπτεται τον σουλτάνο και αποσπά το φερμάνι. Το κείμενο του εγγράφου είναι μάλλον ύπουλα συντεταγμένο. Επιτρέψτε μου να σας διαβάσω τις εντολές που δόθηκαν από τον σουλτάνο και που αφορούν τη συζήτησή μας.

Παραθέτω:

"Οι καλλιτέχνες να μη συναντήσουν αντίδραση στο να περπατήσουν, να επιθεωρήσουν, να μελετήσουν τις μορφές και τα κτίρια που επιθυμούν να σχεδιάσουν ή να αντιγράψουν, ή στο να τοποθετήσουν σκαλωσιές γύρω από τον αρχαίο ναό, ή στο να αντιγράψουν σε ασβεστόλιθο ή σε γύψο τα αναφερόμενα κοσμήματα και μορφές ή στο να σκάψουν, αν το βρίσκουν αναγκαίο, σε αναζήτηση επιγραφών ανάμεσα στα απορρίμματα. Ούτε να παρεμποδιστούν απο το να πάρουν οποιαδήποτε κομμάτια από πέτρες με επιγραφές ή με μορφές".

(Η μετάφραση του Hunt που παρουσιάστηκε αργότερα στην Εξεταστική Επιτροπή λέει «Qualche pezzi di pietra» -«μερικά κομμάτια από πέτρα»). Οι εντολές αυτές δόθηκαν στους κυβερνήτες και το σημείο αυτό τονίζεται στο φερμάνι, "χάριν των λαμπρών σχέσεων ανάμεσα στις δύο χώρες" και παραθέτω ξανά: "Ιδιαίτερα αφού δεν βλάπτουν τα αναφερόμενα κτίρια επιθεωρώντας τα, μελετώντας τα και σχεδιάζοντάς τα".

Πριν καλά καλά φθάσει το φερμάνι στην Αθήνα, γίνεται μιά φοβερή επίθεση πάνω σ'ένα οικοδόμημα που μέχρι σήμερα θεωρείται από πολλούς, η ευγενέστερη και ωραιότερη από τις ανθρώπινες δημιουργίες.

Όταν έγινε η έφοδος στην πύλη των Καρυάτιδων ο πυρετός ανέβηκε τόσο που ο αιδεσιμότατος Hunt έριξε την ιδέα να μετακινηθεί όλο το κτίριο, αν από τη βρετανική πολεμική μηχανή μπορούσε να αποσταλεί ένας άνθρωπος γι' αυτό. Ο Elgin ανατρίχιασε με την ιδέα και ζήτησε να σταλεί ένα καράβι. Το αίτημα δεν θεωρήθηκε εξωφρενικό, αλλά εκείνη τη στιγμή δεν υπήρχε διαθέσιμο καράβι. (Φαντάζεστε τι θα γινόταν αν υπήρχε).

Λόρδος Βύρων για Έλγιν: Ο πλιατσικολόγος

Για να αφηγηθώ όλη την τερατωδία χρειάζεται αρκετός χρόνος και αρκετή ψυχραιμία. Οι λέξεις "ληλασία", "ερήμωση", "αχαλίνωτη καταστροφή", "αξιοθρήνητη συντριβή και συμφορά" δεν είναι δικές μου για να χαρακτηριστεί το γεγονός. Ειπώθηκαν από τους σύγχρονους του Elgin. Ο Horace Smith αναφέρεται στον Elgin σαν τον "ληστή των μαρμάρων". Ο Lord Byron τον αποκάλεσε πλιατσικολόγο. Ο Thomas Hardy χαρακτήρισε αργότερα τα μάρμαρα σαν "αιχμάλωτους σε εξορία".

Η κυβέρνησή μου έχει ζητήσει την επιστροφή των μαρμάρων του Παρθενώνα. Μας το αρνήθηκαν. Ας σημειωθεί ότι δεν θα εγκαταλείψουμε ποτέ το αίτημα αυτό. Επιτρέψτε μου να απαντήσω τα μόνιμα επιχειρήματα ενάντια στην επιστροφή και να ασχοληθώ με αυτά ένα προς ένα.

Τα μάρμαρα πάρθηκαν με νόμιμη διαδικασία. Ρωτώ αν η δωροδοκία και εξαχρείωση των αξιωματικών δεν αντιτίθενται στη "νόμιμη διαδικασία". Όταν ορίστηκε η Εξεταστική Επιτροπή, μελετώντας την πρόταση να αγοραστούν τα μάρμαρα, ο Elgin υπέβαλε έναν αναλυτικό πίνακα των δαπανών για τη απόκτησή τους. Παραθέτω απόσπασμά του: "Τα εμπόδια, οι διακοπές και οι αποθαρρύνσεις που δημιουργήθηκαν από τις ιδιοτροπίες και τις προκαταλήψεις των Τούρκων"... και υποβάλλει κονδύλι 21.902 λιρών για δώρα στις αρχές των Αθηνών. Είναι νόμιμο ποσό. Και βεβαίως θα πρέπει να ρωτήσουμε: Είναι νόμιμο να διαπραγματεύεται με τους Τούρκους για το πιο πολύτιμο από τα ελληνικά υπάρχοντα όταν η Ελλάδα βρίσκεται κάτω από τουρκικό ζυγό;

Παραμένει ένα δεύτερο επιχείρημα παρά το ότι έχει έκτοτε αμφισβητηθεί από πολλούς Βρετανούς περιηγητές στην Ελλάδα την εποχή αυτή."Οι αδαείς και δεισιδαίμονες Έλληνες ήταν αδιάφοροι για την τέχνη και τα μνημεία τους".

Αυτό βέβαια υπονοεί ότι ήταν τυφλοί, ασυνείδητοι και άκαρδοι. Ποιοι; Οι Έλληνες που πολύ μετά του Περικλή δημιούργησαν τα θαύματα της Βυζαντινής Τέχνης. Οι Έλληνες που, ακόμα και κάτω από την Οθωμανική κατοχή, δημιούργησαν σχολές τέχνης και χειροτεχνίας. Οι Έλληνες που παρά 400 χρόνια τουρκικής κατοχής, διατήρησαν με πείσμα τη γλώσσα και τη θρησκεία τους. Οι ίδιοι Έλληνες που κατά τον αγώνα για την ανεξαρτησία τους έστειλαν στους Τούρκους στρατιώτες βόλια να χρησιμοποιηθούν εναντίον τους. Ναι, εναντίον τους.

Οι Τούρκοι στρατιώτες κλεισμένοι στην Ακρόπολη έμειναν από πολεμοφόδια και άρχισαν να καταστρέφουν τις κολώνες για να αφαιρέσουν το μολύβι να κάνουν με αυτό βόλια. Οι Έλληνες τους έστειλαν πολεμοφόδια με το μήνυμα: "Να τα βόλια, μην αγγίζετε τις κολώνες".

Μόλις έγινε ανεξάρτητη η Ελλάδα, ένα από τα πρώτα νομοθετικά διατάγματα που πέρασαν από την ελληνική κυβέρνηση ήταν εκείνο για την προστασία και συντήρηση των εθνικών μνημείων. Είναι αυτό αδιαφορία; Θεωρούμε αυτή την κατηγορία τερατώδη. Θα έχετε σίγουρα ακούσει, αλλά επιτρέψτε μου να επαναλάβω τι είπε ένας γέρος καρδιοπαθής Έλληνας στον J.C. Hobhouse."Παίρνετε τους θησαυρούς μας. Σας παρακαλώ, να τους φυλάξετε καλά. Μια μέρα θα τους ζητήσουμε πίσω". Μπορούμε να πιστέψουμε ότι ο άνθρωπος αυτός μιλούσε για λογαριασμό του;

Ποιος θα διεκδικήσει τα λείψανα των προγόνων μας;

Τώρα τελευταία έχει προταθεί μια καινούργια θεωρία... Ωραίο και αυτό... Ο κύριος Gavin Stamp, που θα έχω την τιμή να τον συναντήσω απόψε, έχει την άποψη ότι οι σύγχρονοι Έλληνες δεν είναι απόγονοι του Περικλή. Μας πήραν τα μάρμαρα. Ποιος θα διεκδικήσει τα λείψανα των προγόνων μας;

Ως Υπουργός Πολιτισμού προσκαλώ τον κύριο Stamp να έρθει στην Αθήνα. Θα του οργανώσω εκπομπή σε ώρα μεγάλης ακροαματικότητας στην τηλεόραση για να μιλήσει στους Έλληνες δημοσιογράφους και τον ελληνικό λαό για την ταυτότητά του.

Επιχείρημα τρίτο. Αν τα μάρμαρα επιστραφούν, αυτό θα αποτελέσει ένα προηγούμενο που μπορεί να οδηγήσει στην εκκένωση των μουσείων. Συγχωρέστε με, αλλά αυτό είναι κοινή κολακεία. Ποιος πρόκειται να ζητήσει και ποιος πρόκειται να επιτρέψει το άδειασμα των μουσείων;

Επιτρέψτε μου να δηλώσω, για άλλη μια φορά, ότι πιστεύουμε πως οπουδήποτε και αν βρίσκονται τα μουσεία, αποτελούν ζωτική κοινωνική και πολιτιστική ανάγκη και πρέπει να προστατεύονται. Εχω επανειλημμένα δηλώσει ότι ζητούμε ένα αναπόσπαστο μέρος κτιρίου που ακρωτηριάστηκε. Σε όλο τον κόσμο το ίδιο το όνομα της πατρίδας μας είναι άμεσα συνδεδεμένο με τον Παρθενώνα.

Ζητούμε απλώς κάτι μοναδικό, κάτι απaráμιλλο, κάτι ιδιαίτερο της ταυτότητάς μας. Αγαπητοί φίλοι, αν υπήρχε ο παραμικρός κίνδυνος για τα μουσεία, τότε γιατί το Διεθνές Συμβούλιο των Μουσείων πρότεινε μια ανοιχτόμυαλη στάση στα μέλη του.

Επιχείρημα τέταρτο. Αυτή είναι η πρόσφατη σοδειά. Μόλυνση. Μόλυνση πάνω από την Ακρόπολη. Τι σας λέει αυτό; Όταν το Λονδίνο αντιμετώπιζε το σοβαρό πρόβλημα μόλυνσης, υπήρξαν κραυγές πανικού για τα μάρμαρα; Βεβαίως όχι. Για τον απλούστατο λόγο ότι τα μάρμαρα ήταν στεγασμένα στο Βρετανικό Μουσείο. Εμείς δεν προφασισζόμαστε ότι τα γλυπτά θα επανατοποθετηθούν. Νομίζουμε ότι αυτό δεν γίνεται, αλλά η κυβέρνησή μου έχει διατυπώσει ότι την ημέρα που θα επιστραφούν τα μάρμαρα στην Αθήνα θα υπάρχει έτοιμο να τα δεχθεί ένα όμορφο μουσείο με τα πιά προηγμένα συστήματα ασφάλειας και συντήρησης, δίπλα στην Ακρόπολη. Μπορώ να προσθέσω ότι είμαστε περήφανοι για τις συνεχιζόμενες εργασίες στην Ακρόπολη.

Η δουλειά αυτή παρουσιάστηκε σ' ένα συμβούλιο κορυφαίων αρχαιολόγων απ' όλο τον κόσμο που προσκλήθηκαν στην Αθήνα ειδικά. Ο έπαινος ήταν ομόφωνος και ενθουσιαστικός. Από τότε έχει παρουσιαστεί στις περισσότερες ευρωπαϊκές πόλεις.

Με χαρά την υποδέχθηκε και το Βρετανικό Μουσείο. Οι Financial Times αναφέρθηκαν στην ποιότητα της εργασίας αυτής και την παραδειγματική ικανότητα των Ελλήνων συντηρητών. Ζήτησα να υπάρχουν αντίγραφα στη διάθεση όσων από σας ενδιαφέρονται. Το μόνιμο επιχείρημα των Βρετανών είναι ότι μετακινώντας τα μάρμαρα, τα έσωζαν από τη βαρβαρότητα των Τούρκων. Το να αρνηθώ το βανδαλισμό των Τούρκων θα με έβαζε σε δύσκολη θέση, αλλά γεγονός είναι ότι οι Τούρκοι δεν έδωσαν άδεια στο να μετακινηθούν γλυπτά από τα μνημεία και τους τοίχους της Ακρόπολης και ότι με την ευλογία του αιδεσιμότατου Hunt μετακινήθηκαν, κατά βάρβαρο τρόπο.

Παραθέτω ένα από τα γράμματα του Lusieri προς τον Elgin: "Έχω την ευχαρίστηση να σας ανακοινώσω την απόκτηση της έκτης μετόπης, εκείνης με τον Κένταυρο που απαγάγει τη γυναίκα. Με το έργο αυτό είχαμε πολλά προβλήματα από κάθε άποψη, και αναγκάστηκα να γίνω λίγο βάρβαρος". Σε άλλο γράμμα ελπίζει ότι, "οι βαρβαρισμοί που ήμουνα υποχρεωμένος να διαπράξω ελπίζω να ξεχαστούν".

Ο Edward Dodwell έγραψε: "Ενίωσα την απερίγραπτη ταπείνωση να είμαι παρών όταν ο Παρθενώνας απογυμνώνονταν από τα λαμπρότερα γλυπτά του. Είδα ορισμένες μετόπες της ακραίας νότιας πλευράς του ναού να σέρνονται κάτω. Ήταν σφηνωμένες ανάμεσα στις τριγλύφους με μια εσοχή και προκειμένου να τις σηκώνουν, ήταν απαραίτητο να ρίξουν στο έδαφος το θαυμάσιο γείσο με το οποίο καλύπτονταν. Η νοτιοανατολική πλευρά του αετώματος μοιράστηκε την ίδια τύχη".

Δεν μπορούμε παρά να καταραστούμε το βάρβαρο πνεύμα που τους παρότρυνε να θρυμματίσουν και να ακρωτηριάσουν, να λεηλατήσουν και να ανατρέψουν τα λαμπρά έργα που είχε αναθέσει ο Περικλής και που είχε εκτελέσει η απaráμιλλη μεγαλοφυΐα του Ικτίνου και του Φειδία.

Την ώρα που τα Γλυπτά έπεφταν στο χώμα

Ένας άλλος μάρτυρας, ο Robert Smirke, γράφει: "Ταράχθηκα ιδιαίτερα όταν είδα την καταστροφή που γινόταν με το γκρέμισμα των αναγλύφων της ζωοφόρου. Κάθε πέτρα καθώς έπεφτε έσειε το έδαφος με το ασήκωτο βάρος της και ο βαθύς υπόκωφος ήχος που έκανε έμοιαζε σαν αγωνιώδες βογγητό του πληγωμένου πνεύματος του ναού. Αυτά σχετικά με τη βαρβαρότητα".

Το 1816 ορίζεται η Εξεταστική Επιτροπή για να μελετήσει την πρόταση του Elgin. Τα μάρμαρα είχαν ήδη εκτεθεί σε διάφορους χώρους και αποθήκες.

Ο Elgin αντιμετώπιζε δυσκολίες στο να πουλήσει τα μάρμαρα στην Κυβέρνηση. Η Επιτροπή είχε να αποφασίσει: Με ποια διαδικασία αποκτήθηκε η συλλογή. Κάτω από ποίες προϋποθέσεις εκχωρήθηκε η δικαιοδοσία. Ποιά ήταν η αξία των μαρμάρων σαν έργα τέχνης. Τι ποσό θάπρεπε να διατεθεί για την πιθανή αγορά τους. Αν διαβάσετε την έκθεση, θα δείτε ότι το βάρος πέφτει στο πόσο καλά ήταν τα μάρμαρα και τι θα 'πρεπε να πληρώσουν για την απόκτησή τους. Αλλά προκειμένου να υποδειχθεί η αγορά τους έπρεπε να βρεθεί μια κομπίνα. Οτι δηλαδή οι διαδικασίες της συναλλαγής ήταν σωστές και ότι τα μάρμαρα πάρθηκαν από τον Elgin τον ιδιώτη και όχι κάτω από την επιρροή του ως Βρετανού Πρεσβευτή.

Διαβάζω από την έκθεση της Εξεταστικής Επιτροπής: "Ο Κόμης Aberdeen σε απάντηση στο ερώτημα κατά πόσο το κύρος και η επιρροή μιας δημόσιας θέσης ήταν κατά τη γνώμη του αναγκαία για να πραγματοποιηθεί η μετακίνηση αυτών των μαρμάρων απάντησε ότι δεν νομίζει πως ένας ιδιώτης θα μπορούσε να έχει καταφέρει ότι κατάφερε ο Elgin." (Ο Κόμης Aberdeen συλλέκτης ο ίδιος, ήταν στην Ελλάδα την εποχή αυτή και σε θέση να γνωρίζει τα πράγματα.)

Διαβάζω από την έκθεση: "Ο Doctor Hunt, καλά πληροφορημένος πάνω σ' αυτό το θέμα, όταν ερωτήθηκε, έδωσε την παρακάτω απάντηση. 'Ένας βρετανός πολίτης, μη πρεσβευτής, δεν θα μπορούσε να αποσπάσει ένα τέτοιο φερμάνι με τόσο εκτεταμένες δικαιοδοσίες από την τουρκική κυβέρνηση.'"

Διαβάζω από την έκθεση: "Οι επιτυχίες του βρετανικού στρατού στην Αίγυπτο και η αναμενόμενη απόδοση της επαρχίας αυτής στην Πύλη, είχε σαν αποτέλεσμα μιά πολύ θετική μεταστροφή προς το έθνος μας στις συνειδήσεις όλου του κόσμου." Κι ακόμα ακούστε αυτό το πόρισμα της Εξεταστικής Επιτροπής: "Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι ο Λόρδος Elgin έβλεπε τον εαυτό του σ' ένα ρόλο τελείως διαφορετικό από εκείνο της επίσημης θέσης του. Αλλά το κατά πόσο η κυβέρνηση από την οποία απέσπασε την άδεια τον έβλεπε ή όχι έτσι, είναι ερώτημα που μπορεί ν' απαντηθεί μόνο με εικασίες μή έχοντας συγκεκριμένη μαρτυρία". (Αν αυτό δεν είναι διφορούμενος λόγος τότε τί είναι;) Απουσία συγκεκριμένης μαρτυρίας;

Παραθέτω απόσπασμα εγγράφου του λόρδου Elgin προς την Επιτροπή: "Είχα να διαπραγματευθώ με τις μεγαλύτερες προσωπικότητες του κράτους".

Μπορούσε πράγματι η Επιτροπή να πιστεύει ότι ένας απλός πολίτης μπορούσε να φτάσει στο να διαπραγματεύεται με τις μεγαλύτερες προσωπικότητες του τουρκικού κράτους;

Ο λόρδος Elgin μιλάει στην Επιτροπή για την ευγνωμοσύνη που αισθάνθηκε επειδή του παραχωρήθηκε πλοίο της Αυτού Μεγαλειότητας για τη μεταφορά των κιβωτίων με τα μάρμαρα. Μπορούσε ένας απλός πολίτης να έχει στη διάθεσή του ένα βασίλειο, οπλιταγωγό; Ερώτηση της Επιτροπής προς τον Αιδεσιμώτατο Hunt: "Φαντάζεστε ότι το φερμάνι έδωσε την άδεια να μετακινηθούν μορφές και τμήματα γλυπτών από τους ναούς ή θα πρέπει νάταν θέμα ιδιωτικής διαπραγμάτευσης με τις τοπικές αρχές"; Ο Hunt απαντά: "Αυτή ήταν η ερμηνεία που υποχρεώθηκε να δώσει ο κυβερνήτης των Αθηνών." Πείσθηκε από ποιόν; Από έναν ιδιώτη; Απουσία συγκεκριμένης μαρτυρίας; Από έναν ιδιώτη ή από έναν Πρεσβευτή; Λοιπόν ας δούμε το ίδιο το φερμάνι. Η άδεια δόθηκε στον Λόρδο Elgin. Παραθέτω: "Χάριν της φιλίας ανάμεσα στην Υψηλή και Αιώνια Οθωμανική Αυλή και εκείνη της Αγγλίας".

Κύριε Πρόεδρε, Αξιότιμα Μέλη, Κυρίες και Κύριοι. Με όλο το σεβασμό, νομίζω ότι η απόφαση της Επιτροπής ότι ο λόρδος Elgin έδρασε σαν ιδιώτης είναι είτε πολύ αφελής είτε αμφίβολης πίστης. Ομως αυτό έγινε πριν 170 χρόνια.. Αυτή είναι μια διαφορετική Αγγλία. Διαφορετικές είναι οι αντιλήψεις για τις έννοιες Αυτοκρατορία και κατάκτηση. Επικρατεί διαφορετική ηθική. Θα ήταν ενδιαφέρον να ξέραμε ποιο θα ήταν το πόρισμα μιας Εξεταστικής Επιτροπής σήμερα αν λαβαίναμε υπόψη τη μαρτυρία εκείνων που

κλήθηκαν να καταθέσουν ενώπιον της και τις κρίσεις εκείνων που δεν κλήθηκαν. Θα έβαζα ένα μικρό στοίχημα, ακόμα και μεγάλο, ότι το πόρισμα θα ήταν διαφορετικό.

Εχω πάρει πολύ χρόνο και ξέρω πως η συζήτηση είναι αυτή που θα αγγίξει τις συνειδήσεις. Ελπίζω η συζήτηση να προκαλέσει μερικές ερωτήσεις. Θέτω μερικές από αυτές. Τα μάρμαρα πάρθηκαν κακώς; Και αν κακώς πάρθηκαν, είναι σωστό να κρατούνται; Ακόμα, αν είναι σωστό το ότι πάρθηκαν, είναι λάθος να επιστραφούν; Τι βαρύτητα θα πρέπει να δοθεί στο επιχείρημα ότι αν δεν τα είχε πάρει ο Elgin, άλλος Άγγλος ή Γάλλος θα τα είχε πάρει; Πειράζει που το 95% του ελληνικού λαού μπορεί ποτέ να μη δει τα λαμπρότερα έργα της ελληνικής δημιουργίας; Είναι δυνατόν μια ελεύθερη Ελλάδα να είχε επιτρέψει τη μετακίνηση των μαρμάρων;

Διαβάστε τον Τσώρτσιλ, κυρίες και κύριοι

Η Αγγλία και η Ελλάδα είναι φίλες χώρες. Αγγλικό αίμα έτρεξε στα ελληνικά χώματα στη διάρκεια του πολέμου κατά του φασισμού. Και οι Έλληνες έδωσαν τη ζωή τους για να προστατεύσουν τους Άγγλους πιλότους. Διαβάστε τον Churchill, μιλάει για το πόσο σημαντικός ήταν ο ελληνικός ρόλος στην αποφασιστική νίκη στην έρημο κατά του Ρόμελ. Το περασμένο καλοκαίρι έγινε ένα αφιέρωμα στον Σαίξπηρ στο Αμφιθέατρο που βρίσκεται στους πρόποδες της Ακρόπολης. Το Covent Garden έπαιξε το Μάκβεθ του Βέρντι. Το Εθνικό σας θέατρο ήρθε με τον Κοριολάνο. Ήταν αξέχαστες βραδιές. Όχι μόνο για την υψηλή ποιότητα των παραστάσεων αλλά επίσης για την εκπληκτική επικοινωνία ανάμεσα στους βρετανούς καλλιτέχνες και το ελληνικό κοινό.

Ο Ian McKellen ας με συγχωρέσει αν μιλήσω για τα δάκρυά του από συγκίνηση καθώς και για εκείνα των συναδέλφων του καλλιτεχνών καθώς το ελληνικό κοινό επευφημούσε. Τα δάκρυα αυτά είχαν να κάνουν με την επαφή ανάμεσα στους λαούς, με φίλια, με τον Σαίξπηρ, που παρουσιάζονταν σε αυτό τον ιερό χώρο. Ήταν θαυμάσια, αξέχαστα. Στο όνομα αυτής της φιλίας, σας λέμε, έγινε μια αδικία που μπορεί τώρα ν' αποκατασταθεί.

Πρέπει να καταλάβετε τι σημαίνουν για μας τα μάρμαρα του Παρθενώνα. Είναι η υπερηφάνεια μας, είναι οι θυσίες μας. Είναι το ευγενέστερο σύμβολο τελειότητας. Είναι φόρος τιμής στη δημοκρατική φιλοσοφία. Είναι οι φιλοδοξίες μας και το ίδιο το όνομά μας. Είναι η ουσία της ελληνικότητας. Είμαστε έτοιμοι να πούμε ότι θεωρούμε όλη την πράξη του Elgin σαν άσχετη, προς το παρόν. Λέμε στη Βρετανική Κυβέρνηση: Κρατήσατε αυτά τα γλυπτά για δύο σχεδόν αιώνες. Τα φροντίσατε όσο καλύτερα μπορούσατε, γεγονός για το οποίο και σας ευχαριστούμε. Όμως τώρα, στο όνομα της δικαιοσύνης και της ηθικής, παρακαλώ δώστε τα πίσω. Ειλικρινά, πιστεύω ότι μια τέτοια χειρονομία εκ μέρους Μεγάλης Βρετανίας θα τιμούσε πάντα το όνομά της. Ευχαριστώ».

Πηγή: <https://www.iefimerida.gr/politismos/omilia-melina-merkoyri-oxfordi-glypta-tzonson>

Βίντεο από εκστρατεία της Μελίνας Μερκούρη για επιστροφή γλυπτών

06.03.2017

Στη δημιουργία βίντεο, όπου καταγράφεται η σύληση του Παρθενώνα από τον Έλγιν και η διεθνής εκστρατεία της Μελίνας Μερκούρη για την επιστροφή των γλυπτών του εμβληματικού μνημείου, προχώρησε το Μουσείο της Ακρόπολης.

Το βίντεο διάρκειας 23 λεπτών, προβάλλεται σήμερα μέχρι τις 4 μ.μ. στο αμφιθέατρο στο ισόγειο του Μουσείου, με αφορμή τη σημερινή Ημέρα Μνήμης Μελίνας Μερκούρη και με την ευκαιρία της συμπλήρωσης 35 χρόνων από τότε που η Μελίνα ξεκίνησε τον αγώνα της για την επιστροφή των γλυπτών του Παρθενώνα. Το υλικό για τη δημιουργία του βίντεο παραχώρησε το Ίδρυμα «Μελίνα Μερκούρη».

Η είσοδος σήμερα θα είναι ελεύθερη τόσο για την παρακολούθηση του βίντεο όσο και για την επίσκεψη στους εκθεσιακούς χώρους του Μουσείου της Ακρόπολης.

Πηγή: <https://youtu.be/YldG0Z86ISw>

Πηγή: <https://www.sigmalive.com/news/greece/410840/vinteo-apo-ekstrateia-tis-merkouri-gia-epistrofi-glypton>

Μελίνα Μερκούρη – Βιογραφία

Φωτογραφία: <https://melinamercourifoundation.com/>

Η Μελίνα Μερκούρη ήταν η γυναίκα που σημάδεψε το Υπουργείο Πολιτισμού της Ελλάδας στη διάρκεια της δεκαετίας του '80.

Διάσημη ηθοποιός, μεγάλη αγωνίστρια της αντίστασης κατά της δικτατορίας, πολιτικός με μεγάλη ακτινοβολία στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, Υπουργός Πολιτισμού επί 8,5 χρόνια (1981 - 1989 και Οκτώβριος 1993 - 6 Μαρτίου 1994). Αλλά πάνω απ'όλα ήταν μια μεγάλη Ελληνίδα, μία γυναίκα που ο ελληνικός λαός θαύμαζε και αγάπησε με πάθος. Η Μελίνα Μερκούρη, χρησιμοποιώντας τη δική της ακτινοβολία και λάμψη, κατόρθωσε να διοχετεύσει τον Πολιτισμό στην καθημερινή ζωή του Έλληνα, να τον κάνει θέμα στα πρωτοσέλιδα των εφημερίδων και των μέσων μαζικής ενημέρωσης.

Στη διάρκεια της υπουργίας της, ήγειρε το θέμα της επιστροφής των Μαρμάρων του Παρθενώνα από το Βρετανικό Μουσείο στο Μουσείο της Ακρόπολης. Τα Μάρμαρα του Παρθενώνα είναι τα αριστουργήματα, που έκλεψε ο λόρδος Ελγιν, ακρωτηριάζοντας το σημαντικότερο μνημείο της ελληνικής αρχαιότητας.

Κι επειδή το υπάρχον Μουσείο της Ακρόπολης δεν θα τα χωρούσε, φρόντισε να ξεκινήσουν οι διαδικασίες για το κτίσιμο ενός νέου Μουσείου που θα κρατήσει την πιο ωραία και μεγάλη αίθουσά του κενή, μέχρις ότου επιστραφούν τα Μάρμαρα του Παρθενώνα στην Ελλάδα, την χώρα που τα γέννησε. Δική της έμπνευση ήταν, επίσης, η δημιουργία του θεσμού της "Πολιτιστικής Πρωτεύουσας της Ευρώπης", του πρώτου και μοναδικού μέχρι στιγμής θεσμού που ενώνει πολιτιστικά τις χώρες της Ενωμένης Ευρώπης και έκανε το εντυπωσιακό του ξεκίνημα από την Αθήνα. Η Μελίνα Μερκούρη ήταν εκείνη που είπε ότι "Ο Πολιτισμός είναι η βαριά βιομηχανία της Ελλάδας". Και κατόρθωσε να το κάνει συνείδηση όλων. Για τα οράματά της αγωνίζεται το Ίδρυμα Μελίνα Μερκούρη, το οποίο ίδρυσε ο σύζυγός της, σκηνοθέτης Jules Dassin μετά τον θάνατό της.

Πηγή: <https://www.culture.gov.gr/el/ministry/SitePages/cv.aspx?clD=23>

Γλυπτά του Παρθενώνα: Οι Βρετανοί υπέρ της επιστροφής - Τι έδειξε νέα δημοσκόπηση

13/10/2022

**Τουλάχιστον οι μισοί
Βρετανοί τάσσονται υπέρ**

**της επιστροφής των Γλυπτών του Παρθενώνα σύμφωνα με νέα δημοσκόπηση
που χρηματοδοτείται από Έλληνα βιομήχανο.**

Συγκεκριμένα, όπως αναφέρει η νέα δημοσκόπηση για τα Γλυπτά του Παρθενώνα το 54% των Βρετανών πιστεύει πως πρέπει να επανενωθούν με τα γλυπτά που βρίσκονται στο σημείο της Ακρόπολης.

Η μέτρηση σε δείγμα σχεδόν 2.000 πολιτών έγινε για λογαριασμό του οργανισμού Parthenon Project, που χρηματοδοτεί ο Έλληνας βιομήχανος πλαστικών Τζον Λέφα.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της δημοσκόπησης που κοινοποιήθηκαν στο BBC, υπέρ της διατήρησης των Γλυπτών στο Βρετανικό Μουσείο τάχθηκε μόνο το 16% των ερωτηθέντων.

Ο νόμος περί κληρονομιάς του 1983

Την ίδια ώρα έγινε γνωστό πως ο συντηρητικός πρώην υπουργός Πολιτισμού Λόρδος Vaizey θα ζητήσει και αυτός την επιστροφή των Γλυπτών του Παρθενώνα στην Ελλάδα και αναμένεται να στηριχθεί στο νόμο περί κληρονομιάς του 1983 για να υποβάλει πρόταση ενώπιον της Βουλής των Λόρδων για συζήτηση επί του θέματος.

Αξίζει να σημειωθεί πως ο Vaizey μιλώντας στο BBC ανέφερε πως είναι βέβαιος ότι «μια συμφωνία είναι εφικτή».

Τονίζεται πως η Ελλάδα εδώ και χρόνια ασκεί πιέσεις με το Βρετανικό Μουσείο να απαντά πάντα ότι μόνο η κυβέρνηση της Βρετανίας μπορεί να αποφασίσει για τη μοίρα τους, με τη βρετανική κυβέρνηση να απαντά πως «οι συλλογές είναι θέμα των διαχειριστών».

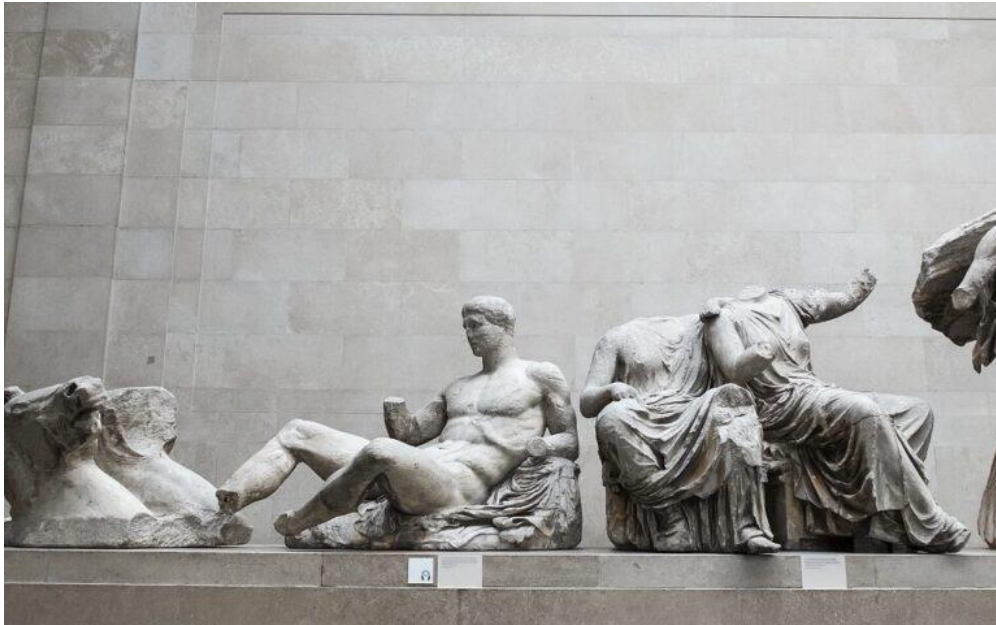
Ο Λόρδος Vaizey επισκέφτηκε το μουσείο της Ακρόπολης μετά από πρόσκληση του Parthenon Project. Στόχος του Parthenon Project είναι να βρει βουλευτές πρόθυμους να υποστηρίξουν ένα νέο νόμο για τα μάρμαρα.

Πηγή: <https://www.newsit.gr/kosmos/glypta-tou-parthenona-oi-vretanoi-yper-tis-epistrotis-ti-edekse-nea-dimoskopisi/3618153/>

Βρετανικό Μουσείο στην «Καθημερινή»:

Δεν συζητάμε επιστροφή των Γλυπτών, μόνο δανεισμό

Η βρετανική πλευρά διευκρινίζει ότι δεν προγραμματίζονται συνομιλίες με την Ελλάδα για τα Γλυπτά του Παρθενώνα

(Φωτ. Shutterstock)

«Πιστεύουμε ότι η επέκταση της δημόσιας πρόσβασης είναι το πραγματικό ζήτημα. Τα υπόλοιπα γλυπτά είναι θραύσματα – μόνο το 50% των πρωτότυπων έχει σωθεί. Δεν θα υπάρξει ποτέ μια “μαγική στιγμή” κατά την οποία όλα τα γλυπτά θα επανενωθούν. Τα σωζόμενα γλυπτά στην Αθήνα μιλούν για την αρχαία ιστορία αυτής της μεγάλης πόλης, στο Λονδίνο μιλούν στην ιστορία του κόσμου και σε εκατομμύρια επισκέπτες από όλο τον κόσμο», μας είπε χαρακτηριστικά εκπρόσωπος του Βρετανικού Μουσείου.

Βασίλης Κωστούλας

25.05.2022

Η **Βρετανία** δεν συζητάει την επιστροφή των **Γλυπτών του Παρθενώνα**, αλλά είναι ανοιχτή στον δανεισμό τους. Το συμπέρασμα αυτό προκύπτει από **δήλωση εκπροσώπου του Βρετανικού Μουσείου στην «Κ»** έπειτα από σειρά ερωτημάτων της. Το βρετανικό ίδρυμα αποδομεί την προοπτική επανένωσης των Γλυπτών, υπογραμμίζει ότι έχει θερμές σχέσεις με την **UNESCO**, στηρίζει την επιχειρηματολογία του για την υπόθεση στη βάση της «επέκτασης της δημόσιας πρόσβασης» στην παγκόσμια πολιτιστική κληρονομιά, μακριά από «νομικίστικες, ανταγωνιστικές» συζητήσεις, και σπεύδει δύο φορές να διευκρινίσει ότι δεν υπάρχουν και δεν προγραμματίζονται συνομιλίες με την Ελλάδα για την επιστροφή των μνημείων στην Αθήνα.

(Φωτ. Shutterstock)

Μενδώνη: «Ανιστόρητοι οι ισχυρισμοί του Βρετανικού Μουσείου»

Τα ερωτήματα της «Κ»

- Πώς αξιολογείτε το αίτημα της ελληνικής κυβέρνησης; Θα συζητούσαν οι βρετανικές Αρχές το ενδεχόμενο επιστροφής των Γλυπτών του Παρθενώνα στην Αθήνα; Υπό ποιους όρους και προϋποθέσεις;
- Είναι απόφαση του Βρετανικού Μουσείου ή της βρετανικής κυβέρνησης;
- Είναι σε εξέλιξη διμερείς επαφές για την υπόθεση; Ποια είναι η διαδικασία; Θα ακολουθήσουν κι άλλες συναντήσεις μέσω της UNESCO;
- Πόσο σημαντικό είναι το συγκεκριμένο μνημείο για τη συλλογή του Βρετανικού Μουσείου;
- Το Βρετανικό Μουσείο έχει επιστρέψει ποτέ κάποιο έκθεμα στη χώρα προέλευσης; Οι υποστηρικτές της επιστροφής των Γλυπτών του Παρθενώνα θεωρούν –σε όρους παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς– ότι η καλύτερη τοποθεσία για να δει κανείς τα Γλυπτά από κοντά είναι στην Αθήνα, κάτω από τον Παρθενώνα. Ποια είναι η γνώμη σας;
- Τι γνωρίζετε για τις συνθήκες υπό τις οποίες τα Γλυπτά μεταφέρθηκαν από την Ακρόπολη στο Λονδίνο;
- Πώς αξιολογείτε σήμερα το επίπεδο συντήρησης των μνημείων της Ακρόπολης στην Ελλάδα;

- Εκτός από την παραμονή στο Λονδίνο και την επιστροφή στην Αθήνα, θα υπήρχαν και τρίτες εναλλακτικές; Μία πρόταση, για παράδειγμα, εισηγείται αντίγραφα από πεντελικό μάρμαρο στο Βρετανικό Μουσείο και τεχνολογία τεχνητής νοημοσύνης που θα δείχνει στους επισκέπτες πώς τα αυθεντικά Γλυπτά επέστρεψαν στην Αθήνα.

«Αυτά τα έργα τέχνης αγαπιούνται από μια παγκόσμια κοινότητα και πιστεύουμε ότι η δημόσια πρόσβαση θα πρέπει να βρίσκεται στο επίκεντρο των συνομιλιών», αναφέρεται στην απάντηση του Βρετανικού Μουσείου (Φωτ. Shutterstock)

Η δήλωση – απάντηση του Βρετανικού Μουσείου στην «Κ»

«Το Βρετανικό Μουσείο μπορεί να επιβεβαιώσει ότι δεν έχουν γίνει ούτε προγραμματίζονται νέες συνομιλίες με την ελληνική κυβέρνηση για τον επαναπατρισμό των Γλυπτών του Παρθενώνα.

Πάντα απολαμβάνουμε μια θετική και συνεργατική σχέση με την UNESCO και με συναδέλφους από ιδρύματα σε όλο τον κόσμο – συμπεριλαμβανομένου του Μουσείου της Ακρόπολης στην Αθήνα. Το Μουσείο είναι πάντα πρόθυμο να εξετάσει αιτήματα για δανεισμό οποιωνδήποτε εκθεμάτων από τη συλλογή – δανείζουμε μεταξύ 4.000-5.000 αντικειμένων κάθε χρόνο. Για παράδειγμα, 170 αρχαία ελληνικά αντικείμενα περιοδεύουν στην Αυστραλία και τη Νέα Ζηλανδία όπου θα φτάσουν και θα εμπνεύσουν νέους θεατές, προτού επιστρέψουν στο Μουσείο.

Αυτά τα όμορφα έργα τέχνης αγαπιούνται από μια παγκόσμια κοινότητα και πιστεύουμε ότι η δημόσια πρόσβαση θα πρέπει να βρίσκεται στο επίκεντρο αυτών των συνομιλιών – πολύ συχνά οι συζητήσεις περιορίζονται σε νομικίστικο και ανταγωνιστικό πλαίσιο αντί να επικεντρώνονται στο πώς να μοιραστούν τα γλυπτά με έναν ευρύτερο κόσμο.

Ο ρόλος ενός σύγχρονου μουσείου είναι να παρέχει ένα μέρος όπου αυτά τα αντικείμενα πυροδοτούν τη δημιουργικότητα και βοηθούν τους ανθρώπους να

κατανοήσουν το παρελθόν, να διαμορφώσουν το παρόν και να προετοιμαστούν για το μέλλον. Πάντα πιστεύαμε ότι αυτά τα έργα βοηθούν τους επισκέπτες να αγκαλιάσουν αυτό το όραμα.

Η αρχαία πόλη-κράτος της Αθήνας ήταν ένα από τα κορυφαία έθνη της Ανατολικής Μεσογείου, μια πολιτιστική και στρατιωτική δύναμη που συναγωνιζόταν την πανίσχυρη Περσία. Εκατομμύρια επισκέπτες του Βρετανικού Μουσείου επωφελοούνται από μια μόνιμη συλλογή που αποτυπώνει αυτό το τεράστιο τόξο της Ιστορίας το οποίο έχει διαρκή αντίκτυπο στην ανάδυση του σύγχρονου κόσμου.

Η εμβάθυνση της δημόσιας πρόσβασης, η δημιουργία νέων τρόπων και ευκαιριών για διαμοιρασμό και κατανόηση των συλλογών σε ολόκληρο τον κόσμο, παραμένει στον πυρήνα όσων επιδιώκει να επιτύχει το Βρετανικό Μουσείο.

Το Βρετανικό Μουσείο έχει θερμές σχέσεις με την UNESCO, δουλεύοντας μαζί της για την προστασία της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς στο Ιράκ και τώρα στην Ουκρανία, προστατεύοντάς την για τις μελλοντικές γενιές. Γι' αυτόν τον λόγο το Μουσείο πιστεύει ακράδαντα ότι τα Γλυπτά του Παρθενώνα στο Λονδίνο διαδραματίζουν ζωτικό ρόλο στην επίδειξη της σημασίας της αρχαίας Αθήνας στο πλαίσιο των αρχαίων πολιτισμών που τη διαμόρφωσαν –Αίγυπτος και Ασσυρία– και μεταγενέστερων πολιτισμών που εμπνεύστηκαν από αυτήν. Δεν έχουν γίνει νέες συνομιλίες. Πιστεύουμε ότι η επέκταση της δημόσιας πρόσβασης είναι το πραγματικό ζήτημα. Τα υπόλοιπα γλυπτά είναι θραύσματα – μόνο το 50% των πρωτότυπων έχει σωθεί. Δεν θα υπάρξει ποτέ μια “μαγική στιγμή” κατά την οποία όλα τα γλυπτά θα επανενωθούν. Τα σωζόμενα γλυπτά στην Αθήνα μιλούν για την αρχαία ιστορία αυτής της μεγάλης πόλης, στο Λονδίνο μιλούν στην ιστορία του κόσμου και σε εκατομμύρια επισκέπτες από όλο τον κόσμο. Δύο συμπληρωματικές ιστορίες στις οποίες τα Γλυπτά του Παρθενώνα παίζουν αναπόσπαστο ρόλο.

Υπάρχουν αντίγραφα των Γλυπτών του Βρετανικού Μουσείου στο Μουσείο της Ακρόπολης, όπου εκτίθενται μαζί με τα εναπομείναντα γλυπτά που αφαιρέθηκαν από τον Παρθενώνα τις τελευταίες δεκαετίες.

Η ψηφιακή σάρωση παίζει σημαντικό ρόλο στην έρευνα και έχει τη δυνατότητα να ξεκλειδώσει νέες ανακαλύψεις για πολλά διαφορετικά αντικείμενα, συμπεριλαμβανομένων των Γλυπτών του Παρθενώνα. Συνεχίζουμε να διερευνούμε την προσέγγισή μας στην ψηφιακή σάρωση για να κατανοήσουμε πλήρως τις δυνατότητές της ως μέρος της ευρύτερης δουλειάς μας. Για παράδειγμα, πιστεύουμε ότι μπορεί να είναι πολύτιμο για την εξέταση των συνδέσεων μεταξύ των θραυσμάτων και της πρόσφατης πρωτοποριακής έρευνας σχετικά με την πολυχρωμία των Γλυπτών του Παρθενώνα».

Πηγή: <https://www.kathimerini.gr/culture/561876217/bretaniko-moyseio-stin-k-den-syzitame-epistrofi-ton-glypton-mono-daneismo/>

Πρόεδρος Βρετανικού Μουσείου: «Θα μπορούσε να υπάρξει συμφωνία για τα Γλυπτά»

Τι απάντησε το Βρετανικό Μουσείο στις διευκρινίσεις που ζήτησε η «Κ»

Ο Τζορτζ Οζμπορν, επικεφαλής του Βρετανικού Μουσείου, μίλησε στον βρετανικό ραδιοσταθμό LBC για τα Γλυπτά του Παρθενώνα.

Σάκης Ιωαννίδης

16.06.2022

Αν δούμε το πρώτο μισό της δήλωσης του προέδρου του Βρετανικού Μουσείου, τότε ίσως να λέγαμε ότι το ποτήρι είναι μισογεμάτο. «Θα μπορούσε να επιτευχθεί μια συμφωνία με την Αθήνα», είπε ο **Τζορτζ Οζμπορν** στο βρετανικό ραδιόφωνο LBC σχετικά με τα Γλυπτά του Παρθενώνα.

Ο ίδιος όμως κάπως το αδειάζει λέγοντας παρακάτω ότι στο Βρετανικό Μουσείο τα Γλυπτά αφηγούνται την ιστορία ενός πολιτισμού σε σύγκριση με τους άλλους πολιτισμούς, ενώ στην Ελλάδα αφηγούνται μόνον την ιστορία του ελληνικού πολιτισμού. «Νομίζω ότι υπάρχει μία συμφωνία που μπορεί να επιτευχθεί, και να αφηγηθούμε και τις δύο ιστορίες, στην Αθήνα και στο Λονδίνο», σημείωσε. Με άλλα λόγια, ο πρόεδρος του Βρετανικού Μουσείου επαναλαμβάνει την πρόταση δανεισμού των Γλυπτών στην Ελλάδα, προοπτική που η ελληνική πλευρά απορρίπτει μέχρι σήμερα διότι έτσι θα αναγνωριζόταν εμμέσως η βρετανική ιδιοκτησία των Γλυπτών.

Σε διευκρινιστική μας ερώτηση, εκπρόσωπος του Βρετανικού Μουσείου επανέλαβε την πάγια θέση του μουσείου, ότι δηλαδή είναι πάντα διατεθειμένο να εξετάσει αιτήματα «δανεισμού» αντικειμένων από τις συλλογές του και ότι οι συζητήσεις γύρω από τα Γλυπτά πρέπει να γίνονται με επίκεντρο τη «δημόσια πρόσβαση» και να μην περιορίζονται σε ένα «νομικίστικο και ανταγωνιστικό» περιεχόμενο. «Ο ρόλος ενός μοντέρνου μουσείου είναι να παρέχει ένα χώρο όπου αυτά τα αντικείμενα εμπνέουν τη δημιουργικότητα και βοηθούν τους ανθρώπους να κατανοήσουν το παρελθόν, να διαμορφώνουν το παρόν και να προετοιμάζονται για το μέλλον», σημειώνουν.

Δεν είναι εύκολο να νιώθει κανείς την πίεση της κοινής γνώμης που τάσσεται υπέρ της επιστροφής των Γλυπτών στην Ελλάδα και να κάνει σαν να μη συμβαίνει τίποτα. Ο κ. Οζμπορν μπορεί να μίλησε για συμφωνία και διάλογο «χωρίς κόκκινες γραμμές» αλλά η διαπραγμάτευση τώρα έχει αλλάξει επίπεδο, καθώς η UNESCO ζητάει ο διάλογος να είναι διακρατικός και όχι μεταξύ μουσείων. Ας μην ξεχνάμε πάντως ότι και το «πόδι της θεάς», το θραύσμα Fagan, ήρθε πρώτα ως δάνειο στην Ελλάδα πριν από χρόνια και μετά –πριν από μερικές μέρες– βρήκε τη μόνιμη θέση του στη συλλογή του Μουσείου Ακρόπολης. Όλα θέλουν τον χρόνο τους.

Πηγή: <https://www.kathimerini.gr/culture/561911071/proedros-vretanikoy-moyseiou-tha-mporoyse-na-yparxei-symfonia-gia-ta-glypta/>

Γενικός Διευθυντής Μουσείου Ακρόπολης στο ethnos.gr για την επιστροφή των Γλυπτών του Παρθενώνα: «Να ξανασκεφτούν τι είναι ηθικό και δίκαιο»

09.11.2022

Μαίρη Τσίνου

«Θα πρέπει, όσοι υποστηρίζουν ότι τα **Γλυπτά του Παρθενώνα** αποτελούν 200 χρόνια αναπόσπαστης ιστορίας του **Βρετανικού Μουσείου**, να ξανασκεφτούν τι είναι τελικά ηθικό και δίκαιο». Με αυτά τα λόγια ο Γενικός Διευθυντής του **Μουσείου Ακρόπολης**, Καθηγητής **Νίκος Σταμπολίδης**, σχολιάζει στο ethnos.gr την πρόταση του **Roger Michel**, διευθυντή του **Ινστιτούτου Ψηφιακής Αρχαιολογίας**, να εκθέσει το Βρετανικό Μουσείο τα αντίγραφα και να επιστρέψει τα πρωτότυπα στην Ελλάδα, αλλά και τη στάση του Βρετανικού Μουσείου.

Ο διευθυντής του **Ινστιτούτου Ψηφιακής Αρχαιολογίας**, **Roger Michel**, παρουσίασε πριν από λίγες μέρες αντίγραφο από τα **γλυπτά του Παρθενώνα** που αφαίρεσε ο λόρδος Έλγιν και ενθαρρύνει τον επαναπατρισμό τους. Ο κ. Σταμπολίδης σχολιάζει την πρωτοβουλία του **Roger Michel** τονίζοντας ότι: «Η πλειονότητα των Βρετανών πολιτών (σε ποσοστό 78% σύμφωνα με την Sunday Times του Λονδίνου) αλλά και η παγκόσμια κοινότητα επιθυμούν την επιστροφή και επανένωση των αρχιτεκτονικών γλυπτών του Παρθενώνα. Επομένως, πρωτοβουλίες όπως π.χ. η δημιουργία ενός πιστού αντιγράφου από τα γλυπτά του Παρθενώνα από το **Ινστιτούτο Ψηφιακής Αρχαιολογίας της Οξφόρδης** είναι θετική, καθώς μάλιστα προέρχεται από ένα

βρετανικό ίδρυμα. Αρκεί, φυσικά, τα αντίγραφα αυτά να παραμείνουν στο **Βρετανικό Μουσείο**, όταν τα πρωτότυπα θα επιστρέψουν από το Λονδίνο στο **Μουσείο Ακρόπολης**».

Σύμφωνα με τον ίδιο, η επιστροφή και η επανένωση των γλυπτών μπορεί να πραγματοποιηθεί άμεσα με μια πράξη (Act) του Βρετανικού Κοινοβουλίου που θα αίρει τους όρους της πράξης (Act) του 1963, τουλάχιστον για τα Παρθενώνεια έργα. «Εξάλλου αυτό είναι και το νόημα της **Απόφασης της Unesco της 29ης Σεπτεμβρίου του 2021** που επικυρώθηκε πανηγυρικά από όλα τα συμμετέχοντα κράτη στη Συνέλευση της Unesco του Μαΐου 2022 στο Παρίσι. Ότι δηλαδή το θέμα της **επιστροφής των Παρθενώνειων γλυπτών** είναι και δίκαιο και ηθικό και διακυβερνητικό, έχει να κάνει με τη βρετανική και την ελληνική πολιτεία», σημειώνει.

Ο κ. Σταμπολίδης αναφέρει χαρακτηριστικά ότι «η αρχή, που είναι το ήμισυ του παντός, έχει ήδη γίνει σε διακυβερνητικό επίπεδο από τη Σικελία και την Ιταλία, που επέστρεψαν το θραύσμα Fagan για πάντα στην Αθήνα και επανενώθηκε αυτό στην ανατολική ζωφόρο στο **Μουσείο Ακρόπολης**. Αυτός είναι ο έντιμος και γενναιόδωρος τρόπος».

Από την άλλη, ο **Τζόναθαν Γουίλιαμς**, αναπληρωτής διευθυντής του **Βρετανικού Μουσείου**, δεν ήταν δεκτικός στο ζήτημα της επιστροφής των γλυπτών: «Τα γλυπτά του Παρθενώνα αποτελούν ένα εξαιρετικά σημαντικό μέρος της ιστορίας της συλλογής του Βρετανικού Μουσείου, και ο κόσμος έρχεται για να δει τα αυθεντικά, έτσι δεν είναι;» είχε πει σε συνέντευξή του στους Sunday Times.

Ο Γενικός Διευθυντής του Μουσείου Ακρόπολης αναφέρει: «Υπάρχουν άνθρωποι που υποστηρίζουν ότι το **Βρετανικό Μουσείο** είναι παγκόσμιο γιατί περιέχει έργα από πολλούς πολιτισμούς. Όμως, ένα μεγάλο μουσείο όπως το Βρετανικό, θα πρέπει να γνωρίζει και να διδάσκει το κοινό ότι η αρπαγή πολιτιστικών αγαθών από τις χώρες όπου αυτά δημιουργήθηκαν δεν είναι επιτρεπτή και δεν περιποιεί τιμή για ένα τέτοιο ίδρυμα. Και αυτό ισχύει ιδιαίτερα για τα Παρθενώνεια έργα που δεν είναι μεμονωμένα αντικείμενα, αλλά αρχιτεκτονικά γλυπτά που ανήκουν στο σώμα του ύψιστου μνημείου, του Παρθενώνα, που αποτελεί την κορύφωση της κλασικής αισθητικής και παιδείας και, φυσικά, της Αθηναϊκής Δημοκρατίας - πρότυπο **Δημοκρατίας** από τότε έως σήμερα – καθώς και της υλικής αποτύπωσης και ανύψωσής της στο ιδεατό και το αιώνιο».

Και συνεχίζει: «Θα πρέπει, λοιπόν, όσοι υποστηρίζουν ότι τα Γλυπτά αποτελούν 200 χρόνια αναπόσπαστης ιστορίας του Βρετανικού Μουσείου, να ξανασκεφτούν τι είναι τελικά ηθικό και δίκαιο. Τα 200 χρόνια ιστορίας ενός μουσείου ή τα 2.500 χρόνια από τη δημιουργία του **Παρθενώνα** και της αναπόσπαστης ενότητας του μνημείου, της διαχρονικής ιστορίας του και των αξιών που αυτό πρεσβεύει στην παγκόσμια κοινότητα;»

Πατήστε [εδώ](#) για να δείτε βίντεο.

Το αντίγραφο των Γλυπτών του Παρθενώνα που δημιουργήθηκε από ρομπότ

Την ίδια ώρα, το αντίγραφο των γλυπτών του Παρθενώνα - σκαλισμένο από το ίδιο υλικό που χρησιμοποιήθηκε στα πρωτότυπα πριν από 2.500 χρόνια - εκτίθεται για πρώτη φορά στο **Λονδίνο**. Η δημιουργία του τρισδιάστατου αντιγράφου ανοίγει εκ νέου τη συζήτηση για μια μακροχρόνια διαμάχη μεταξύ του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ελλάδας, αναφέρει δημοσίευμα του **itv.com**.

«Το σύνολο γλυπτών, τα οποία κοσμούσαν τον 2.500 ετών ναό του Παρθενώνα στην Ακρόπολη, εκλάπησαν από τον **λόρδο Έλγιν** στις αρχές του 19ου αιώνα, όταν ήταν Βρετανός πρεσβευτής στην Οθωμανική Αυτοκρατορία. Τα έργα - γνωστά και ως

Γλυπτά του Παρθενώνα - βρίσκονται σήμερα στο Βρετανικό Μουσείο, παρά το γεγονός ότι η Αθήνα έχει επανειλημμένα ζητήσει από το Ηνωμένο Βασίλειο να τα επιστρέψει», αναφέρει το δημοσίευμα.

Σε μια προσπάθεια να βρεθεί ένας νέος τρόπος επίλυσης της διαφοράς, το **Ινστιτούτο Ψηφιακής Αρχαιολογίας (IDA) με έδρα την Οξφόρδη** χρησιμοποίησε τρισδιάστατες κάμερες και ένα γιγαντιαίο ρομπότ για να χαράξει το κεφάλι ενός αλόγου σε μάρμαρο που παραχώρησε η Ελλάδα, δημιουργώντας έτσι ένα σχεδόν ακριβές αντίγραφο ενός από τα Γλυπτά.

Το γλυπτό αποτελεί ένα υψηλής ακρίβειας αντίγραφο της κεφαλής του τέταρτου αλόγου του άρματος της Σελήνης, μέρος της συλλογής μαρμάρινων γλυπτών του **Φειδία**, που φτιάχτηκαν για να διακοσμήσουν τον ναό της Ακρόπολης πριν από **2.500 χρόνια**. Το Άρμα της Σελήνης διακοσμούσε το δεξιό άκρο του ανατολικού αετώματος.

itv.com

Πατήστε [εδώ](#) για να δείτε βίντεο.

Η ομάδα του IDA, με επικεφαλής τον Roger Michel, ανέπτυξε την τεχνολογία τρισδιάστατης ρομποτικής κατεργασίας σε μια προσπάθεια να δημιουργήσει «πιστά αντίγραφα μεγάλων ιστορικών αντικειμένων». Πιστεύουν ότι το Βρετανικό Μουσείο πρέπει να εκθέσει το αντίγραφό τους και να επιστρέψει τα αυθεντικά στην Ελλάδα. «Με αυτόν τον τρόπο, οι Έλληνες μπορούν να ανακτήσουν την πολιτιστική τους

κληρονομιά και το Βρετανικό Μουσείο μπορεί να διατηρήσει την ιδιότητά του ως η μεγαλύτερη ιστορική συλλογή στον κόσμο», δήλωσε η IDA.

Το αντίγραφο της κεφαλής του αλόγου εκτίθεται από το απόγευμα της Τρίτης 1 Νοεμβρίου στο μουσείο Freud του Λονδίνου. «Αποτελεί προϊόν δουλειάς 9 έως 10 εβδομάδων περίπου όσον αφορά τη σάρωση και την κατασκευή του τρισδιάστατου μοντέλου. Στη συνέχεια, το ρομπότ ανέλαβε δουλειά, σκιαγραφώντας το γλυπτό για περίπου 7 ή 8 ημέρες και κατόπιν οι τεχνίτες εργάστηκαν πάνω σε αυτό, εδώ και 3 εβδομάδες για να το κάνουν τέλειο. Το τελευταίο 3 έως 5% είναι όλη η χειροποίητη δουλειά και ασφαλώς η πιο κρίσιμη», είπε ο Michel.

Ο Έλληνας πρωθυπουργός, **Κυριάκος Μητσοτάκης**, έχει ζητήσει πολλές φορές να επιστραφούν τα γλυπτά στην Ελλάδα, προσφέροντας μάλιστα να δανείσει κάποιους άλλους θησαυρούς της χώρας του στο Βρετανικό Μουσείο ως αντάλλαγμα.

Ο συντηρητικός **πρώην υπουργός Πολιτισμού Lord Vaizey** θα προεδρεύσει ενός νέου φορέα με στόχο την επιστροφή των γλυπτών στην Ελλάδα. Ο πρώην βουλευτής του Wantage και του Didcot πρότεινε επίσης τη μεταρρύθμιση του **νόμου του 1983 για την εθνική κληρονομιά**, ώστε να δοθεί μεγαλύτερη ελευθερία στα μουσεία να διαθέτουν τα αντικείμενα της συλλογής τους και να αντιμετωπίσουν τα αιτήματα επιστροφής.

Η **πρώην πρωθυπουργός Liz Truss** είχε προηγουμένως αποκλείσει την υποστήριξη μιας συμφωνίας για την επιστροφή των **Γλυπτών του Παρθενώνα στην Ελλάδα**, παρά το γεγονός ότι ο George Osborne, πρόεδρος του Βρετανικού Μουσείου και πρώην καγκελάριος των Συντηρητικών, δήλωσε ότι υπάρχει «συμφωνία που μπορεί να γίνει» για να μοιραστούν τα Γλυπτά με την Ελλάδα.

Πηγή: <https://www.ethnos.gr/culture/article/232041/genikosdieythynthsmoyseioyakropolhsstoethnosgrgiathnepistrofhtonglyptontoyparthenonanaxanaskeftoyntieinaihthikokaidikaio>

Παρθενώνας: Έτοιμα τα τρισδιάστατα μοντέλα

Μέχρι τα τέλη του μηνός θα έχει ολοκληρωθεί το αντίγραφο της κεφαλής ενός αλόγου που ανήκει στα Γλυπτά του Παρθενώνα που εκτίθενται στο Βρετανικό Μουσείο

Η κεφαλή του αλόγου δημιουργείται από τον ρομποτικό βραχίονα σε ένα ιταλικό εργαστήριο που συνεργάζεται με το Ινστιτούτο Ψηφιακής Αρχαιολογίας. [FRANCESCA JONES / THE NEW YORK TIMES]

Σάκης Ιωαννίδης

09.07.2022

Όταν πριν από έξι μήνες ο Ρότζερ Μάικλ, διευθυντής του βρετανικού Ινστιτούτου Ψηφιακής Αρχαιολογίας (Institute for Digital Archaeology), έλεγε στην «Κ» για την ιδέα του να δημιουργηθούν αντίγραφα υψηλής ακριβείας των **Γλυπτών του Παρθενώνα** για να τοποθετηθούν στο **Βρετανικό Μουσείο**, πολλοί θα σκέφτηκαν ότι ίσως είναι μια καλή ιδέα, αλλά μπορεί να γίνει;

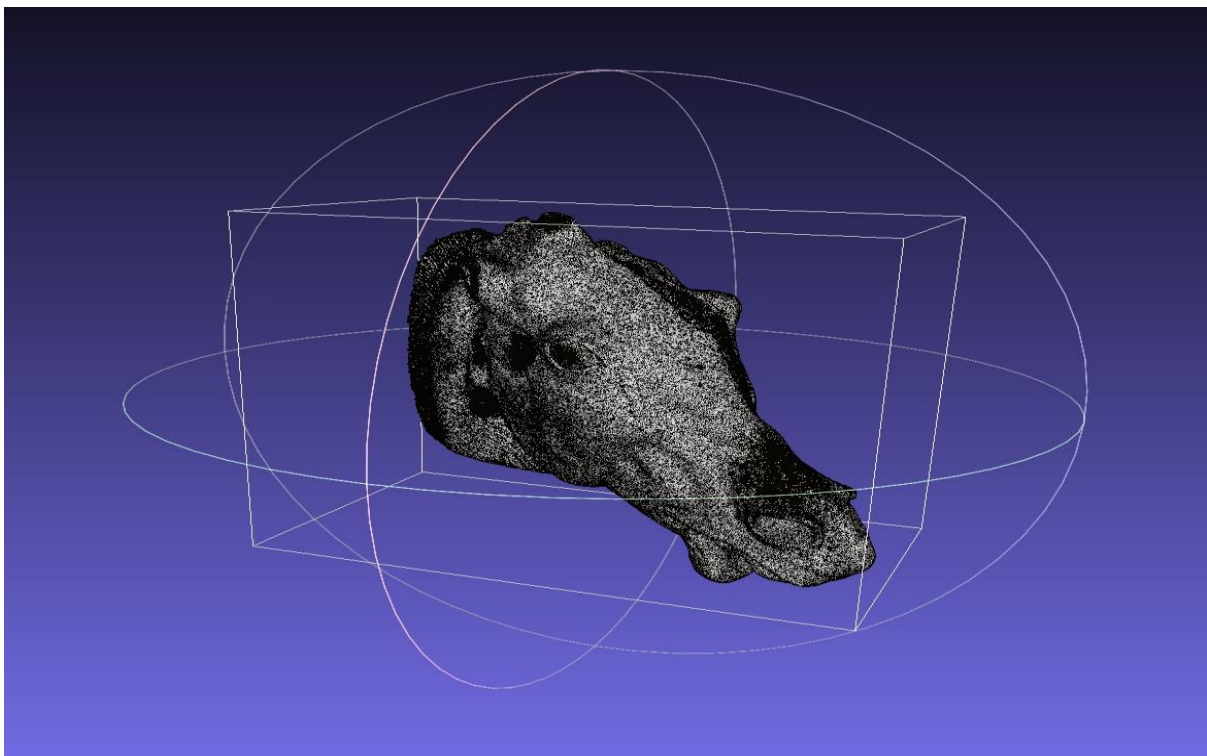
Φαίνεται όμως ότι γίνεται. Όπως έγραψαν οι **New York Times**, το Ινστιτούτο Ψηφιακής Τεχνολογίας δημιούργησε, σε συνεργασία με ένα ιταλικό εργαστήριο στην πόλη Καράρα, το αντίγραφο της κεφαλής ενός αλόγου, ενός από τα Γλυπτά του Παρθενώνα που εκτίθενται στο Βρετανικό Μουσείο. Σε λίγες εβδομάδες θα ακολουθήσει και δεύτερο αντίγραφο, μια μετόπη του Παρθενώνα.

«Η κεφαλή είναι σχεδόν ολοκληρωμένη, θα έχει τελειώσει μέσα σε περίπου δέκα ημέρες. Πρέπει να κάνουμε κάποια φινιρίσματα που γίνονται μόνο με το χέρι. Ο ρομποτικός βραχίονας που χρησιμοποιούμε για τη λάξευση του μαρμάρου μπορεί να

κάνει την κατασκευή μέχρι ενός σημείου, μετά χρειάζεται ανθρώπινη παρέμβαση», λέει ο Ρότζερ Μάικλ στην τηλεφωνική επικοινωνία μας.

Στόχος της πρωτοβουλίας του Ινστιτούτου Ψηφιακής Αρχαιολογίας είναι να εκτεθούν τα δύο αντίγραφα στο Βρετανικό Μουσείο.

Η κεφαλή δημιουργήθηκε από μάρμαρο της Καράρα και θα λειτουργήσει ως μοντέλο για την κατασκευή ενός δεύτερου αντιγράφου, που θα φτιαχτεί αυτή τη φορά από πεντελικό μάρμαρο. Το μάρμαρο θα μεταφερθεί στην Ιταλία από την Ελλάδα για την κεφαλή, αλλά και για το δεύτερο αντικείμενο που θα δημιουργήσει το ινστιτούτο. Πρόκειται για το αντίγραφο της μετόπης του Παρθενώνα που απεικονίζει την Κενταυρομαχία, τη μυθική αναμέτρηση μεταξύ των Λαπιθών και των Κενταύρων. «Λίγοι μπορεί να καταλάβουν τη διαφορά με το ιταλικό μάρμαρο, αλλά θέλουμε τα αντίγραφα να έχουν το πνεύμα του ελληνικού μαρμάρου και της Ελλάδας. Θέλουμε να είναι αυθεντικά αντίγραφα και όχι απλώς κόπιες», σημειώνει, και αυτός είναι και ένας λόγος που ειδικοί τεχνίτες –και Έλληνες ανάμεσά τους– θα δουλέψουν πάνω στο χρώμα των αντιγράφων για να αποκτήσουν την πατίνα του χρόνου.

Η τρισδιάστατη απεικόνιση της κεφαλής του αλόγου. [ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ]

Η διαδικασία της δημιουργίας ενός αντιγράφου δεν είναι τόσο δύσκολη υπόθεση όσο ακούγεται, ούτε και τόσο χρονοβόρα. Το αντίγραφο ενός αγάλματος μπορεί να γίνει μέσα σε τρεις ή και έξι μήνες, και περιλαμβάνει την ψηφιακή αναπαράσταση του μνημείου και το «σκάλισμα» στο μάρμαρο, που χρειάζεται από τέσσερις έως οκτώ εβδομάδες για να ολοκληρωθεί. Η ψηφιακή απεικόνιση γίνεται είτε με τρισδιάστατη

φωτογράφιση των ίδιων των αρχαιοτήτων ή με τη σύνθεση ενός ψηφιακού μοντέλου με τη χρήση δισδιάστατων φωτογραφιών, όπως έγινε με την ανακατασκευή της Αψίδας της Παλμύρας στη Συρία από το Ινστιτούτο το 2016.

Στην περίπτωση των Γλυπτών, το Βρετανικό Μουσείο δεν έδωσε επίσημη άδεια στην ομάδα του Ινστιτούτου να φωτογραφίσει τα εκθέματα και εκείνοι, όπως έχουν πει σε συνεντεύξεις τους, το έκαναν μόνοι τους. Πήγαν στο μουσείο ως επισκέπτες και τράβηξαν τις τρισδιάστατες φωτογραφίες που χρειάζονταν με κινητά τηλέφωνα και τάμπλετ κάτω από το απορημένο βλέμμα των φυλάκων.

Τώρα, όμως, θέλουν να κάνουν τα πράγματα αλλιώς. Ο διευθυντής του Ινστιτούτου Ψηφιακής Αρχαιολογίας είναι αισιόδοξος ότι τα αντίγραφα θα μπορέσουν να εκτεθούν στο Βρετανικό Μουσείο. Σε συνεργασία με τον Αμερικανό αρχιτέκτονα Τζεφ Στάικμαν σκοπεύει να δημιουργήσει ένα αρχιτεκτονικό μοντέλο, μια προσομοίωση, της αίθουσας Νταβίν με τα αντίγραφα των Γλυπτών και μάλιστα, κάποια από αυτά χρωματισμένα. «Αυτός είναι ο στόχος μας, και ελπίζω να πάρουμε την άδεια από το Βρετανικό Μουσείο για να δείξουμε στο κοινό τα δύο αντίγραφα που φτιάχνουμε, ακόμη και σε κάποιο σημείο στον εξωτερικό χώρο του μουσείου», λέει.

Πηγή: <https://www.kathimerini.gr/culture/561948187/parthenonas-etoima-ta-trisdiastata-montela/>

Ένα ρομπότ αντιγράφει τα Γλυπτά του Παρθενώνα

Πιστά αντίγραφα των Μαρμάρων του Παρθενώνα που βρίσκονται στο Βρετανικό Μουσείο φιλοδοξεί να κατασκευάσει το Ινστιτούτο Ψηφιακής Αρχαιολογίας της Οξφόρδης μέσω της τρισδιάστατης τεχνολογίας

(Φωτ. Shutterstock)

18.07.2022

Λύση στη μακροχρόνια διαμάχη μεταξύ Αθήνας και Λονδίνου για τα [Μάρμαρα του Παρθενώνα](#) φιλοδοξεί να δώσει το Ινστιτούτο Ψηφιακής Αρχαιολογίας της Οξφόρδης μέσω της τρισδιάστατης τεχνολογίας. Το Ινστιτούτο έχει την ικανότητα να δημιουργεί πιστά αντίγραφα ιστορικών αντικειμένων μεγάλης κλίμακας.

Σύμφωνα με τους New York Times, οι άνθρωποι του ινστιτούτου εργάζονται ήδη από τις 29 Ιουνίου, στην Καρέρα της Ιταλίας, πάνω σε δύο Γλυπτά του Παρθενώνα που εκτίθενται στο Βρετανικό Μουσείο. Πρόκειται για **κεφάλι αλόγου σε φυσικό μέγεθος από αέτωμα του Παρθενώνα** και για **αναπαράσταση Κενταυρομαχίας από τη μετόπη του ναού**. Μάλιστα, ως πρώτη ύλη των αντιγράφων θα χρησιμοποιηθεί το **πεντελικό μάρμαρο**, με το οποίο είναι κατασκευασμένα και τα πρωτότυπα έργα.

Η Άντρια Μπερλίν αρχαιολόγος και πρόεδρος του James R. Wiseman στην Κλασική Αρχαιολογία στο Τμήμα Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου της Βοστώνης υποστήριξε ότι οι προσπάθειες του Ινστιτούτου να αναστήσει χαμένες αρχαιότητες θα μπορούσαν

να έχουν ως αποτέλεσμα την αλλαγή της σχέσης μεταξύ των θεατών ενός μνημείου και των στοιχείων που το ίδιο αντιπροσωπεύει.

«Μοναδικός μας σκοπός είναι να ενθαρρύνουμε τον επαναπατρισμό των μαρμάρων. Όταν δύο άνθρωποι θέλουν και οι δύο το ίδιο πράγμα, το να φτιάξεις ένα δεύτερο, πανομοιότυπο είναι μια προφανής λύση», δηλώνει ο επικεφαλής του Ινστιτούτου Ψηφιακής Αρχαιολογίας της Οξφόρδης, Ρότζερ Μάικλ, που φιλοδοξεί να δει ολοκληρωμένα τα δύο έργα μέχρι το τέλος Ιουλίου.

Τα αντίγραφα θα δημιουργηθούν με βάση ψηφιακές φωτογραφίες που τράβηξαν από τα γλυπτά οι άνθρωποι του Ινστιτούτου, που πήγαν στο Βρετανικό Μουσείο ως επισκέπτες. Είχε προηγηθεί η αρνητική απάντηση στο επίσημο αίτημά τους για ψηφιακή σάρωση των γλυπτών. Οι τρισδιάστατες εικόνες της μαρμάρινης κεφαλής του αλόγου μεταφορτώθηκαν στο ρομπότ λάξευσης, το οποίο κατασκεύασε το πρωτότυπο σε τέσσερις ημέρες.

Η Robotor που ανέλαβε το έργο της αναπαραγωγής ειδικεύεται στην ενσωμάτωση βιομηχανικών ρομπότ πολλαπλών αξόνων που αναδημιουργούν όλων των ειδών 3D σχέδια από πέτρα. Υποστηρίζουν ότι πρόκειται για μια νέα εποχή της γλυπτικής χωρίς σπασμένες πέτρες, καλέμια και σκόνη, αλλά με σάρωση, νέφη σημείων, σχεδιασμό και τεχνητή νοημοσύνη.

Πηγή: <https://www.kathimerini.gr/world/561962587/ena-romopot-antigrafei-ta-glypta-toy-parthenona/>

Επιφανείς Λόρδοι βουλευτές υπέρ της επιστροφής των Γλυπτών του Παρθενώνα στην Ελλάδα

14/10/2022

(Φωτογραφία: Pixabay)

Φαινομενικά, ήταν μια συζήτηση από την οποία η Ελλάδα δεν κέρδισε κάτι σχετικά με την υπόθεση επιστροφής των Γλυπτών του Παρθενώνα. Ουσιαστικά όμως, η χθεσινή συζήτηση στη Βουλή των Λόρδων (κοινοβούλιο Μεγάλης Βρετανίας, μαζί με τη Βουλή των Κοινοτήτων) ήταν σημαντική. Εκπρόσωποι του συντηρητικού κόμματος, το οποίο βρίσκεται τώρα στην κυβέρνηση, έθεσαν το θέμα αλλαγής του νόμου για την Πολιτιστική Κληρονομιά ο οποίος ισχύει από το 1983. Αν και απορρίφθηκε η αλλαγή, παραμένει το γεγονός. Η Ελλάδα αρχίζει να έχει νέους συμμάχους στον αγώνα για την επανένωση των Παρθενώνειων Γλυπτών.

Η συζήτηση για την αλλαγή του νόμου δεν αφορούσε μονάχα στο ζήτημα της Ελλάδας, αφορούσε σε πολλά ζητήματα, καθώς οι βουλευτές βλέπουν πως τα πράγματα έχουν αλλάξει πολύ από το 1983. Βασικός προβληματισμός τους, τι θα γίνει με τα Χάλκινα του Μπενίν, τα οποία είχε λεηλατήσει ο βρετανικός στρατός στη Νιγηρία. Τι θα γίνει με τα οστά ιθαγενών ιδίως από την Αυστραλία αλλά και από Αφρική και Αμερική που τα τελευταία χρόνια επιστρέφονται, για να ταφούν με σεβασμό από τους απογόνους. Και, βεβαίως, τι θα γίνει με τα Γλυπτά του Παρθενώνα. Επί του παρόντος, τα γλυπτά της Αφαιάς και άλλες κλεμμένες αρχαιότητες δεν είναι καν στο τραπέζι των συζητήσεων.

Πρώην και νυν βουλευτές τοποθετήθηκαν με επιχειρήματα υπέρ μια συζήτησης για το θέμα. Μιας συζήτησης που θα είναι διαρκής και που θα γίνεται σε χαμηλούς τόνους. Κάποιοι είπαν πως πρέπει να προλάβει η χώρα τα αιτήματα για επιστροφή θησαυρών οι οποίοι έχουν διαρπαγεί πριν αυτά πάρουν τη μορφή χιονοστιβάδας.

Αναγνωρίστηκε πως ο νόμος του 1983, με τον οποίο απαγορεύεται σε μουσεία και ιδρύματα να επιστρέφουν εκθέματά τους ακόμα και στις χώρες προέλευσης ήταν καλός όταν ψηφίστηκε. Τώρα όμως, στον 21ο αιώνα, οι συνθήκες έχουν αλλάξει.

Ο πρώην γραμματέας Πολιτισμού των Τόρις, Όλιβερ Ντάουντεν, είπε: «Είμαστε ευλογημένοι σε αυτό το έθνος που έχουμε μουσεία παγκόσμιας κλάσης. Είναι μουσεία του κόσμου και ο κόσμος έρχεται σε αυτά.

«Ένα από τα προπύργια που έχουν ενάντια στις συνεχείς αξιώσεις αποκατάστασης είναι τόσο ο Νόμος του Βρετανικού Μουσείου του 1963 όσο και ο Νόμος για την Εθνική Κληρονομιά του 1983, και γνωρίζω ότι θα υπάρξει συζήτηση για αλλαγές στον νόμο του 1983».

Ο κ. Dowden ζήτησε να επιτραπεί στους βουλευτές να συζητήσουν τη νομοθεσία, ώστε να μπορούν να εκφράσουν την υποστήριξή τους, προσθέτοντας: «Διαφορετικά, αυτά τα θεσμικά όργανα κινδυνεύουν να βρεθούν αντιμέτωποι με ένα μπαράζ αξιώσεων για αποζημίωση.

Μπορώ να σας διαβεβαιώσω ότι εάν επιτρέψουμε να ανοίξει αυτό το κουτί της Πανδώρας, θα λυπούμαστε για τις επόμενες γενιές καθώς βλέπουμε αυτά τα αντικείμενα να μεταφέρονται σε χώρες που μπορεί να είναι λιγότερο ασφαλείς».

Αλλά, η εκπρόσωπος της κυβέρνησης Αλλά η αρχηγός των Κοινοτήτων Πένυ Μορντάντ είπε στους βουλευτές ότι η επανεξέταση της νομοθεσίας «δεν αποτελεί προτεραιότητα» για την κυβέρνηση.

Μια Πέμπτη κάθε μήνα, η Βουλή των Λόρδων πραγματοποιεί τέσσερις σύντομες συζητήσεις (μία ώρα η καθεμία). Στο πλαίσιο αυτό έγινε και η χθεσινή συζήτηση, δεδομένου ότι ήδη μουσεία και οργανισμοί ζητούν αλλαγή του νόμου. Την ερώτηση κατέθεσε ο Λόρδος Βάιζι, ο οποίος πρόκειται να αναλάβει σημαντικό ρόλο στο Project Parthenon που υποστηρίζει την επιστροφή των γλυπτών στην Ελλάδα.

Η κυβέρνηση Μπόρις Τζόνσον είχε υιοθετήσει μια πολιτική διατήρησης για την αμφισβητούμενη κληρονομιά. Περιελάμβανε έγγραφα σε μουσεία, γκαλερί και φορείς, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που δεν περιορίζονταν από τον νόμο του 1983, συμβουλευοντας να μην αφαιρούν την αμφισβητούμενη κληρονομιά από τις συλλογές τους. Ανταποκρινόμενη στην αυξανόμενη πίεση για το θέμα, η κυβέρνηση απέρριψε εκκλήσεις για αντικατάσταση της υφιστάμενης νομοθεσίας για την πολιτιστική κληρονομιά, συμπεριλαμβανομένου του νόμου του 1983.

Τον Σεπτέμβριο του 2020, ο τότε υπουργός Εξωτερικών για την ψηφιακή, τον πολιτισμό, τα μέσα ενημέρωσης και τον αθλητισμό, Oliver Dowden, έγραψε σε πολλά εθνικά μουσεία, γκαλερί και σώματα.

Ο Λόρδος Βάιζι, πρώην μέλος της πολιτικής ηγεσίας στο υπουργείο Πολιτισμού, είχε δηλώσει ότι ανησυχεί πολύ με τις ενέργειες της κυβέρνησης. Όπως είπε, είναι άλλο πράγμα να τροφοδοτείς τα ταμπλόιντ και άλλο να αρχίζεις να δίνεις οδηγίες σε σώματα διοίκησης. Είναι μια σοβαρή παραβίαση της αρχής του πλήρους ανταγωνισμού, μια επίθεση στην ανεξαρτησία και τα οικονομικά τους, και εξαιρετικά επιζήμια για το ηθικό σε μια εποχή που ο τομέας έχει ήδη γονατίσει. Θα έχει επιζήμιες μακροπρόθεσμες συνέπειες είχε προειδοποιήσει.

Τον περασμένο Αύγουστο το Μουσείο Horniman το οποίο δεν έχει περιορισμούς από τον νόμο του 1983, επέστρεψε στη Νιγηρία τη συλλογή του από τα Χάλκινα του Μπενίν. Ωστόσο, το Βρετανικό Μουσείο, το οποίο διαθέτει τη μεγαλύτερη συλλογή μπρούντζων του Μπενίν στον κόσμο, δήλωσε ότι δεν του επιτρέπεται η επιστροφή εξαιτίας του νόμου για το Βρετανικό Μουσείο, του 1963. Ενός νόμου που περιλαμβάνει παρόμοιες διατάξεις με αυτές του νόμου του 83.

Τον προηγούμενο μήνα, τέθηκε στην κυβέρνηση ερώτηση στη Βουλή των Λόρφων σχετικά με τον επαναπατρισμό πολιτιστικών αντικειμένων. Πολλά μέλη της Βουλής των Λόρδων κάλεσαν την κυβέρνηση να τροποποιήσει τους νόμους του 1963 και του 1983. Ο Earl of Clancarty (Crossbench) είπε ότι η κοινή γνώμη για τον επαναπατρισμό είχε «αλλάξει σημαντικά [...] τα τελευταία χρόνια» και ρώτησε εάν η κυβέρνηση «θεωρεί τώρα καθήκον να αλλάξει την κατάλληλη νομοθεσία». Ομοίως, ο Λόρδος McNally (φιλελεύθερος δημοκράτης) ρώτησε την κυβέρνηση αν «υπάρχει περίπτωση να δούμε και πόσο περιοριστικοί είναι αυτοί οι νόμοι στη σύγχρονη εποχή».

Απαντώντας, ο τότε κοινοβουλευτικός υφυπουργός στο Τμήμα Ψηφιακών, Πολιτισμού, Μέσων και Αθλητισμού, Λόρδος Πάρκινσον, είπε ότι η κυβέρνηση «δεν θεωρεί ότι υπάρχει περίπτωση για περαιτέρω αλλαγές στο νόμο» και ότι πιστεύει ότι η θέση που είχε ήταν η «σωστή αυτή τη στιγμή».

Αγγελική Κώττη

Πηγή: <https://www.thepresident.gr/2022/10/14/epifaneis-lordoi-voyleytes-yper-tis-epistrofis-ton-glypton-toy-parthenona-stin-ellada/>

Μάρμαρα του Παρθενώνα: «Ωριμάζει η συζήτηση για επιστροφή των γλυπτών» το μήνυμα της Αθήνας

Ρεπορτάζ Κατερίνα Κοκκαλιάρη

Η συζήτηση για την επανένωση των Γλυπτών του Παρθενώνα ωριμάζει είναι το μήνυμα που εκπέμπει η Αθήνα, επισημαίνοντας πως μια τέτοια κίνηση θα αποτελέσει ένα μοναδικό γεγονός, το οποίο δε θα θέσει σε κίνδυνο ουσιαστικά όλη τη συλλογή του Βρετανικού Μουσείου. Για παράδειγμα, θα μπορούσε να προσφερθεί ένα πλαίσιο περιοδικών εκθέσεων στο Βρετανικό Μουσείο, προκειμένου να υποκαταστήσει ένα αναμφισβήτητο σημαντικό κομμάτι της μόνιμης συλλογής του.

Για μια πρωτοβουλία η οποία έχει διάρκεια και **«θα εκδηλωθεί προφανώς σε βάθος χρόνου»** μίλησε χθες ο πρωθυπουργός Μητσοτάκης, σε συνέντευξη που παραχώρησε στην εκπομπή «Στο Κέντρο» από το Μουσείο της Ακρόπολης. Ειδικότερα σημείωσε πως πριν από λίγες μέρες **υπήρξε επιστροφή του «θραύσματος Fagan»**, το οποίο τοποθετήθηκε στο σημείο όπου μέχρι πρόσφατα βρισκόταν ένα αντίγραφο. Χαρακτηριστικά τόνισε πως «θεωρώ βέβαιο ότι κάποια στιγμή θα επιστρέψουν τα Γλυπτά του Παρθενώνα στην πατρίδα μας. Και έχει γίνει μια πολύ συστηματική δουλειά από την κυβέρνηση για να καλλιεργηθεί και η βρετανική κοινή γνώμη, αλλά και για να μπορέσουμε να επιχειρηματολογήσουμε προς το Βρετανικό Μουσείο, γιατί η επανένωση των Γλυπτών ουσιαστικά θα αποτελεί ένα μοναδικό γεγονός, το οποίο δεν θα θέσει σε κίνδυνο ουσιαστικά όλη τη συλλογή του Βρετανικού Μουσείου, καθώς πρόκειται για μία μοναδική επανένωση ενός μνημείου με τόσο μεγάλη παγκόσμια ακτινοβολία».

Το αίτημα για την επανένωση των Γλυπτών του Παρθενώνα φαίνεται πως αποκτά ιδιαίτερη δυναμική και αυτό φαίνεται το τελευταίο διάστημα και από την πυκνότητα των δημοσιευμάτων στα βρετανικά μέσα ενημέρωσης. Υπενθυμίζεται πως το θέμα είχε τεθεί από τον Πρωθυπουργό τον Νοέμβριο στον Βρετανό ομόλογο του Μπόρις Τζόνσον στη συνάντηση που είχαν στο Λονδίνο. Μάλιστα στην κυβέρνηση επισημαίνουν πως για μια τέτοια συζήτηση ιδιαίτερα θετικό είναι το momentum. «Σε μια εποχή όπου η συζήτηση για την επικαιρότητα της δημοκρατίας επανέρχεται στο προσκήνιο θα αποτελούσε πιστεύω μια πολύ τολμηρή κίνηση και από πλευράς βρετανικής κυβέρνησης να προσφέρει τα Γλυπτά του Παρθενώνα στην πατρίδα μας για να μπορέσει με αυτό τον τρόπο να συμβολίσει και την ξεχωριστή σημασία που έχει η Αθηναϊκή Δημοκρατία στην παγκόσμια συζήτηση για την ανάγκη να εκσυγχρονίσουμε και να κάνουμε πιο ισχυρή τη σημερινή δημοκρατία στον 21ο αιώνα» σημείωσε ο πρωθυπουργός στη συνέντευξή του.

Πηγή:

<https://www.ethnos.gr/Politics/article/212387/marmaratoyparthenonaorimazeihsyzhthshgiaepistrotfhtonglyptontomhnymathsathnas>

New York Times για Γλυπτά Παρθενώνα: Ενώ η Ευρώπη επιστρέφει τεχνουργήματα, η Βρετανία παραμένει σιωπηλή

Τα Γλυπτά του Παρθενώνα στο Λονδίνο είναι πιθανόν τα πιο γνωστά διαφιλονικούμενα μουσειακά εκθέματα στον κόσμο, αναφέρει άρθρο της αμερικανικής εφημερίδας New York Times. Ωστόσο, η βρετανική κυβέρνηση υποστηρίζει ότι η τύχη των γλυπτών δεν την αφορά, επισημαίνεται στο δημοσίευμα.

Φωτ. Shutterstock

21.12.2021

Τα Γλυπτά του Παρθενώνα στο Λονδίνο είναι πιθανόν τα πιο γνωστά διαφιλονικούμενα μουσειακά εκθέματα στον κόσμο, αναφέρει άρθρο της αμερικανικής εφημερίδας New York Times. Ωστόσο, η βρετανική κυβέρνηση υποστηρίζει ότι η τύχη των γλυπτών δεν την αφορά, επισημαίνεται στο δημοσίευμα.

Όπως τονίζουν οι NYT, το 1984, ο Νιλ Κίνοκ, ο τότε επικεφαλής του αντιπολιτευόμενου Εργατικού Κόμματος στη Βρετανία, έκανε κάτι που λίγοι πολιτικοί έχουν τολμήσει: δεσμεύτηκε να επιστραφούν τα Γλυπτά του Παρθενώνα. Είναι «ηθικό ζήτημα», δήλωσε ο Κίνοκ σε δημοσιογράφους κατά τη διάρκεια επίσκεψής του στην Αθήνα. «Ο Παρθενώνας χωρίς τα μάρμαρα είναι σαν χαμόγελο που του λείπει ένα δόντι», πρόσθεσε. Τα σχόλια του Κίνοκ έγιναν πρωτοσέλιδο εκείνη την εποχή, αλλά όταν ο ίδιος επέστρεψε στο Λονδίνο, ανακάλυψε ότι λίγοι στο κόμμα του συμμερίζονται τις απόψεις του – και ακόμα λιγότεροι μεταξύ των Συντηρητικών μελών της κυβέρνησης της Μάργκαρετ Θάτσερ.

Την περασμένη εβδομάδα το θέμα των μαρμάρων επέστρεψε στον δημόσιο λόγο ύστερα από το παρατεταμένο κλείσιμο των ελληνικών αιθουσών του μουσείου λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού και εργασιών συντήρησης. Επέστρεψε καθώς ακτιβιστές σε όλη την Ευρώπη διαμαρτύρονται προκειμένου να αποκατασταθούν ιστορικές αδικίες, όπως τις χαρακτηρίζουν. Και πάλι ωστόσο η ιδέα της επιστροφής των γλυπτών στην Αθήνα φαίνεται να έχει μικρή πολιτική στήριξη, όπως και στις ημέρες του Κίνοκ.

Σύμφωνα με τους New York Times, η επίσημη θέση της βρετανικής κυβέρνησης είναι ότι δεν είναι υπεύθυνη για την τύχη των μαρμάρων: αυτό, λέει, είναι θέμα για τους διαχειριστές του Βρετανικού Μουσείου, οι περισσότεροι εκ των οποίων διορίζονται από τον πρωθυπουργό. Και ο πρωθυπουργός Μπόρις Τζόνσον έχει κατ' επανάληψη δηλώσει ότι τα γλυπτά είναι αναπόσπαστο κομμάτι της αποστολής του μουσείου να παρουσιάσει την παγκόσμια Ιστορία.

Καθ' όλο το 2021, άλλες ευρωπαϊκές κυβερνήσεις ανακοίνωσαν πολιτικές αποκατάστασης και επέστρεψαν διάφορα αντικείμενα. Τον Απρίλιο, η Γερμανία ανακοίνωσε ότι θα ξεκινήσει από τις αρχές του επόμενου έτους να επιστρέφει από τα μουσεία της στη Νιγηρία περίπου 1.100 λεηλατημένα τεχνουργήματα, γνωστά ως 'Χάλκινα του Μπενίν'. Τον Ιούνιο, η κυβέρνηση του Βελγίου συμφώνησε σε σχέδιο για τη μεταφορά της ιδιοκτησίας κλεμμένων αντικειμένων από τα μουσεία της στις αφρικανικές χώρες προέλευσης. Τον Οκτώβριο, ο Γάλλος πρόεδρος Εμανουέλ Μακρόν επέστρεψε 26 λεηλατημένα αντικείμενα στο Μπενίν, κάνοντας πράξη μια δέσμευση του 2017 για επιστροφή αφρικανικής τέχνης από τα μουσεία της χώρας.

Ωστόσο στη Βρετανία, τα οποίας τα μουσεία είναι γεμάτα με θησαυρούς από πρώην κατακτήσεις, το θέμα της αποκατάστασης δεν είναι καν στην πολιτική ατζέντα. Ούτε η κυβέρνηση, ούτε το αντιπολιτευόμενο Εργατικό Κόμμα έχουν εκδώσει δήλωση για το θέμα αυτό και δεν έχει υπάρξει συζήτηση για αυτό στο Κοινοβούλιο.

Οι ακτιβιστές υποστηρίζουν, σύμφωνα με τους New York Times, ότι η κυβέρνηση θα μπορούσε να αναλάβει δράση για τα Γλυπτά του Παρθενώνα, εάν το ήθελε, καθώς ορίζει τους κανόνες για μεγάλα μουσεία και συχνά διορίζει τους διαχειριστές τους.

Τον Σεπτέμβριο, επιτροπή της UNESCO για την επιστροφή διαφιλονικούμενων τεχνουργημάτων ανέφερε ότι η διαμάχη για τα μάρμαρα «έχει διακυβερνητικό χαρακτήρα και κατά συνέπεια, η υποχρέωση να επιστραφούν τα μάρμαρα του Παρθενώνα εναπόκειται ξεκάθαρα στην κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου». Ωστόσο, οι βουλευτές επιμένουν ότι το ζήτημα δεν είναι στο χέρι τους, σύμφωνα με την αμερικανική εφημερίδα.

Από τον Σεπτέμβριο, το συμβούλιο διαχειριστών του Βρετανικού Μουσείου τελεί υπό τον Τζορτζ Όσμπορν, πρώην βουλευτή των Συντηρητικών που ήταν υπουργός Οικονομικών της Βρετανίας από το 2010 έως το 2016. Ο Όσμπορν δεν απάντησε στα

αιτήματα για συνέντευξη στους New York Times, αλλά σε άρθρο γνώμης στους Times of London νωρίτερα αυτό τον μήνα ανέφερε ότι το μουσείο είναι «ανοικτό στον δανεισμό των τεχνουργημάτων οπουδήποτε μπορούν να τα φροντίσουν και να εξασφαλίσουν την ασφαλή επιστροφή τους», συμπεριλαμβανομένης της Ελλάδας.

Ο Χαρτγουιγκ Φίσερ, διευθυντής του Βρετανικού Μουσείου, επίσης αρνήθηκε να δώσει συνέντευξη αλλά ανέφερε σε δήλωση του μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ότι τα μάρμαρα βοηθούν τους επισκέπτες «να έχουν μια εικόνα για τους πολιτισμούς του κόσμου και το πώς διασυνδέονται μέσα στον χρόνο».

Η Τζάνετ Σούζμαν, ηθοποιός και επικεφαλής της Βρετανικής Επιτροπής για την Επανένωση των Μαρμάρων του Παρθενώνα, ανέφερε ότι ελπίζει η αλλαγή στάση σε όλο τον κόσμο για το πού ανήκουν τα αφρικανικά τεχνουργήματα θα επηρεάσει τις απόψεις και για τα μάρμαρα.

Ωστόσο με τον διορισμό του Όσμπορν, οι ελπίδες της περιορίστηκαν για το θέμα αυτό. «Κανείς δεν διορίζεται στο Βρετανικό Μουσείο εκτός κι αν ορκιστεί στον τάφο της μητέρας του ότι δεν θα επιστρέψει τίποτα», είπε η ίδια.

Ο Κίνοκ είπε ότι νιώθει στεναχωρημένος όταν σκέφτεται τις πιθανότητες επιστροφής των μαρμάρων. Η αλλαγή στη Βρετανία «θα επέλθει μόνο με μία διαφορετική κυβέρνηση που (...) θα προσπαθήσει να βελτιώσει την αντίληψη του Ηνωμένου Βασιλείου για την Ιστορία του», είπε. «Τότε», πρόσθεσε ο ίδιος, «θα υπάρχει ισχυρή πιθανότητα η θαυμαστή μας χώρα να γίνει Μεγάλη Βρετανία σε όρους του 21ου αιώνα».

Πηγή: *New York Times*, ΑΠΕ-ΜΠΕ

<https://www.kathimerini.gr/culture/561639625/nyt-gia-glypta-parthenona-eno-i-eyropi-epistrefei-technoyrgimata-i-vretania-paramenei-siopili/>

Το ηθικά σωστό και τα Γλυπτά του Παρθενώνα

Αν και η βρετανική κοινή γνώμη εμφανίζεται να υποστηρίζει την επιστροφή αρχαιοτήτων για ηθικούς λόγους, δεν φαίνεται να ιδρώνει το αυτί της κυβέρνησης

Η μεταστροφή της βρετανικής κοινής γνώμης είναι γεγονός, αλλά τώρα το στοίχημα για την επανένωση των Γλυπτών του Παρθενώνα έχει ανέβει στο επόμενο επίπεδο.
[EPA/FACUNDO ARRIZABALAGA]

Σάκης Ιωαννίδης

14.10.2022

Μία από τις ειδήσεις των τελευταίων ημερών ήταν η κίνηση που έκανε το μουσείο Σμιθσόνιαν στην **Ουάσιγκτον**. Ανακοίνωσε την επιστροφή 29 αντικειμένων από τους «θησαυρούς του Μπενίν» στη Νιγηρία. Η κυριότητα των αντικειμένων μεταφέρθηκε στην Εθνική Επιτροπή Μουσείων της **Νιγηρίας** και έτσι τα στελέχη του Σμιθσόνιαν μπορούν να υπερηφανεύονται ότι έκαναν το ηθικά σωστό. Το ίδιο μπορούν να λένε ότι έπραξαν τα Πανεπιστήμια της Οξφόρδης και του Κέμπριτζ, η Γερμανία και η Γαλλία. Δυστυχώς, όμως, δεν ισχύει το ίδιο για πολλά βρετανικά μουσεία.

«Η συζήτηση έχει προχωρήσει, οι καιροί έχουν αλλάξει», δήλωσε χθες, μεταξύ άλλων, ο Βρετανός βουλευτής και πρώην υπουργός Πολιτισμού Εντ Βέιζι σε μια συζήτηση στη Βουλή των Λόρδων. Το θέμα του ντιμπέιτ, που έγινε με εξαιρετικά πολιτισμένους όρους –ακόμη και με χιούμορ– ήταν η πρόταση αναθεώρησης ενός νόμου της Βρετανίας που, για να το πούμε με απλά λόγια, εμποδίζει τα βρετανικά μουσεία από

το να επιστρέφουν αρχαιότητες στη χώρα καταγωγής τους, είτε αυτή λέγεται Νιγηρία είτε Ελλάδα. Σας θυμίζει κάτι;

Ναι, δικαίως, το μυαλό των περισσότερων θα πάει κατευθείαν στο Βρετανικό Μουσείο και στην επανένωση των **Γλυπτών του Παρθενώνα**, και ο συγκεκριμένος βουλευτής θέλει να διαδραματίσει ενεργό ρόλο σε αυτό. Τα πράγματα, βέβαια, όπως ειπώθηκε και χθες το απόγευμα, είναι αρκετά σύνθετα.

Η βρετανική κυβέρνηση δεν φαίνεται διατεθειμένη να συζητήσει οποιαδήποτε αλλαγή αυτής της νομοθεσίας, η οποία το 2023 γίνεται 40 ετών. Ας μην ξεχνάμε, επίσης, πως το Βρετανικό Μουσείο «οχυρώνεται» πίσω από έναν άλλο παλαιότερο νόμο του 1963, που απαγορεύει την αφαίρεση μερών της συλλογής του. Αν και η βρετανική κοινή γνώμη εμφανίζεται να υποστηρίζει την επιστροφή αρχαιοτήτων για ηθικούς λόγους, δεν φαίνεται να ιδρώνει το αυτί της κυβέρνησης. Η νέα πρωθυπουργός Λιζ Τρας δεν φαίνεται διατεθειμένη να ανοίξει το θέμα για τα Γλυπτά του Παρθενώνα. Τουλάχιστον ακόμη.

Οι «ηθικοί λόγοι», όσο και αν μπορεί να ηχούν κάπως αόριστα, δεν είναι μικρό πράγμα. Μάλιστα, υπάρχει στα σκαριά ένα νέο νομοθετικό πλαίσιο (Charities Act 2022) που θα τεθεί σε εφαρμογή τον φετινό χειμώνα και θα επιτρέπει σε όλα τα βρετανικά μουσεία να προχωρούν, υπό προϋποθέσεις, σε επιστροφή αρχαιοτήτων για ηθικούς λόγους. Ας ελπίσουμε ότι αυτή η δυνατότητα θα παραμείνει εν ισχύ όταν ο νόμος τεθεί σε εφαρμογή. Το θετικό για την ελληνική περίπτωση είναι ότι το θέμα των Γλυπτών παραμένει στη διεθνή επικαιρότητα και το αίτημα για την επιστροφή τους στη βάση της ηθικής κερδίζει έδαφος. Ο Εντ Βέιζι είναι από χθες και πρόεδρος της πρωτοβουλίας «Parthenon Project», που αποκτά διοικητικό συμβούλιο με πρόσωπα όπως ο ηθοποιός Στίβεν Φράι, η δημοσιογράφος Σάρα Μπάξτερ κ.ά.

Στόχος είναι να καθίσει η βρετανική κυβέρνηση στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων – όπως έχει ζητήσει και η UNESCO. Σε αυτό το τραπέζι ξέρουμε τι θέλουμε να πάρουμε, αλλά δεν έχει γίνει γνωστό τι σκοπεύουμε να δώσουμε.

Πηγή: <https://www.kathimerini.gr/culture/562091011/to-ithika-sosto-kai-ta-glypta-toy-parthenona/>

«Τα Γλυπτά ανήκουν στην Αθήνα» Ηχηρό μήνυμα από την εφημερίδα, «The Times» του Λονδίνου

Είναι η πρώτη φορά στην ιστορία της που στο κύριο άρθρο της η εφημερίδα στηρίζει το ελληνικό αίτημα επιστροφής των Γλυπτών του Παρθενώνα.

Σάκης Ιωαννίδης

13.01.2022

Στροφή 180 μοιρών έκανε χθες η κραταιά **βρετανική εφημερίδα The Times**, στηρίζοντας στο κύριο άρθρο της, για πρώτη φορά στην ιστορία της, το ελληνικό αίτημα επιστροφής των **Γλυπτών του Παρθενώνα**. «Οι καιροί και οι συνθήκες έχουν αλλάξει», επισημαίνει η εφημερίδα. «Τα Γλυπτά ανήκουν στην Αθήνα. Τώρα πρέπει να επιστρέψουν».

Η εφημερίδα γράφει ότι με την πρόσφατη επιστροφή του θραύσματος της θεάς Αρτέμιδος από την Ιταλία μέσω δανεισμού –κάτι το οποίο έχει ξαναγίνει στο παρελθόν– δημιουργείται ένα προηγούμενο, με την έννοια ότι και το θραύσμα αποκτήθηκε, όπως και τα Γλυπτά του Παρθενώνα, κατά την περίοδο της οθωμανικής κυριαρχίας στην Αθήνα, στις αρχές του 19ου αιώνα, και αργότερα αγοράστηκε από το Πανεπιστήμιο του Παλέρμο. Σημειώνεται επίσης ότι η συμφωνία μεταξύ των δύο χωρών –και έχει τη σημασία του ότι το άρθρο τονίζει τη διακρατική συμφωνία– περιλαμβάνει ως ανταπόδοση τον μακροχρόνιο δανεισμό αρχαιοτήτων από την Αθήνα στην Ιταλία και πως μια παρόμοια συμφωνία, συνεχίζει, είχε προταθεί και στο **Βρετανικό Μουσείο** πριν από μερικά χρόνια.

«Τα αποκτήματα του λόρδου Ελγιν δόθηκαν στο μουσείο με μια πράξη της Βουλής. Ας είναι η Βουλή που θα κυρώσει την επιστροφή τους».

Η συμφωνία, σημειώνει το άρθρο, δεν τελεσφόρησε λόγω ασυμφωνίας στην κυριότητα των Γλυπτών – που είναι όμως και το μεγάλο πρόβλημα στο θέμα της επανένωσης του Παρθενώνα. Οι Times αναφέρουν επιγραμματικά τις θέσεις των δύο πλευρών: τη βρετανική, που λέει ότι αποκτήθηκαν νόμιμα και πρέπει να μείνουν στην ιδιοκτησία της, και την ελληνική, που επισημαίνει ότι οι Οθωμανοί δεν είχαν δικαίωμα να απομακρύνουν ελληνικές αρχαιότητες και άρα ανήκουν στην **Ελλάδα**, και καταλήγουν σε μια «βρετανική» λύση. «Αυτές οι γραφειοκρατικές ανοησίες μπορούν να επιλυθούν αμέσως. Ας πουληθούν τα Γλυπτά σε τιμή κόστους. Τα αποκτήματα του λόρδου Ελγιν δόθηκαν στο μουσείο με μια πράξη της Βουλής. Ας είναι η Βουλή που θα κυρώσει την επιστροφή τους».

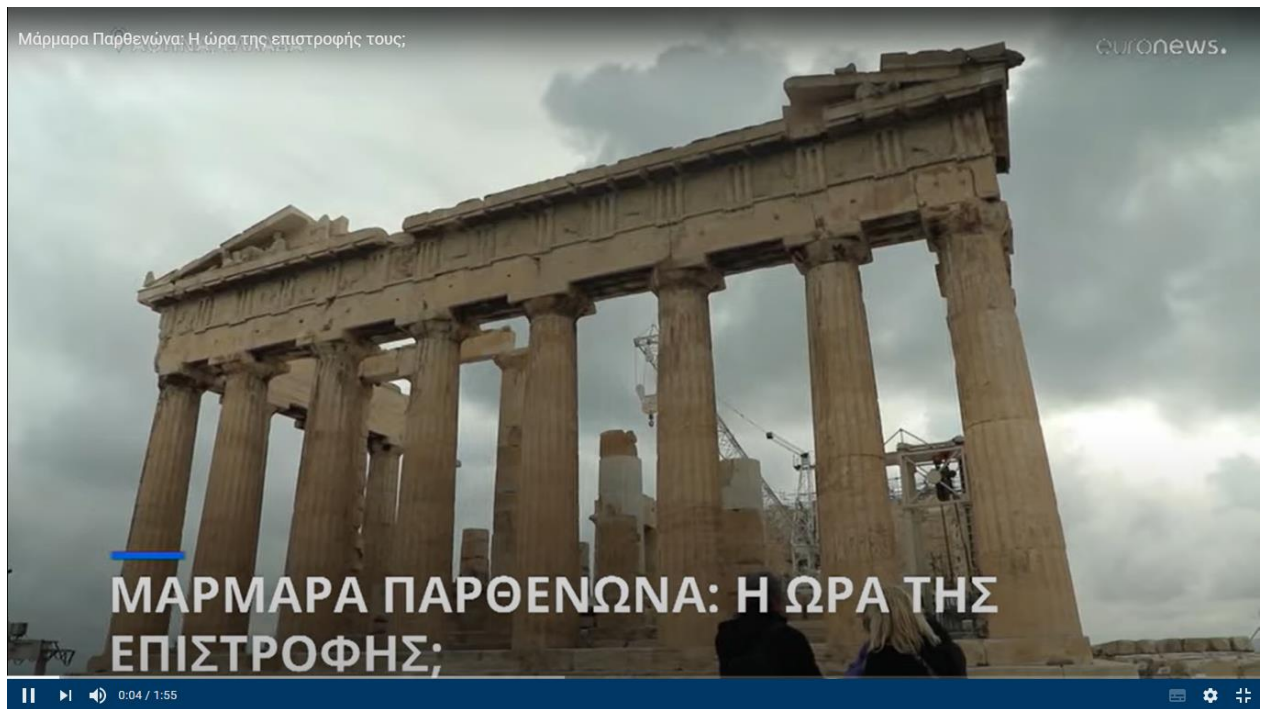
Πάντως το άρθρο κλείνει με ένα πολιτικό σχόλιο. Η επιστροφή τους, γράφει, θα είναι μια χειρονομία καλής θελήσεως από τη Βρετανία, που χρειάζεται φίλους στην Ευρώπη.

Σχολιάζοντας το άρθρο, ο διευθυντής του Μουσείου Ακρόπολης Νίκος Σταμπολίδης σημειώνει ότι οι κεραίες της εφημερίδας «έπιασαν» την αλλαγή στην κοινή γνώμη και διευκρινίζει ότι η συμφωνία Αθήνας – Παλέρμο αφορά την «κατάθεση» (deposit) του θραύσματος, που συνοδεύεται από τη ρητή πρόθεση για αλλαγή του νομικού πλαισίου ώστε να παραμείνει μόνιμα στο Μουσείο Ακρόπολης. «Η κίνηση αυτή ανοίγει τον δρόμο για να μπορέσουν να ενωθούν τα κομμάτια του Παρθενώνα που βρίσκονται σε άλλες χώρες», τονίζει στην «Κ». «Δεν διεκδικούμε τίποτα άλλο πέρα από την επανένωση του σώματος του Παρθενώνα. Πρόκειται για αρχιτεκτονικά κομμάτια με γλυπτό διάκοσμο. Όταν αφαιρείς τα αρχιτεκτονικά μέλη, καταρρέει το αρχιτεκτόνημα», προσθέτει.

Πηγή: <https://www.kathimerini.gr/culture/561666853/ta-glypta-anikoyn-stin-athina/>

Μάρμαρα Παρθενώνα: Η ώρα της επιστροφής τους;

Από Ιωάννης Καράγιωργας 20/02/2022

Το άρθρο σε βίντεο [εδώ](#):

Από το 1816, το Βρετανικό Μουσείο εκθέτει τα κλεμμένα μάρμαρα του Παρθενώνα, με τις ελληνικές αρχές να επαναλαμβάνουν συχνά - πυκνά το αίτημα για επιστροφή τους. Στο πλευρό της Ελλάδας βρίσκεται και η UNESCO που έχει ζητήσει από το Ηνωμένο Βασίλειο να δώσει πίσω τα 100 μέτρα της κλεμμένης ζωφόρου του Παρθενώνα.

«Η ζωφόρος ήταν στο πάνω μέρος του ναού. Δεν είναι ότι ανήκει στην Ελλάδα, ανήκει στην Ακρόπολη. Ανήκει στον ναό του Παρθενώνα. Οι Βρετανοί λένε ότι αγόρασαν τη ζωφόρο αλλά εμείς τους θεωρούμε κλέφτες. Τι είσαι όταν δέχεσαι κάτι από έναν κλέφτη; Κλεπταποδόχος», λέει η Γεωργία Τσίφτη, ιστορικός και ξεναγός στην Ακρόπολη.

Υπέρ της επιστροφής είναι και η πλειοψηφία των Βρετανών.

Φωτό αρχείου Petros Giannakouris/AP

«Θα τα επέστρεφα. Αυτό συζητάγα πρόσφατα. Εδώ έχουμε πολλά πράγματα που δεν μας ανήκουν» λέει μία Βρετανή και άλλη συμπληρώνει: «Νομίζω ότι πρέπει να βοηθήσουμε ώστε να δημιουργηθούν οι συνθήκες ώστε να είναι εκεί και καλά προστατευμένα».

Στο υπερσύγχρονο μουσείο της Ακρόπολης, εκτίθενται γύψινα αντίγραφα των κλεμένων μαρμάρων ώστε να φαίνεται πόσο λείπουν τα αυθεντικά κομμάτια για να είναι ολοκληρωμένο αυτό το μοναδικό παγκοσμίως δημιούργημα. Πρόσφατα το μουσείο του Παλέρμο επέστρεψε κομμάτι των μαρμάρων στο μουσείο της Ακρόπολης.

Το κομμάτι των μαρμάρων του Παρθενώνα που επέστρεψε το Μουσείο του Παλέρμο

Thanassis Stavrakis/Copyright 2021 The Associated Press. All rights reserved

Μετά από δεκαετίες προσπαθειών και πίεσης, φαίνεται πως υπάρχει μαζικό ρεύμα από το εξωτερικό για να επιστραφούν τα μάρμαρα στην Ελλάδα. Σε κάθε περίπτωση όμως, όλα εξαρτώνται από την βρετανική κυβέρνηση που καλείται να πάρει μια ιστορική απόφαση.

Πηγή: <https://gr.euronews.com/2022/02/20/parthenon-marbles-i-ora-tis-epistrofis-tous>

UNESCO: Προ των πυλών η επιστροφή των Γλυπτών του Παρθενώνα

Η Αθήνα και το Λονδίνο πρόκειται να συζητήσουν επί του θέματος

Από Κωνσταντίνο Τανιά

Χθες, την Ημέρα των Μουσείων, η UNESCO ανακοίνωσε πως η Ελλάδα και το Ηνωμένο Βασίλειο πρόκειται να συζητήσουν σχετικά με την επιστροφή των Γλυπτών του Παρθενώνα, τα οποία εδώ και περισσότερα από 200 χρόνια εκτίθενται στο Βρετανικό Μουσείο.

Η επανένωση των Μαρμάρων ανακοινώθηκε από τη Διακυβερνητική Επιτροπή για την προώθηση της επιστροφής πολιτιστικών αγαθών στις χώρες προέλευσής τους ή της αποκατάστασής τους σε περίπτωση παράνομης ιδιοποίησης, ή ICPRCP. Άλλωστε, πρόκειται για μια κουβέντα η πραγματοποιείται εδώ και καιρό, με σκοπό την άμεση υλοποίησή της.

Πιο συγκεκριμένα, τον περασμένο Ιανουάριο, μετά από 50 χρόνια, η βρετανική εφημερίδα Times αλλάζει τη στάση της απέναντι στην Ελλάδα και, πιο συγκεκριμένα, σε ό,τι αφορά την επιστροφή των Γλυπτών του Παρθενώνα. Πλέον, υποστηρίζουν την άποψη πως ανήκουν στην Αθήνα. Ένα μείζον ζήτημα που εδώ και δεκαετίες βρίσκεται διαρκώς υπό συζήτηση, αλλά η στάση του Λονδίνου φάνταζε σταθερή. Ωστόσο, τα δεδομένα ανατράπηκαν και όλα είναι υπέρ της χώρας μας.

Όπως η ίδια η βρετανική εφημερίδα ανέφερε, επί 50 χρόνια στήριζε την κυβέρνηση και το βρετανικό μουσείο στη θέση κατά της επιστροφής και, πλέον, ανακοίνωσε ότι αλλάζουν γνώμη, ανατρέποντας την κατάσταση και τα μέχρις πρότινος δεδομένα. «Η άποψη των Times για τα Μάρμαρα του Παρθενώνα: Ενώνοντας την Ελληνική Κληρονομιά»: αυτός ήταν ο τίτλος της εφημερίδας για ένα θέμα που κέντρισε κατευθείαν το ενδιαφέρον μας, με τον φάκελο αυτόν να ανοίγει και πάλι.

Σήμερα, σύμφωνα με την UNESCO, η συνάντηση, η οποία προτάθηκε από τη βρετανική πλευρά, έχει γίνει αποδεκτή από την Ελλάδα και θα κανονιστεί «εν ευθέτω χρόνω». Το Βρετανικό Μουσείο κατέχει 15 μετόπες, 17 φιγούρες από τα αετώματα και ένα τμήμα 247 μέτρων της αρχικής ζωφόρου. Ισχυρίζεται πως τα απέκτησε νόμιμα κατά τη διάρκεια της τουρκοκρατίας. Τα γλυπτά -κατασκευασμένα μεταξύ 447 π.Χ. και το 432 π.Χ.- περιλαμβάνουν μια ζωφόρο που απεικονίζει την πομπή μιας γιορτής των Παναθηναίων για τα γενέθλια της θεάς Αθηνάς, μαζί με μια σειρά από μετόπες και φιγούρες από τα αετώματα του ναού.

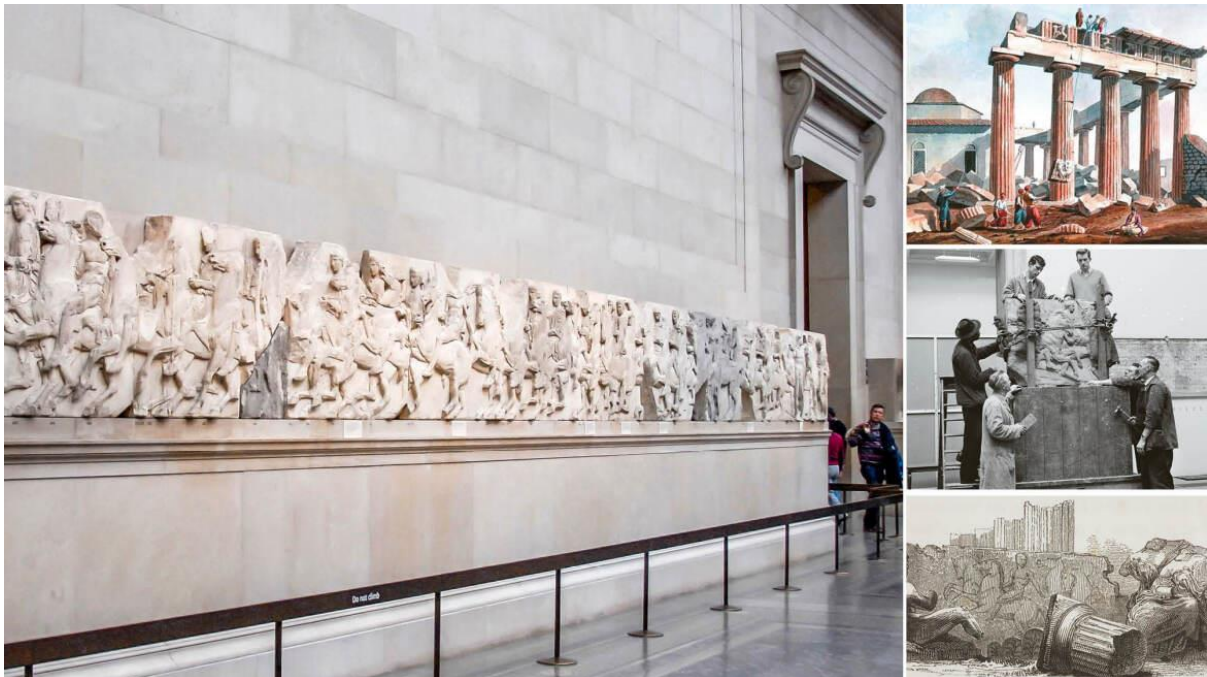
Οι προσπάθειες της Ελλάδας να επαναπατρίσει τα γλυπτά έχουν ξεκινήσει από το 1983, αλλά τα τελευταία χρόνια έχουν ενταθεί. Ο πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης, έθεσε το ζήτημα των γλυπτών κατά τη διάρκεια συνάντησής του με τον Βρετανό ομόλογό του, Μπόρις Τζόνσον, στο Λονδίνο τον περασμένο Νοέμβριο. Ωστόσο, η επίσημη θέση της κυβέρνησης της Βρετανίας θέλει τα γλυπτά να ανήκουν στο Βρετανικό Μουσείο, το οποίο λειτουργεί υπό ένα συμβούλιο διαχειριστών ανεξάρτητο από την κυβερνητική εποπτεία.

Σε παλαιότερα δημοσιεύματα σχετικά με το θέμα, θυμόμαστε την πρόσφατη Συμφωνία της Ιταλίας να επιστρέψει στην Ελλάδα ένα μαρμάρινο θραύσμα της θεάς Άρτεμης, το οποίο λήφθηκε, όπως τα Γλυπτά του Παρθενώνα, από την ελεγχόμενη από τους Οθωμανούς Αθήνα στις αρχές του 19ου αιώνα και αργότερα πουλήθηκε στο Πανεπιστήμιο του Παλέρμο. Σε αντάλλαγμα, η Ιταλία θα λάβει ένα αρχαίο άγαλμα της Αθηνάς κι έναν αμφορέα.

Πηγή: <https://glow.gr/unesco-pro-ton-pylon-i-epistrofi-ton-glypton-toy-parthenona-40698>

Η αλήθεια για τα Μάρμαρα του Παρθενώνα: Το πριόνι του Έλγιν, το φιρμάνι και οι επιστολές

Πιο έντονα από ποτέ απασχολεί τη διεθνή επικαιρότητα η επιστροφή των Γλυπτών και οι Βρετανοί νιώθουν ανασφάλεια - Τα ιστορικά τεκμήρια καταρρίπτουν τους ισχυρισμούς τους ότι οι αρχαιολογικοί θησαυροί αποκτήθηκαν νομότυπα - Η αλληλογραφία ανάμεσα στον λόρδο και τον υποτακτικό του αποδεικνύει την κλοπή, τη δωροδοκία του Τούρκου φρούραρχου και ότι δεν υπήρξε άδεια από τον σουλτάνο - Αντίστροφη μέτρηση για την έναρξη των συζητήσεων ανάμεσα στις δύο πλευρές

Ο ισχυρισμός του δρος Τζόνathan Γουίλιαμς, αναπληρωτή διευθυντή του Βρετανικού Μουσείου, ότι ο λόρδος Έλγιν «μάζεψε από τα χαλάσματα» τα γλυπτά του Παρθενώνα, καίτοι ανήκουστος από ιστορικής άποψης, ακούστηκε κατά τη διάρκεια της 23ης Συνόδου της Διακυβερνητικής Επιτροπής της UNESCO για την Επιστροφή των Πολιτιστικών Αγαθών στις Χώρες Προέλευσής τους.

Η συγκεκριμένη ετήσια σύνοδος συνήλθε στο Παρίσι μεταξύ 18-20 Μαΐου και αμέσως η υπουργός Πολιτισμού Λίνα Μενδώνη έσπευσε να αντικρούσει με δήλωσή της την προκλητικά ανιστόρητη εκδοχή που αποπειράθηκε να παρουσιάσει ο δρ Γουίλιαμς. Μεταξύ άλλων, η κυρία Μενδώνη, ως αρχαιολόγος η ίδια, επικαλέστηκε ένα ιστορικό τεκμήριο γύρω από το τι ακριβώς συνέβη στην Ακρόπολη των Αθηνών πριν από περίπου 220 χρόνια. Ετσι, το ούτως ή άλλως έωλο πλην εμπρηστικό επιχείρημα του δρος Γουίλιαμς αποδείχθηκε ότι έχει καταρριφθεί ήδη από τον Σεπτέμβριο του 1801.

Τότε ο Ναπολιτάνος Τζοβάνι Μπατίστα Λουζιέρι, ένας ελάσσων ζωγράφος ο οποίος βρισκόταν στη δούλεψη του λόρδου Ελγιν, έγραφε σε επιστολή προς τον εργοδότη του: «Ο κ. Χαντ έγραψε στην Εξοχήτά σας εκ μέρους μου παρακαλώντας να μας αποστείλετε εις τας Αθήνας το ταχύτερο δυνατόν μία ντουζίνα πριόνια μαρμάρου διαφορετικών μεγεθών. Θα χρειαζόμουν 3-4 τέτοια, μήκους 6 μέτρων, προκειμένου να πριονίσω ένα πελώριο ανάγλυφο (σ.σ.: το κεντρικό τμήμα της ανατολικής ζωφόρου του Παρθενώνα). Δεν θα μπορέσουμε να το μεταφέρουμε, παρεκτός εάν ελαττώσουμε το βάρος του».

Πριν από τη συγκεκριμένη επιστολή, ο Λουζιέρι είχε κιόλας αφαιρέσει το πρώτο τμήμα από τη μετόπη του μνημείου. Ο λόρδος Ελγιν διαβεβαίωσε τον υποτακτικό του ότι θα αποστείλει τάχιστα τα μαρμαροπριόνια, ο Λουζιέρι όμως προχωρούσε ακόμη και χωρίς αυτά. Εναν μήνα μετά την ως άνω επιστολή, στις 26 Οκτωβρίου 1801, ενημέρωσε τον Ελγιν ότι «με ένα πριόνι που βρήκα, οι εργάτες μας εδώ έκοψαν ένα πολύτιμο τεμάχιο από το γείσο του Ερεχθείου. Με το ίδιο πριόνι τώρα κόβουν ένα ανάγλυφο από τη ζωφόρο του Παρθενώνα».

Η σωζόμενη -και μηδαμώς αμφισβητούμενη ως προς την αυθεντικότητά της- αλληλογραφία ανάμεσα στον Ελγιν και τον Λουζιέρι είναι εξαιρετικά αποκαλυπτική. Οσο και μακάβρια, βέβαια, εφόσον στις επιστολές αποτυπώνεται ο βάνουσος ακρωτηριασμός της Ακρόπολης. Αναφερόμενος σε κάποιο αριστουργηματικό γλυπτό από τη ζωφόρο του Παρθενώνα, ο Λουζιέρι περιέγραφε το 1802 ότι «δεν το πριονίσαμε σωστά, καθώς δεν διαθέταμε αρκούντως λεπτά πριόνια, κι επειδή ήταν κάπως λεπτό στο μέσον, έσπασε στα δύο κατά τη μεταφορά, παρ' όλες τις προφυλάξεις που λάβαμε. Ευτυχώς, όμως, έσπασε ακριβώς στη μέση και σε ευθεία γραμμή, σε σημείο όπου δεν υπήρχε κάποια γλυπτή μορφή, επομένως το ατύχημα μας βοήθησε να το μεταφέρουμε γρήγορα και να το φορτώσουμε στο πλοίο».

Η αποξήλωση των Γλυπτών του Παρθενώνα. Γκραβούρα του Εντουαρντ Ντόντγουελ

Σύμφωνα με ορισμένους ερευνητές, ο Τζοβάνι Μπατίστα Λουζιέρι ήταν αυτός που ώθησε τον Ελγιν να προχωρήσει στην καθαυτό λεηλασία των αρχαιοτήτων, παρότι το έργο που είχε κληθεί να εκτελέσει, κατ' αρχάς, ήταν μόνο η σχεδιαστική αποτύπωση και η δημιουργία εκμαγείων. Όπως και να 'χει, ο Λουζιέρι βρισκόταν σε πλήρη εναρμόνιση με την πλεονεξία του εντολέα του. Στον οποίο έγραφε, φέρ' ειπείν, «θα πάρω ένα κιονόκρανο και από τον Παρθενώνα, αλλά θα πρέπει να το κόψω στη μέση. Εκείνο που πήρα από τα Προπύλαια είναι αρκετά μεγάλο, αυτό όμως είναι τεράστιο. Δεν χωρά από τις πύλες του οικισμού».

Η έγκριση του σουλτάνου

Πέρα από τις ανατριχιαστικές αναφορές για την πρόοδο της αρπαγής, τα γράμματα του Λουζιέρι περιέχουν πολύτιμες πληροφορίες για τους χειρισμούς του λόρδου Ελγιν. Σε κάποια από τις επιστολές του, με ημερομηνία 16 Σεπτεμβρίου 1802, ο Ιταλός παρακαλά τον Σκώτο ευγενή να φροντίσει για το φερμάνι, δηλαδή το έγγραφο με τη σφραγίδα του σουλτάνου, το οποίο υποτίθεται πως εξουσιοδοτούσε τον Ελγιν να αποσπάσει τμήματα των αρχαιοελληνικών μνημείων. Ο Λουζιέρι πιεζόταν από τον Τούρκο φρούραρχο της Ακρόπολης, ο οποίος στο μεταξύ είχε επιτρέψει τη λεηλασία, βασιζόμενος σε μια προφορική διαβεβαίωση που του είχε παράσχει ο λόρδος όταν ο ίδιος βρισκόταν στην Αθήνα. Τώρα όμως απαιτούσε να δει το φερμάνι με τα μάτια του, ώστε να είναι καλυμμένος σε περίπτωση που του ζητηθούν ευθύνες.

Εργάτες ξεφορτώνουν τμήμα της ζωφόρου του Παρθενώνα κατά τη μεταφορά του σε νέα αίθουσα του Βρετανικού Μουσείου τον Δεκέμβριο του 1961

Διότι ακόμη και αυτός είχε φρίξει με το όργιο βανδαλισμού και κλοπής που εξελισσόταν στον πάλαι ποτέ Ιερό Βράχο των Αθηναίων. Απαντώντας στην παράκληση του Λουζιέρι για το περιβόητο αλλά άφαντο φιρμάνι, ο Ελγιν ήταν καθησυχαστικός. «Όσο ο φρούραρχος απολαμβάνει τις υλικές αποδείξεις της φιλίας μας, δεν θα υπάρχει κανένα πρόβλημα», έγραψε ο Ελγιν, υπενθυμίζοντας στον Λουζιέρι ότι ο φρούραρχος δωροδοκούνταν. Το στοιχείο αυτό είναι κρίσιμης σημασίας για όλη την υπόθεση των κλοπιμαίων Γλυπτών του Παρθενώνα. Πολύ απλά διότι ο λόρδος Ελγιν πιθανότατα δεν είχε λάβει ποτέ καμία γραπτή εξουσιοδότηση από την Υψηλή Πύλη, δηλαδή την ανώτατη ηγεσία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, για αφαίρεση αρχαίου υλικού.

Ο Μαρκ Στίβενς, διαπρεπής Βρετανός δικηγόρος, συνήγορος σε πολύκροτες υποθέσεις όπως αυτή του Τζούλιαν Ασάντζ (WikiLeaks) και αυτός που προσκάλεσε την Αμάλ Αλαμουντίν-Κλούνεϊ να αναμειχθεί στη νομική προπαγανδία της ελληνικής θέσης για τη διεκδίκηση των Γλυπτών του Παρθενώνα από το Βρετανικό Μουσείο, έχει εντυφλήσει ειδικά στη μυστηριώδη ιστορία του φιρμανιού. Με την ευκαιρία της

επίσκεψής του στη Αθήνα τον Οκτώβριο του 2019, ο Μαρκ Στίβενς παρουσίασε στο «ΘΕΜΑ» εν περιλήψει τα συμπεράσματα της πολυετούς έρευνάς του για το φερμάνι ως εξής: «Το πρωτότυπο κείμενο αυτού του φερμανιού δεν βρέθηκε ποτέ.

1945: «Επιχείρηση Elgin». Τα Μάρμαρα μεταφέρονται από το Aldwych Tube όπου φυλάσσονταν για να γλιτώσουν από τους βομβαρδισμούς των ναζι στο Βρετανικό Μουσείο

Περιέργως, υπάρχει μόνο μία ιταλική μετάφραση και φυλάσσεται στα αρχεία του Βρετανικού Κοινοβουλίου. Ακόμη όμως και σε αυτή τη μετάφραση πουθενά δεν αναφέρεται ότι η Πύλη παραχωρεί στον Ελγιν την άδεια να αποσπάσει και να απομακρύνει τμήματα του Παρθενώνα. Τρεις Τούρκοι πανεπιστημιακοί έχουν ερευνήσει τα αρχεία στη χώρα τους γι' αυτό το φερμάνι που επικαλείται ο Ελγιν, χωρίς ποτέ να το εντοπίσουν. Σημειωτέον ότι τα φερμάνια του σουλτάνου από εκείνη την περίοδο συντάσσονταν με έναν πολύ συγκεκριμένο, πομπώδη, τρόπο, με στερεότυπες εκφράσεις κ.λπ.

Τίποτα τέτοιο δεν φαίνεται στην ιταλική μετάφραση του υποτιθέμενου φερμανιού στο οποίο βάσιζε ο Ελγιν το άλλοθί του. Επίσης, τα σουλτανικά φερμάνια σώζονται όλα, ταξινομημένα με αύξοντα αριθμό, δεν λείπει ούτε ένα. Σε κανένα δεν αναφέρεται ο λόρδος Ελγιν. Αρα, εγώ συμπεραίνω ότι ο Ελγιν είπε ψέματα για το φερμάνι. Όμως ακόμη κι αν το έγγραφο υπήρχε, επ' ουδενί επέτρεπε στον λόρδο Ελγιν να κάνει ό,τι έκανε».

Ο λόρδος Ελγιν. Πορτρέτο από τον Αντον Γκραφ

Ο άσωτος λόρδος

Όποιο κι αν ήταν το κίνητρο του λόρδου Ελγιν, όποια κι αν ήταν η εκ των προτέρων ή εκ των υστέρων απόπειρα ηθικής νομιμοποίησης των πράξεών του, το αποτέλεσμα παραμένει απαράλλαχτο: η Ακρόπολη κακοποιήθηκε άγρια όπως ποτέ πριν ή έκτοτε στα 2.500 χρόνια ύπαρξής της. Ο Ελγιν λεηλατούσε τα μνημεία επί σχεδόν τέσσερα χρόνια. Για τη μεταφορά των μαρμάρινων όγκων διά θαλάσσης από την Ελλάδα στη Βρετανία απαιτήθηκε περίοδος 11 ετών. Μετά από τρομακτικές κακουχίες κατά τη μεταφορά των αρχαιοτήτων, συμπεριλαμβανομένου ενός μεγάλου ναυαγίου, ο απολογισμός για τα κλοπιμαία αναφέρει ότι από τους 97 σωζόμενους λίθους της ζωφόρου του Παρθενώνα οι 56 βρίσκονται στο Λονδίνο και οι 40 στην Αθήνα. Από τις 64 σωζόμενες μετόπες οι 48 βρίσκονται στην Αθήνα και οι 15 στο Λονδίνο. Από τις 28 σωζόμενες μορφές των αετωμάτων οι 19 βρίσκονται στο Λονδίνο και οι 9 στην Αθήνα.

Η υπουργός Πολιτισμού Λίνα Μενδώνη αποδόμησε τους εξωφρενικούς ισχυρισμούς του αναπληρωτή διευθυντή του Βρετανικού Μουσείου, δρος Τζόνθαν Γουίλιαμς, που υποστήριξε ότι ο Ελγιν μάζεψε τα Γλυπτά από τα χαλάσματα

Δηλαδή, ο Ελγιν κυριολεκτικά διαμέλισε την Ακρόπολη. Εν τω μεταξύ, σε ό,τι αφορά τον ίδιο, εξαιτίας ακριβώς της απληστίας του, καταστράφηκε οικονομικά, κοινωνικά και προσωπικά.

Επίσης, ο Ελγιν, όσο επίμονα κι αν το επεδίωκε σε όλη του τη ζωή, δεν κατάφερε ποτέ να ενταχθεί στη βρετανική αριστοκρατία και παρέμεινε για πάντα ένας παρακατιανός ευγενής, όπως θεωρούνταν τότε οι επιφανείς Σκωτσέζοι. Επιπλέον, δε, ο Ελγιν ήταν χρεοκοπημένος, γεγονός που εκμεταλλεύτηκε το Βρετανικό Μουσείο ώστε να αποκτήσει τη λεία του Παρθενώνα. Ο λόγος και πάλι στον Μαρκ Στίβενς: «Ο Ελγιν ξόδεψε περίπου 70.000 λίρες (σ.σ.: περίπου 5.600.000 με αναγωγή σε σημερινή αξία χρήματος) για να αρπάξει τα Γλυπτά του Παρθενώνα.

«Η προσωρινή αίθουσα για τα Γλυπτά του Ελγιν» (1819). Στον πίνακα του Αρτσιμπαλντ Αρτσερ απεικονίζονται άτομα του προσωπικού, ένας επιμελητής και επισκέπτες

Όταν όμως επέστρεψε στη Βρετανία, η πράξη του θεωρήθηκε τεράστιο σκάνδαλο και το Κοινοβούλιο όρισε μια ειδική επιτροπή για να διερευνήσει όχι μόνο την απόκτηση των Γλυπτών, αλλά και τα πεπραγμένα του Ελγιν ως πρεσβευτή της χώρας του στην Κωνσταντινούπολη από το 1799 έως το 1803. Ενώ γινόταν ο έλεγχος, ο λόρδος προσπάθησε να πουλήσει τη συλλογή των Γλυπτών του Παρθενώνα στο Βρετανικό Μουσείο αντί 350.000 λιρών. Ωστόσο, το βρετανικό κράτος όρισε ότι ο Ελγιν δεν θα μπορούσε να αποκομίσει κέρδος, εξ ου και του προσέφεραν μόλις το 1/10 όσων ζητούσε, δηλαδή 35.000 λίρες, ένα ποσό το οποίο ήταν αναγκασμένος να δεχτεί προκειμένου να αποφύγει τη φυλάκιση λόγω των χρεών του. Το σημαντικό, όμως, είναι ότι οι Βρετανοί απαγορεύοντας στον Ελγιν να κερδίσει έστω και μία λίρα, παραδέχονταν σιωπηρά ότι τα αρχαιοελληνικά θραύσματα είχαν αποκτηθεί παράνομως».

Το Μουσείο της Ακρόπολης έχει έτοιμη την αίθουσα όπου θα τοποθετηθούν οι αρχαιότητες όταν επιστρέψουν από τη Βρετανία

Ελπίδα για επανένωση

Είναι, λοιπόν, πασίδηλο και ιστορικά τεκμηριωμένο ότι τα Γλυπτά του Παρθενώνα αποτελούν προϊόν κλοπής. Από πολύ νωρίς, ήδη από τη δεύτερη δεκαετία του 18ου αιώνα, οι Βρετανοί χρησιμοποίησαν διάφορα τεχνάσματα προκειμένου να προσδώσουν μια νομιμόφρονα κάλυψη στην κατοχή των Γλυπτών. Γι' αυτό και το αίτημα για την επιστροφή και την επανένωσή τους στην Ακρόπολη, όπως διατυπώνεται διαχρονικά από ελληνικής πλευράς, αποκλείει εκ προοιμίου τον δανεισμό, εφόσον κάτι τέτοιο θα ισοδυναμούσε με de facto αναγνώριση της ιδιοκτησίας τους από το Βρετανικό Μουσείο. Εντούτοις, τον Σεπτέμβριο του 2021 η UNESCO απηύθηνε σύσταση προς τα δύο μέρη προκειμένου να αρχίσουν διάλογος, διαπραγμάτευση και, ιδανικά, διευθέτηση του ζητήματος.

Υστερα και από επανειλημμένες διεθνείς παραστάσεις του πρωθυπουργού Κυριάκου Μητσοτάκη στη Βρετανία, στις ΗΠΑ κ.α., η τύχη των Γλυπτών του Παρθενώνα έχει αναχθεί σε θέμα διεθνούς επικαιρότητας. Παράλληλα, τον περασμένο Νοέμβριο, σε σφυγμομέτρηση της κοινής γνώμης στη Βρετανία από τον κρατικό οργανισμό δημοσκοπήσεων YouGov, αποτυπώθηκε η θέληση της πλειοψηφίας: το 59% των Βρετανών θεωρεί ότι τα Γλυπτά ανήκουν στην Ελλάδα. Πλέον, αφού ξεκαθαρίζει ότι δεν συζητά με το Βρετανικό Μουσείο, αλλά, όπως συστήνει η UNESCO, με το ομόλογο θεσμικό όργανο, το ελληνικό υπουργείο Πολιτισμού αναμένει την επιβεβαίωση της ημερομηνίας για το πρώτο ιστορικό ραντεβού με τη βρετανική πλευρά για την έναρξη της πιο σημαντικής, ενδεχομένως, διαπραγμάτευσης στη μακραίωνη περιπέτεια των κλεμμένων Γλυπτών του Παρθενώνα.

Είναι δε χαρακτηριστική η φράση της κυρίας Μενδώνη σε πρόσφατη συνέντευξή της ότι «χρονοδιάγραμμα κανείς δεν μπορεί να προσδιορίσει. Ωστόσο, όλοι μας πιστεύουμε ότι η στιγμή που τα Γλυπτά του Παρθενώνα θα γυρίσουν στην Ελλάδα ολοένα και πλησιάζει».

Πηγή: <https://www.protothema.gr/culture/article/1249212/i-alitheia-gia-ta-marmara-tou-parthenona-to-prioni-tou-elgin-to-firmani-kai-oi-epistoles/> (διασκευή)

Η Ακρόπολη και τα Μνημεία της

Η Ακρόπολη και τα μνημεία της, έξοχα δημιουργήματα της ύψιστης στιγμής της Αθηναϊκής Δημοκρατίας αποτελούν το σημαντικότερο

αρχιτεκτονικό και καλλιτεχνικό σύνολο που κληροδότησε στον κόσμο η Ελληνική Αρχαιότητα. Ωστόσο η μοναδική φυσιογνωμία που απέκτησε κατά τους κλασικούς χρόνους δεν είναι δημιούργημα μιας μόνον ιστορικής περιόδου αλλά αποτέλεσμα μιας μακρόχρονης εξέλιξης από τα πανάρχαια χρόνια.

Ο βραχώδης λόφος, υψ.156μ. από την επιφάνεια της θάλασσας, στο κέντρο του Αττικού λεκανοπεδίου, φυσικά οχυρός και με άφθονες πηγές νερού στις πλαγιές του, κατοικήθηκε ήδη από το 3000 π.Χ.. Έδρα του ισχυρότερου ηγεμόνα της Αττικής κατά τα μυκηναϊκά χρόνια, 1500-1100 π.Χ. γίνεται αποκλειστικά θρησκευτικό κέντρο κατά την γεωμετρική και αρχαϊκή εποχή κατά την οποία χτίζονται τα πρώτα μνημειώδη οικοδομήματα : Προπύλαια, Εκατόμπεδος ναός στη θέση του μετέπειτα Παρθενώνα, Αρχαίος Ναός νότια του Ερεχθείου κ.α. Τα κτήρια αυτά καθώς και τα άπειρα αφιερώματα των πιστών καταστράφηκαν κατά την επιδρομή των Περσών το 480 π.Χ.

Μετά τους περσικούς πολέμους, με πρωτοβουλία του φωτισμένου ηγέτη Περικλή χτίζονται τα λαμπρά μνημεία: Στο ψηλότερο σημείο του Βράχου χτίστηκε ο Παρθενών μεταξύ 447-432 π.Χ., από τους αρχιτέκτονες Ικτίνο και Καλλικράτη. Ωστόσο κύριος εμπνευστής του σχεδίου του και επόπτης της κατασκευής του ήταν ο γλύπτης Φειδίας. Αποτελείται από τον πρόδομο (προθάλαμο), κυρίως ναό και οπισθόδομο και περιβάλλεται από κιονοστοιχία με 8 κίονες στις στενές πλευρές & 17 στις μακρές. Είναι ο τελειότερος ναός δωρικού ρυθμού, διαστάσεων 69,5 X 31μ με μοναδικές αναλογίες, εξαιρετικές καινοτομίες, συνδυασμό δωρικών και ιωνικών στοιχείων και ιδίως με αξεπέραστο γλυπτό διάκοσμο στις μετόπες, τα αετώματα και τη ζωφόρο, που ανέλαβαν να εκτελέσουν οι πιο διάσημοι γλύπτες της εποχής, όπως ο Αγοράκριτος, ο Αλκαμένης, ο Κρησίλας κ.ά. Ήταν αφιερωμένος στην προστάτιδα της πόλης θεά Αθηνά Παλλάδα, με την πολεμική της ιδιότητα, της οποίας το υπερφυσικού μεγέθους χρυσελεφάντινο, λατρευτικό άγαλμα, έργο του γλύπτη Φειδία ήταν στημένο στο βάθος του σηκού (κυρίως ναού). Οι παραστάσεις στις μετόπες απεικόνιζαν μυθικές μάχες (Γιγαντομαχία-Αμαζονομαχία-Αλωση της Τροίας-Κενταυρομαχία) με τις οποίες ήθελαν να συμβολίσουν την επικράτηση της ηθικής τάξης πάνω σε βάρβαρες δυνάμεις. Στα αετώματα απεικονίζονταν μύθοι που σχετίζονταν με την πολιούχο θεά Αθηνά: η γέννηση της θεάς από το κεφάλι του πατέρα της Δία με την παρουσία των Ολυμπίων θεών στο ανατολικό αέτωμα και η έρις της θεάς με τον Ποσειδώνα για την κυριαρχία στην πόλη στο δυτικό. Το θέμα της ζωφόρου, που περιέτρεχε το πάνω μέρος του τοίχου του σηκού ήταν παρμένο από τη ζωή της πόλεως. Εικόνιζε σε ανάγλυφο την πομπή των Παναθηναίων με 960 μορφές συνολικά (άρχοντες ιππείς, αρματοδρόμους,

υδριαφόρους, σκαφηφόρους) κατά τη μεγαλύτερη γιορτή προς τιμήν της Αθηνάς κατά την ημέρα των γενεθλίων της. Έργο υψίστης τελειότητας στη σύλληψη και την εκτέλεσή του.

Στο βόρειο μέρος του λόφου υψώθηκε αργότερα, μεταξύ 421-406 π.Χ. το Ερεχθείο για να στεγάσει την λατρεία της Αθηνάς Πολιάδος, με την ειρηνική της ιδιότητα, ένα πλήθος από πανάρχαιες λατρείες και να συμπεριλάβει τα ιερά σημάδια που σύμφωνα με την μακρόχρονη παράδοση ήταν συγκεντρωμένα στη θέση αυτή. Το μνημείο αυτό, σε αντίθεση με τη στιβαρότητα του Παρθενώνα διακρίνεται για το ανάλαφρο περίγραμμα, τα περίτεχνα κοσμήματα και τη μοναδική νότια πρόσταση που την στηρίζουν οι Καρυάτιδες, τα αγάλματα λυγρών κορών, χάρις στα οποία το μνημείο κατέστη ένα από τα διασημότερα στον κόσμο.

Τα Προπύλαια μεγαλόπρεπη είσοδος, αντάξια των μνημείων της Ακρόπολης, χτίστηκε μεταξύ 437-432 π.Χ. από τον αρχιτέκτονα Μνησικλή . Αποτελείται από το κεντρικό πρόπυλο και δύο πλαγινές πτέρυγες και μοιάζει σαν αγκαλιά που ανοίγεται για να δεχθεί τον επισκέπτη στο τέρμα του δρόμου προς την Ακρόπολη. Το μνημείο με τις αρχιτεκτονικές λύσεις που χρησιμοποιήθηκαν για την υποταγή του ανώμαλου εδάφους, θαυμάστηκε ήδη από την αρχαιότητα για τη χωροθέτησή του, την αρχιτεκτονική του, καθώς και για την κατάκοσμη απαστράπτουσα οροφή του με τα χρυσά άστρα σε γαλάζιο φόντο μέσα στα φατνώματα.

Ανεβαίνοντας προς τα προπύλαια δεξιά, πάνω στον πύργο του τείχους ο κομψός αμφιπρόστυλος, ιωνικός ναός της Αθηνάς Νίκης χτίστηκε από τον αρχιτέκτονα Καλλικράτη μεταξύ 425-421 π.Χ. Σημαντικός είναι ο γλυπτός του διάκοσμος με απεικόνιση σκηνών από τους περσικούς πολέμους στη ζωφόρο. Ανάγλυφες σκηνές με τη θεά Αθηνά και φτερωτές νίκες κοσμούσαν το προστατευτικό παραπέτο που τοποθετήθηκε το 409 π.Χ. γύρω από τον πύργο.

Διάφορα γεγονότα ανά τους αιώνες άφησαν τα σημάδια τους στην Ακρόπολη. Παρόλο που οι Ελληνιστικοί ηγεμόνες και Ρωμαίοι κατακτητές σεβάστηκαν τα μνημεία, με την επικράτηση του χριστιανισμού αυτά αλλοιώθηκαν με διάφορες μετατροπές ή προσθήκες, γιατί μετατράπηκαν σε χριστιανικές εκκλησίες (6ος αι.). Η Φραγκοκρατία (13ος-14ος αι.) και η Τουρκοκρατία (15ος αι.-1833) άφησαν επίσης τα κατάλοιπά τους στα μνημεία. Ο βομβαρδισμός του Μοροζίνι στη διάρκεια του βενετοτουρκικού πολέμου (1687), η αρπαγή των γλυπτών από τον λόρδο Έλγιν (1801-11) και οι καταστροφές που ακολούθησαν μέχρι την Ελληνική επανάσταση (1822-1827) άφησαν ανεξίτηλα σημάδια πάνω στα μνημεία, που παραταύτα διατήρησαν το κάλλος και την αρχική μορφή τους.

Αλκηστis Χωρέμη-Σπετσιέρη Αρχαιολόγος

Πηγή: <https://melinamercourifoundation.com/>

Τα Μάρμαρα του Παρθενώνα

Η Μελίνα Μερκούρη στη διάρκεια της ακάματης εκστρατείας της για την επιστροφή των Μαρμάρων του Παρθενώνα στον τόπο τους, την Αθήνα, είχε απευθύνει και αυτά τα λόγια στις Βρετανικές Αρχές: «...πρέπει να καταλάβετε τι σημαίνουν τα Μάρμαρα του Παρθενώνα για μας. Είναι το καμάρι μας. Είναι οι θυσίες μας. Είναι το υπέρτατο σύμβολο ευγένειας. Είναι φόρος τιμής στη δημοκρατική φιλοσοφία. Είναι η φιλοδοξία και το όνομά μας. Είναι η ουσία της ελληνικότητάς μας...».

Αυτά σημαίνουν οι ελληνικοί θησαυροί που οι εργάτες του Λόρδου Έλγιν απέσπασαν βίαια από τον Παρθενώνα στα 1802, όταν η Ελλάδα βρισκόταν υπό τουρκική κατοχή. Η ιστορία της τελικής τοποθέτησης αυτών των μαρμάρων στο Βρετανικό μουσείο είναι μεγάλη και οδυνηρή. Και μια σύντομη αναφορά, όμως, αρκεί για να δείξει πως έφτασαν μέχρι εκεί.

Ο Λόρδος Έλγιν ήταν ο πρώτος Βρετανός πρέσβης στην οθωμανική αυτοκρατορία. Και υπήρξε κάτι παραπάνω από ευπρόσδεκτός. Η Τουρκία είχε κηρύξει πόλεμο στη Γαλλία του Ναπολέοντα και η Μεγάλη Βρετανία, ως εκ τούτου, ήταν ένας χρήσιμος σύμμαχος. Η επιρροή του Έλγιν στην Υψηλή Πύλη ήταν αναμφισβήτητη. Έγινε, εξάλλου, αγαπητός και στις τουρκικές αρχές της Αθήνας προσφέροντάς τους, ακριβά δώρα.

Εκείνη την εποχή, ο Λόρδος Έλγιν σχεδίαζε τη διακόσμηση του αρχοντικού του στη Σκωτία. Πληροφορήθηκε ότι δεν υπήρχε τίποτα πιο όμορφο από τα γλυπτά του ελληνικού Παρθενώνα. Προσέλαβε μια ομάδα που θα έφτιαχνε αντίγραφα και εκμαγεία αυτών των γλυπτών για να ομορφύνει το σπίτι του. Αλλά μόλις βρέθηκε στην

Κωνσταντινούπολη, η όρεξή του έγινε ακόρεστη. Γιατί μόνο αντίγραφα και εκμαγεία; Γιατί όχι τα αυθεντικά γλυπτά; Πως άραγε να τα αποκτήσει κανείς;

Δεν υπήρχε καμία έγνοια για τα αισθήματα που θα δοκίμαζαν οι υπό τουρκική κυριαρχία Έλληνες με την αρπαγή των πιο πολύτιμων δημιουργημάτων τους. Ο Έλγιν είχε αρκετή επιρροή και υποσχέσεις για έμπρακτες αποδείξεις φιλίας που επέτρεψαν να αποκτήσει από τον Τούρκο βεζίρη μια άδεια, έστω περιορισμένη και υπό όρους. Να τι έλεγε το σχετικό φερμάνι: «...κανείς να μην εμποδίσει τους καλλιτέχνες να περιηγηθούν, να εξετάσουν και να παρατηρήσουν τις παραστάσεις και τα οικοδομήματα που θα επιθυμούσαν να αντιγράψουν ή να κατασκευάσουν εκμαγεία από κιμωλία ή γύψο των διακοσμητικών γλυπτών και μορφών ή να ανασκάψουν όπου θα έκριναν αναγκαίο σε αναζήτηση επιγραφών ανάμεσα στις επιχώσεις ή να πάρουν, εφόσον το επιθυμούν, μερικά κομμάτια πέτρας με παλαιές επιγραφές και παραστάσεις. Κανείς να μην τους εναντιωθεί σε κάποια από αυτές τις ενέργειες...».

Το καίριο ερώτημα είναι αν μπορεί αυτό το έγγραφο να ερμηνευτεί ως άδεια χρησιμοποίησης τεράστιων πριονιών και άλλων εργαλείων για να ξεριζωθούν από το ναό (προκαλώντας μάλιστα βαρύτατη βλάβη στο μνημείο) τα μισά από τα γλυπτά του διαζώματος. Οι Έλληνες λένε όχι. Αρχαιολόγοι και ιστορικοί, ανάμεσά τους και Βρετανοί, λένε όχι. Η UNESCO λέει όχι, τα μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου λένε όχι. Προς μεγάλη έκπληξη, ο ίδιος ο Λόρδος Έλγιν λέει όχι.

Το απόσπασμα που ακολουθεί είναι από την αλληλογραφία του Έλγιν: «...δεν ήταν μέρος του αρχικού σχεδίου μου να πάρω μαζί μου οτιδήποτε άλλο παρά εκμαγεία...». Και σε μια άλλη επιστολή: «...η Τουρκική κυβέρνηση αρνήθηκε κατηγορηματικά ότι τα άτομα που μας πούλησαν τα μάρμαρα είχαν οποιοδήποτε δικαίωμα διάθεσής τους...».

Σήμερα, όλο και περισσότεροι Βρετανοί πολίτες, με επικεφαλής τη Βρετανική Επιτροπή για την Επανένωση των Μαρμάρων του Παρθενώνα, πιέζουν για την απόδοσή τους.

Στο Νέο Μουσείο της Ακρόπολης θα κρατηθεί κενός χώρος για τη μεγάλη μέρα της επιστροφής των Μαρμάρων του Παρθενώνα στο σπίτι τους.

Η Μελίνα έλεγε: «...ελπίζω να δω τα Μάρμαρα πίσω στην Αθήνα προτού πεθάνω. Αν όμως έρθουν αργότερα, εγώ θα ξαναγεννηθώ...».

Jules Dassin

Το χρονικό της αφαίρεσης

Το 1800, ο λόρδος Έλγιν έστειλε μια ομάδα καλλιτεχνών στην Αθήνα, υπό την εποπτεία του Ιταλού ζωγράφου G.B. Lusieri, προκειμένου να μετρήσουν, να σχεδιάσουν και να λάβουν εκμαγεία από τα γλυπτά και τα

μνημεία της Ακρόπολης, με σκοπό να διακοσμηθεί η έπαυλη που έχτιζε τότε ο λόρδος Έλγιν, στο Broomhall της Σκωτίας. Η πρόσβαση τους, όμως, στην Ακρόπολη ήταν δυσχερής, διότι η τουρκική φρουρά που είχε εγκατασταθεί στο βράχο τους έφερνε συνεχή προσκόμματα. Όταν ο Έλγιν έφτασε στην Κωνσταντινούπολη, το 1799, ως Βρετανός πρεσβευτής, στα σχέδια του δεν συμπεριλαμβανόταν η αφαίρεση αρχαιοτήτων από την Ακρόπολη. Η λήψη εκμαγείων, η αποτύπωση και ο σχεδιασμός των μνημείων, ήταν το μέγιστο που μπορούσε να διανοηθεί να πράξει.

Ακόμα κι όταν ο εφημέριος της πρεσβείας του, ο αιδεσιμότατος Ph. Hunt, επέστειψε στην Κωνσταντινούπολη από το πρώτο του ταξίδι στην Αθήνα, την άνοιξη του 1800, με λεπτομερή κατάλογο διαφόρων εργασιών που το συνεργείο του Έλγιν επιθυμούσε να διεκπεραιώσει στην Ακρόπολη, η πιθανότητα απομάκρυνσης μελών από τα μνημεία της Ακρόπολης δεν μπορούσε να περάσει από το μυαλό κανενός. Αυτό καταδεικνύεται από τις επιστολές που έστειλε ο Έλγιν στην Αθήνα, όταν πληροφορήθηκε την ανέλπιστη επιτυχία του Hunt, ο οποίος κατόρθωσε, τον Αύγουστο του 1801, να καταβιβάσει τις πρώτες μετόπες από τον Παρθενώνα: στις επιστολές του Έλγιν είναι διάχυτη η έκπληξη, ο ενθουσιασμός και η ευφορία. Το αν η ιδέα αυτή είχε φωλιάσει στη σκέψη του Hunt νωρίτερα, δηλαδή κατά τη διάρκεια της πρώτης επίσκεψής του στην Αθήνα, δεν είναι γνωστό .

Όπως και να' χει το πράγμα, ο Hunt επανήλθε στην Αθήνα το καλοκαίρι του 1801 μαζί με την χαριστική και άτυπη επιστολή(το επονομαζόμενο Φιρμάνι) του Καϊμμεσάμ πασά, Τούρκου αξιωματούχου που αντικαθιστούσε την εποχή εκείνη τον Μέγα Βεζύρη στην Κωνσταντινούπολη, στην κατοχή του. Αντιλήφθηκε ότι οι συγκύριες του έδιναν μια μοναδική ευκαιρία να εμπλουτίσει τις προσπάθειες του Λόρδου Έλγιν στην Αθήνα με πρωτότυπα τμήματα από τον ίδιο τον Παρθενώνα. Ήταν μια τολμηρή κίνηση, με την οποία τελικά συναίνεσαν σιωπηρά οι τουρκικές αρχές στην Αθήνα, αφού υπέκυψαν σε χρηματισμούς, δωροδοκίες και εκβιασμούς. Ο Hunt, αρχικά, ζήτησε την αφαίρεση μιας από τις καλύτερα διατηρημένες μετόπες του μνημείου, πράγμα που κατέστη εφικτό την 31η Ιουλίου του 1801, με την βοήθεια ενός ξυλουργού και άλλων 5 μελών του πληρώματος ενός βρετανικού πλοίου –οι οποίοι σίγουρα δεν

χαρακτηρίζονταν για την ευαισθησία τους απέναντι στις κλασικές αρχαιότητες της Αθήνας. Στην πορεία θέλησε να προχωρήσει στην αφαίρεση της δεύτερης μετόπης και κατόπιν τρίτης και ούτω καθ' εξής . Το συνεργείο του Έλγιν από το σημείο αυτό ξεπέρασε κάθε όριο και με πυρετώδεις ρυθμούς από το 1801 έως το 1804, όταν τελικά η δράση του Lusieri έπαυσε στην Ακρόπολη, μια τεράστια και μοναδική συλλογή συγκεντρώθηκε για τον Σκωτσέζο λόρδο. Από τον Παρθενώνα αφαίρεσε 56 λίθους της ζωοφόρου, 19 αετωματικές μορφές και 15 μετόπες μαζί με ορισμένα αρχιτεκτονικά μέλη από το μνημείο.

Από την αλληλογραφία που αντάλλαξαν ο Lusieri με τον Hunt συνάγεται ότι οι δύο άνδρες εκλάμβαναν, ως προηγούμενο, στην υπόθεση της αφαίρεσης των γλυπτών τις ενέργειες του S. Fauvel, εκπροσώπου στην Αθήνα του κόμη Ch. Gouffier , που ήταν πρεσβευτής της Γαλλίας στην Κωνσταντινούπολη την εποχή άφιξης του Έλγιν. Φήμες ανέφεραν ότι ο Fauvel είχε προσπαθήσει να αφαιρέσει μια μετόπη από τον Παρθενώνα, αλλά κατά τη διάρκεια του εγχειρήματος, το γλυπτό έπεσε στο έδαφος και θρυμματίστηκε. Αυτό απεδείχθη αναληθές και ουσιαστικά το μοναδικό προηγούμενο αφαίρεσης γλυπτών από το μνημείο είχε λάβει χώρα δυο αιώνες νωρίτερα , όταν ο Fr. Morozini είχε ανεπιτυχώς προσπαθήσει να αποσπάσει τα άλογα από το κεντρικό τμήμα του δυτικού αετώματος . Φαίνεται όμως, ότι οι προαναφερόμενες σχετικά με τον Fauvel φημολογίες επινοήθηκαν, τελικώς, από τους ανθρώπους του Έλγιν, προκειμένου να δικαιολογήσουν τις δικές τους ενέργειες . Το μόνο προηγούμενο που δημιούργησε ο Fauvel, ήταν η απόφαση του να πριονίσει το πίσω μέρος ενός λίθου (λίθος VII, ανατολική ζωφόρος), που είχε συλλέξει από τα πεσμένα μέλη του Παρθενώνα, ώστε να ελαφρύνει το βάρος του και να μεταφέρει έτσι μόνο την εξωτερική γλυπτή επιφάνειά του στην Γαλλία. Το παράδειγμα αυτό ακολούθησε η ομάδα του Έλγιν, χρησιμοποιώντας πολύ ανθεκτικά πριόνια, για τα οποία είχε γίνει ειδική παραγγελία στην Κωνσταντινούπολη.

Με μεγάλη προσπάθεια και δίχως να υπολογίζουν τις συνέπειες, οι εργάτες του Έλγιν κατόρθωσαν να αφαιρέσουν τα καλύτερα διατηρημένα γλυπτά του Παρθενώνα και άφησαν πίσω ό, τι λανθασμένα θεώρησαν ρωμαϊκό – ή ό, τι δεν μπόρεσαν να αποσπάσουν λόγω τεχνικών δυσκολιών ή απλώς ό, τι δεν ανακάλυψαν ή ό, τι δεν πρόλαβαν να αφαιρέσουν. Ο Έλγιν είχε προγραμματίσει να επιστρέψει στην Ελλάδα, αφότου έληξε η θητεία του στην Κωνσταντινούπολη, στις αρχές του 1803, προφανώς για να συνεχίσει να συγκεντρώνει αρχαιότητες, αλλά η μοίρα του επεφύλασσε πολλές δυσάρεστες εκπλήξεις, όπως την φυλάκιση του από τους Γάλλους στον δρόμο της επιστροφής του στην πατρίδα του, το διαζύγιο, τη χρεοκοπία του και πολλά άλλα, με αποτέλεσμα να μην καταφέρει ποτέ να επισκεφθεί ξανά την Αθήνα. Πιθανώς και να είχε σταθμίσει την πιθανότητα στρατιωτικής επέμβασης στην Αθήνα, με στόχο την αφαίρεση περισσότερων αρχαιοτήτων, όταν κατά τη διάρκεια της επίσκεψης του στην πόλη μελέτησε τα οχυρωματικά της έργα.

Οι συνέπειες, πάντως, των επεμβάσεών του στον Παρθενώνα και στον γλυπτό του διάκοσμο ήταν ολέθριες. Ο λόρδος Έλγιν κατακρίθηκε αυστηρά, από την εποχή

ακόμη της αφαίρεσης των γλυπτών του Παρθενώνα, για τον ωμό τρόπο που μεταχειρίστηκε το μνημείο και για την ανεπανόρθωτη ζημιά που αυτό υπέστη. Κριτική για την απογύμνωση του μοναδικού αυτού μνημειώδους κτηρίου της κλασικής αρχαιότητας ασκήθηκε εναντίον του, ως επί το πλείστον από Βρετανούς dilettanti, που ταξίδευαν από τόσο μακριά για να επισκεφθούν τα ερείπια της αρχαίας Αθήνας, με πιο ισχυρή μεταξύ τους να υψώνεται η ποιητική φωνή του Λόρδου Βύρωνα. Αν το συνεργείο του Έλγιν είχε περιορίσει τη δράση του στα γλυπτά που κείτονταν στο έδαφος ή ήταν κρυμμένα στα ερείπια, τα οποία είχαν σχηματιστεί γύρω από το μνημείο μετά την έκρηξη του 1687, είναι αμφίβολο εάν ο Έλγιν θα 'χε δεχθεί τόσο σφοδρή κριτική. Ένας ανώνυμος συγγραφέας στη Ρώμη, το 1803, εκφράζει την εξής άποψη «... όχι μόνο έχουν μεταφερθεί όλα τα κινητά έργα αλλά και πολλά που ως τότε θεωρούνταν ακίνητα ...». Αυτά τα λόγια παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον, δεδομένου ότι γράφονται στις αρχές του 19ου αιώνα αλλά αναφέρονται σε βασικές νομικές αρχές σχετικά με την πολιτιστική κληρονομιά (τί δηλαδή προσδιορίζεται ως ακίνητο και τι ως κινητό), ζητούμενα που θεωρούνται καθοριστικά και εξέχουσας σημασίας στην εποχή μας.

Ο Παρθενώνας, μετά τις κακουχίες του στη χριστιανική περίοδο, τον βομβαρδισμό από τους Βενετούς, την Οθωμανική κυριαρχία και τις πρώτες επισκέψεις ξένων περιηγητών, μεταμορφώθηκε τελικά σε ξεγυμνωμένο ερείπιο από τον Λόρδο Έλγιν, ο οποίος, μάλλον, ποτέ δεν συνειδητοποίησε, (ενδεχομένως ούτε ενδιαφερόταν να συνειδητοποιήσει) τον αντίκτυπο αυτής της επιχείρησης. Επισκέφθηκε την Αθήνα για λίγους μήνες το 1802, περίπου ένα χρόνο μετά την αφαίρεση της πρώτης μετόπης, και έτσι, δεν είδε τη θλιβερή μεταμόρφωση της εικόνας του μνημείου.

Πολλά απομεινάρια μαρμάρων προερχόμενα από το οπίσθιο τμήμα των λίθων της ζωφόρου (μετά τον πριονισμό τους από την λαξευμένη εξωτερική τους επιφάνεια) κείτονται σήμερα στο έδαφος δίπλα στον Παρθενώνα, με έκδηλα τα σημάδια από τα πριόνια να μαρτυρούν την ιστορία τους.

Σ' αυτό το σημείο αξίζει να παραθέσουμε κείμενο του Άγγλου περιηγητή E. Dodwell, που επισκέφθηκε την Αθήνα το 1801 και το 1805:

«Κατά τη διάρκεια της πρώτης περιοδείας μου στην Ελλάδα υπέστην απερίγραπτη ταπείνωση να είμαι παρών, όταν ο Παρθενώνας απογυμνώθηκε από τα καλύτερα γλυπτά του και όταν κάποια από τ' αρχιτεκτονικά του μέλη ρίχθηκαν στο έδαφος. Είδα αρκετές μετόπες απ' το νότιο άκρο του ναού να αποξηλώνονται. Ήταν τοποθετημένες μέσα σε εσοχή, ανάμεσα στα τρίγλυφα και προκειμένου να τις ανασηκώσουν ήταν απαραίτητο να ρίξουν στο έδαφος το μεγαλοπρεπές γείσο που τις κάλυπτε. Το νότιο άκρο του ανατολικού αετώματος είχε την ίδια τύχη και σε αντίθεση με την γραφική ομορφιά και καλή διατήρηση στην οποία βρισκόταν όταν το πρωτοείδα τώρα, συγκριτικά με πριν, είχε μετατραπεί σε μια λυπηρή κατάσταση ερειπωμένου συντριμμιού».

Το κατά ποσόν η αφαίρεση των γλυπτών που μεταφέρθηκαν στο Λονδίνο οδήγησε στη διάσωση τους, καθίσταται αρκετά αμφισβητήσιμο. Αδιαμφισβήτητο, όμως, είναι ότι ο Παρθενώνας, ως μνημείο, υπέστη μεγάλες φθορές από τις ενέργειες του Έλγιν.

Το γεγονός αυτό καταδεικνύεται από τις ακόλουθες επισημάνσεις:

1. Προκειμένου να αφαιρεθούν γρηγορότερα οι μετόπες, το γείσο σφυροκοπήθηκε βάνουσα και ρίχτηκε στο έδαφος, με αποτέλεσμα να κατακερματιστεί σε εκατομμύρια θραύσματα μαρμάρου. Η καταστροφή του είναι αμετάκλητη.
2. Τα υπερκείμενα της ζωφόρου μέλη, οι θράνοι, μοιράστηκαν στην ίδια τύχη με τα γείσα. Το πίσω μέρος κάθε λίθου της ζωφόρου πριονίζονταν, με μακριά ισχυρά πριόνια, προκειμένου να μεταφερθεί η γλυπτή διακόσμηση (που είχε λαξευτεί στην εξωτερική επιφάνεια) ευκολότερα στην Αγγλία
3. Το νότιο άκρο του ανατολικού αετώματος συνετρίβη, καθώς ρίχθηκε στο έδαφος
4. Τα τρίγλυφα υπέστησαν σημαντικές ζημιές κατά τη διάρκεια της αφαίρεσης των μεταξύ τους μετοπών.
5. Τα μέσα που χρησιμοποίησαν οι άνδρες του Έλγιν, ήταν πρωτόγονα (τροχαλίες, σχοινιά, πριόνια, σφυριά και σμίλες).

Το συνεργείο του Έλγιν δεν ήταν προετοιμασμένο για τέτοιες δραστηριότητες και όλες οι ενέργειες του βασιζόνταν στον αυτοσχεδιασμό, αφού τα πινέλα και οι γραφίδες του Lusieri, ξαφνικά, παραχώρησαν τη θέση τους σε χονδροειδή εργαλεία αποξήλωσης.

Εν ολίγοις, ένα μεγάλο μέρος του υλικού που είναι, σήμερα, απαραίτητο για την αποκατάσταση της ανωδομής του μνημείου, δε σώζεται. Επιπλέον, σημαντικά αρχιτεκτονικά μέλη, όπως τμήματα θράνων, ένας σπόνδυλος κίονα κι ένα κιονόκρανο, είναι ανάμεσα στα τμήματα του γλυπτού διακόσμου που εστάλησαν στην Αθήνα. Το δωρικό κιονόκρανο του Παρθενώνα που αφαιρέθηκε, χρειάστηκε να κοπεί με πριόνι στα δυο, προκειμένου να χωρέσει από τα Προπύλαια, κατά την απομάκρυνσή του από την Ακρόπολη.

Ευτύχημα αποτελεί, παρά ταύτα το γεγονός, ότι ορισμένα γεγονότα που οφείλονται σε ατυχείς ενέργειες του 19ου αιώνα, μπορούν, τουλάχιστον, να αποκατασταθούν σήμερα. Είναι, άλλωστε, αντιληπτό, ότι κατά τη διάρκεια μιας αναστήλωσης, ιδίως στην περίπτωση σημαντικών μνημείων, το σωζόμενο πρωτότυπο αρχιτεκτονικό υλικό, είναι μείζονος σημασίας για την αποκατάστασή του. Πόσο μάλλον, στην περίπτωση του Παρθενώνα, όπου κάθε του μέλος είναι μοναδικό, οι διαστάσεις και ο άξονάς του είναι συγκεκριμένοι και είναι έτσι κατασκευασμένο ώστε να μπορεί να καταλαμβάνει μόνο μια θέση στη δομή του μνημείου. Η χάρτα της Βενετίας που αναφέρεται στις διεθνείς αρχές της δόκιμης πρακτικής για την αναστήλωση ιστορικών κτηρίων, αποδίδοντας μέγιστη έμφαση πρωτότυπου οικοδομικού υλικού. Όσον αφορά στο κιονόκρανο του Παρθενώνα που βρίσκεται στο Βρετανικό Μουσείο,

αξιοσημείωτο είναι ότι, εάν επανατοποθετούνταν στην αρχική του θέση, στο πλαίσιο αναστήλωσης της β. κιονοστοιχίας στον 10ο κίονα, (όπου ανήκει σύμφωνα με τη μελέτη του κ. Κ. Ζάμπτα), θα ήταν ο μοναδικός ολοκληρωτικά αποκατεστημένος κίονας της βόρειας κιονοστοιχίας με πρωτότυπο υλικό.

Μια συνέπεια, κυρίως, ακαδημαϊκού ενδιαφέροντος, απόρροια των πρωτόγονων μέσων που επιστράτευσε ο Lusieri για τις αφαιρέσεις των γλυπτών, είναι η απώλεια στοιχείων για την ακολουθία ορισμένων λίθων της ζωφόρου στη βόρεια πλευρά του κτηρίου. Τα σχέδια του Carrey (τα οποία καταγράφουν την προ του 1687 κατάσταση), τα οποία θα μπορούσαν να μας παρέχουν τα απαραίτητα τεκμήρια, έχουν επιβιώσει μόνο αποσπασματικά. Εξαιτίας της έλλειψης άλλων πληροφοριών και λόγω του ότι έχουμε απωλέσει τις επιφάνειες θραύσης των λίθων, ως αποτέλεσμα των χονδροειδών επεμβάσεων του Lusieri, σήμερα οι επιστήμονες διατηρούν ακόμα επιφυλάξεις για τη θέση ορισμένων λίθων. Μια, επιπλέον, συνέπεια, που προέκυψε από τον κατακερματισμό τμημάτων της ανωδομής του μνημείου, είναι ότι κάποια υποκείμενα μέλη, έμειναν απροστάτευτα και υπέστησαν μεγάλες φθορές εξαιτίας των καιρικών και ατμοσφαιρικών συνθηκών, τα οποία έως τότε ήταν σε κάποιο βαθμό πιο προστατευμένα .

Ένα άλλο επακόλουθο, που ευτυχώς δεν πρόλαβε να υλοποιηθεί, αλλά που θα μπορούσε να θεωρηθεί αναμενόμενο, είναι ότι κάποια μέλη που διασώθηκαν αλλά που έμειναν ασύνδετα μεταξύ τους, όπως είναι τα τρίγλυφα, θα είχαν καταρρεύσει με την πάροδο του χρόνου . Δυο λίθοι της ζωφόρου αναφέρεται ότι έπεσαν στο έδαφος στο διάστημα μερικών μόνο εβδομάδων που μεσολάβησαν μεταξύ των δυο επισκέψεων του Λόρδου Βύρωνα στην Αθήνα (1811-1823). Είναι ευτυχές γεγονός ότι η ανεξαρτησία της Ελλάδας ακολούθησε σχετικά σύντομα μετά τις αφαιρέσεις του Έλγιν και ότι το Ελληνικό κράτος αμέσως ασχολήθηκε με το ζήτημα της αναστήλωσης των μνημείων της Αθηναϊκής Ακρόπολης. Η εκπληκτική απόφαση που έλαβαν οι Έλληνες πολιορκητές της Ακρόπολης κατά τη διάρκεια της Επανάστασης του '21 να στείλουν δηλαδή στους Τούρκους μολύβι για σφαίρες, προκειμένου οι Τούρκοι να πάψουν να κακοποιούν τους σπόνδουλους του Παρθενώνα με σκοπό να αποσπάσουν τους μολύβδινους συνδέσμους από το εσωτερικό τους, μιλά από μόνη της. Οι εργασίες αναστήλωσης στην Ακρόπολη άρχισαν ευθύς αμέσως μετά την ανακήρυξη του νέου ανεξάρτητου Ελληνικού κράτους.

Τα αποκτήματα του Έλγιν όμως άνοιξαν το δρόμο και την όρεξη των ξένων περιηγητών για απόκτηση ενθυμίων από την Ακρόπολη. Εξαιτίας αυτού του γεγονότος, πολλά γλυπτά (κυρίως μικρά τμήματα) από τον Παρθενώνα εξαφανίστηκαν στο σύντομο χρονικό διάστημα που μεσολάβησε ανάμεσα στις αφαιρέσεις του Έλγιν και στην ανεξαρτητοποίηση του ελληνικού κράτους. Στο πλαίσιο αυτής της αλυσιδωτής αντίδρασης, ο ένας χρησιμοποίησε τον άλλο ως δικαιολογία για τις πράξεις του.

Μεγάλο ευτύχημα αποτελεί το γεγονός ότι ο Lusieri δεν κατόρθωσε να συνεχίσει την αφαίρεση των γλυπτών από τον Παρθενώνα μετά τις αρχές του 1804, διότι εξαιτίας του παραδόπιστου ζήλου του αλλά και της ασυδοσίας του, ελάχιστα στοιχεία θα είχαν μείνει ανέπαφα στο κτήριο και η ζημιά θα ήταν ακόμα μεγαλύτερη.

Μετά την αφαίρεση τους από την Ακρόπολη, τα Μάρμαρα μεταφέρονταν στην οικία του Βρετανού πρόξενου, Σ. Λογοθέτη, μέσα σε ένα ξύλινο καροτσάκι, το οποίο είχε κατασχεθεί από τους Γάλλους. Εκεί, συσκευάζονταν σε ξύλινα κιβώτια κι έπειτα μεταφέρονταν στο λιμάνι του Πειραιά, όπου ανέμεναν τη φόρτωση τους σε πλοία για την Αγγλία.

Εφόσον ο Έλγιν έπρεπε να βασίζεται στο Βρετανικό ναυτικό για τη μεταφορά των κιβωτίων, αναγκάζονταν να ρυθμίζει τις αποστολές των φορτίων της συλλογής του ανάλογα με το δρομολόγιο κάθε πλοίου. Αυτό εσήμαινε ότι συχνά τα κιβώτια αποβιβάζονταν σε ένα σταθμό και μετά φορτώνονταν σε άλλο πλοίο για να συνεχίσουν την πορεία τους. Αυτός είναι και ο λόγος που τα Μάρμαρα «γνώρισαν» τέτοια Οδύσσεια, έως ότου φτάσουν στα λιμάνια της Αγγλίας. Από τις 33 αποστολές που χρειάστηκαν για τη μεταφορά ολόκληρης της συλλογής του Έλγιν, οι δεκαεπτά ήταν για τις αρχαιότητες από την Ακρόπολη. Είναι αδύνατον να εξακριβώσουμε τις επιπτώσεις αυτής της μεταφοράς στην επιφάνεια των Μαρμάρων, οπωσδήποτε όμως θα τα έβλαψε. Αν μάλιστα αναλογιστεί κανείς ότι ακόμα και σήμερα, όταν αρχαιολογικές εκθέσεις ταξιδεύουν στο εξωτερικό, υπάρχει το ενδεχόμενο να προκληθούν μικροβλάβες στην επιφάνεια των αντικειμένων, παρότι οι ειδικευμένες εταιρείες που αναλαμβάνουν τη συσκευασία και την ασφάλιση κατά τη μεταφορά, χρησιμοποιούν τον καλύτερο δυνατό εξοπλισμό και τα πιο κατάλληλα υλικά. Ενδεικτικό είναι το γεγονός ότι όταν κιβώτια με τα γλυπτά, έφταναν στη Μάλτα (το Βρετανικό ναύσταθμο στη Μεσόγειο), ως ενδιάμεσο σταθμό στην Αγγλία, χρειαζόνταν να επισκευασθούν από τις ζημιές που είχαν υποστεί κατά τη μεταφορά τους. Είναι πολύ πιθανόν, η βλάβη που παρουσίαζαν τα κιβώτια να επεκτείνονταν ως ένα βαθμό και στο περιεχόμενο τους αλλά ποιος σήμερα δύναται να διαπιστώσει τον πραγματικό αντίκτυπο που είχαν όλα αυτά στην ευαίσθητη επιφάνεια των Μαρμάρων.

Ένα ατυχές συμβάν, που διαδραματίστηκε κατά τη διάρκεια της μεταφοράς, είναι το καλά εξιστορημένο ναυάγιο του «Μέντορα», του προσωπικού πλοίου του Έλγιν, στα ανοιχτά των Κυθήρων. Τα γλυπτά του Παρθενώνα, με τα οποία ήταν φορτωμένο, βυθίστηκαν στον πυθμένα της θάλασσας και οι Έλληνες δύτες χρειάστηκαν δυο χρόνια για να τα διασώσουν. Έως ότου ανασυρθούν όλα τα κομμάτια, όσα Μάρμαρα έβγαιναν στην επιφάνεια έπρεπε να παραμείνουν στην παραλία καλυμμένα με άμμο, φύκια και πέτρες. Στη συνέχεια μεταφέρθηκαν και αυτά στη Μάλτα. Η αλμύρα και η υγρασία δεν είναι οι καλύτεροι φίλοι του μάρμαρου, κατά συνέπεια τα γλυπτά θα υπέφεραν σημαντικά από αυτές τις συνθήκες. Νέα στοιχεία σχετικά με το ναυάγιο και την επιχείρηση διάσωσης των Μαρμάρων έχουν δημοσιευθεί πρόσφατα, με περισσότερες πληροφορίες αναφορικά με τις κακουχίες που αντιμετώπισαν τα γλυπτά.

Το ατυχές περιστατικό του ραγίσματος του κεντρικού λίθου (λίθου V) της ανατολικής ζωφόρου σε δυο τμήματα κατά τη μεταφορά του από την Ακρόπολη, οδήγησε αθέλητα στη διάσωση και των δυο μερών του. Ο λίθος αυτός βυθίστηκε μαζί με το «Μέντορα», αλλά οι Καλύμνιοι σφουγγαράδες μπόρεσαν να ανασύρουν από το βυθό, τα δυο χωριστά τμήματά του (αν δεν είχε «ανοίξει» στα δυο κάτι τέτοιο θα ήταν αδύνατο λόγω του συνολικού βάρους του λίθου που θα εμπόδιζε την ανέλκυσή του). Όπως αποδείχθηκε ευτυχή συγκυρία αποτέλεσε το γεγονός ότι ο κυβερνήτης του «Μέντορα» δεν υπέκυψε στην τρομερή πίεση του Έλγιν, παρότι ήταν ο ιδιοκτήτης του πλοίου, για να φορτωθούν στο σκάφος τα βαριά αετωματικά γλυπτά, διότι στην περίπτωση αυτή τα αγάλματα θα είχαν παραμείνει στα βάθη της θάλασσας, ως συνέπεια του υπέρογκου βάρους τους.

Τα υπόλοιπα Μάρμαρα πέρασαν κι αυτά τη δική τους βάσανο. Χρειάστηκε να περιμένουν σε διάφορα λιμάνια της Αγγλίας κάτω από συνθήκες υγρασίας, έως ότου ο λόρδος Έλγιν να αφεθεί ελεύθερος, μετά από τρία χρόνια φυλάκισης στη Γαλλία. Πολλά κιβώτια είχαν παραμείνει επί έτη στο λιμάνι του Πειραιά (1804-1810), έως ότου και η δεύτερη αυτή συλλογή δρομολογηθεί προς την Αγγλία, δεδομένου ότι ο Lusieri είχε δυσκολίες να τα φυγαδέψει. Όταν ο Έλγιν έφτασε στην Αγγλία, αντιμετώπισε σοβαρές οικονομικές δυσχέρειες και αναγκάστηκε να μετακινήσει τα Μάρμαρα τέσσερις φορές, από έπαυλη σε έπαυλη μέσα στο Λονδίνο, ώσπου τελικά, απελπισμένος, δέχτηκε την πρόταση της Βρετανικής κυβέρνησης να αγοράσει τα Μάρμαρα.

Δεν είμαστε σε θέση να γνωρίζουμε αν τα σημάδια από σκουριά στην επιφάνεια του κεντρικού λίθου της ανατολικής ζωφόρου (λίθος V), στα σημεία όπου εικονίζονται αριστερά ο Δίας κι η Ήρα και πιο δεξιά η Αθηνά και ο Ήφαιστος, πρέπει να αναχθούν χρονικά στην εποχή του ναυαγίου του «Μέντορα» ή ενωρίτερα, στην εποχή που ο λίθος βρισκόταν ακόμα στην Ακρόπολη. Είναι αρκετά ενδιαφέρον ότι ορισμένοι λίθοι στο Λονδίνο εμφανίζουν σημάδια σκουριάς στα πλάγια σε ακριβώς το ίδιο ύψος (επί παραδείγματι από τη βόρεια ζωφόρο ο λίθος X και ο λίθος XXIV). Ενδεχόμενο αίτιο μπορεί να είναι πιθανή σκουριά που διείσδυσε μέχρι την επιφάνεια του μαρμάρου από καρφιά που θα χρησιμοποιήθηκαν για να σφραγίσουν τα ξύλινα κιβώτια. Ίσως, όμως, τα σημάδια αυτά να προέκυψαν κατά τη διάρκεια των εκθέσεων που ο Έλγιν οργάνωνε για το κοινό στο Λονδίνο. Η πρώτη στήθηκε σε ένα παράπηγμα, ενώ η δεύτερη σε μια καρβουναποθήκη στους κήπους δυο διαφορετικών επαύλεων. Ενδέχεται λοιπόν να έχουν προκληθεί από τους μεταλλικούς σφικτήρες που πιθανώς χρησιμοποιήθηκαν στις πλάγιες όψεις των λίθων για τη στήριξη τους στους τοίχους των παραπηγμάτων. Βεβαίως δεν αποκλείονται κι άλλες θεωρίες.

Ο W. St. Clair στο βιβλίο του “Lord Elgin and the Marbles” αναφέρει ότι όταν ανοίχθηκαν τα κιβώτια στο Λονδίνο βρέθηκε από την Εταιρεία “Linnaean” ότι ένας σπάνιος μύκητας είχε δημιουργηθεί στο εσωτερικό των κιβωτίων. Αυτό ίσως μαρτυρά ότι ο εκτεταμένος εγκιβωτισμός των γλυπτών κάτω από συνθήκες υγρασίας επέτρεψε σε ορισμένους μικροοργανισμούς να αναπτυχθούν στο εσωτερικό των κιβωτίων.

Οι πρόχειρες εκθέσεις του Έλγιν στο Λονδίνο δεν ανταποκρίνονταν βεβαίως, ούτε κατ' ελάχιστον, σε μουσειολογικές προδιαγραφές. Τα γλυπτά στοιβάζονταν το ένα πάνω στο άλλο, τα παραπήγματα γέμιζαν από επισκέπτες και ακόμη και αγώνες πυγμαχίας οργανώθηκαν στον πρώτο εκθεσιακό χώρο. Κάποια στιγμή ένα Μάρμαρο αναφέρεται ότι έπεσε στο πόδι κάποιου επισκέπτη. Αυτά γράφει ο B. Haydon , όταν επισκέφθηκε τα Μάρμαρα το 1807: «μπήκαμε σε ένα υγρό, βρώμικο χώρο, όπου κείτονταν τα μάρμαρα σε απόσταση τέτοια που όχι μόνο μπορούσαμε να τα δούμε αλλά και να τα πιάσουμε». Τα 1815 προσθέτει: «επέστρεψα σπίτι από τα Ελγίνεια Μάρμαρα μελαγχολικός. Σχεδόν εύχομαι να τα είχαν οι Γάλλοι . Δεν αξίζουμε τέτοια έργα τέχνης. Κείτονται εκεί καλυμμένα από σκόνη και μούσκεμα από την υγρασία...». Σε γκραβούρες της εποχής εικονίζονται ακόμη και αγριόχορτα να φυτρώνουν γύρω από τα Μάρμαρα. Μέχρι το 1817, που ουσιαστικά μεταφέρθηκε η Συλλογή στο Βρετανικό Μουσείο ήταν κυριολεκτικά ποτισμένα από την υγρασία του Λονδίνου, όπως επικαλούνταν ο Haydon. Όταν άρχισαν οικοδομικές εργασίες στο Burlington House, τον τελευταίο τόπο φιλοξενίας των γλυπτών στο Λονδίνο, ο Έλγιν χρειάστηκε να τα μεταφέρει γύρω – γύρω μέσα στην αυλή της έπαυλης, έως ότου ανακαλύφθηκε ότι ένα ή δυο γλυπτά από τη συλλογή των Μαρμάρων είχαν κλαπεί.

Ο Άγγλος περιηγητής Gell, ο οποίος βρισκόταν στην Αθήνα, όταν ακόμα διαδραματιζόταν ο διαμελισμός του Παρθενώνα, αναφέρει ότι είδε να ανασκάπτονται ορισμένα αετωματικά γλυπτά από τα ερείπια γύρω από τον Παρθενώνα από τους άνδρες του Έλγιν και σημειώνει: «Σε ένα γλυπτό σωζόταν ίχνη μεταλλικής ζώνης. Πολύτιμα στοιχεία για τους μελετητές, όπως αυτό, φαίνεται ότι χάθηκαν κατά τη μεταφορά των Μαρμάρων στην Αγγλία».

Σήμερα το μεγαλύτερο μέρος των γλυπτών του Παρθενώνα παραμένει στο Βρετανικό Μουσείο. Στην αυγή του 21ου αιώνα, σχεδόν 200 έτη από την αρπαγή των Μαρμάρων, ο κόσμος έχει εξελιχθεί. Τα μουσειολογικά πρότυπα και οι προδιαγραφές έχουν διαφοροποιηθεί. Η παγκόσμια πολιτιστική κοινότητα έχει ευαισθητοποιηθεί αναφορικά με το ζήτημα. Περίπου είκοσι Επιτροπές έχουν συσταθεί ανά την υφήλιο υποστηρίζοντας την εκστρατεία για την επιστροφή των Γλυπτών του Παρθενώνα στο φυσικό και πολιτιστικό τους περιβάλλον. Είναι σημαντικό να γίνει κατανοητό ότι τα Μάρμαρα του Παρθενώνα αποτελούν μια ιστορική, καλλιτεχνική και πολιτιστική ενότητα με το ναό. Ο διαμελισμός του ίδιου γλυπτού και η έκθεσή του σε ξεχωριστές εκθεσιακές συλλογές στην Αθήνα και το Λονδίνο, δεν ωφελούν τον επισκέπτη.

Η εκστρατεία ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης της κοινής γνώμης γύρω από το μέγιστης πολιτιστικής σημασίας ζήτημα των Γλυπτών του Παρθενώνα των τελευταίων ετών, άρχισε να αποδίδει τους πολύτιμους καρπούς της: το Πανεπιστήμιο της Χαϊδελβέργης αρχικά, και στη συνέχεια η Προεδρία της Ιταλικής Δημοκρατίας και το Κράτος του Βατικανού, προχώρησαν στις γενναιόδωρες κινήσεις επιστροφής θραυσμάτων του γλυπτού πλούτου του Παρθενώνα, εγκαινιάζοντας, έτσι, μια νέα εποχή στο παγκόσμιο πολιτιστικό γίγνεσθαι.

Επιστροφή θραύσματος από το Πανεπιστήμιο της Χαϊδελβέργης

Τον Ιανουάριο του 2006, η Πρυτανεία του Πανεπιστημίου της Χαϊδελβέργης προέβη σε μια χειρονομία μείζονος συμβολικής σημασίας, η οποία άνοιξε το δρόμο του επαναπατρισμού και άλλων γλυπτών τμημάτων του μνημείου που βρίσκονταν σε ευρωπαϊκά μουσεία: αποφάσισε την επιστροφή του θραύσματος του Παρθενώνα που διέθετε στη συλλογή του Πανεπιστημίου. Πρόκειται για το πέλμα της μορφής 28 του Λίθου VIII της Βόρειας Ζωφόρου, στην οποία εικονίζεται πομπή πρεσβυτέρων που ακολουθεί πομπή κιθαρωδών και αυλητών. Στις 5 Σεπτεμβρίου 2006, το σπάραγμα ενσωματώθηκε στο Λίθο VIII, όπου ανήκε.

Επιστροφή θραύσματος από το Μουσείο Salinas του Παλέρμου

Στις 24 Σεπτεμβρίου 2008 επεστράφη από το Μουσείο Salinas του Παλέρμου, μέσω δανεισμού, στο Νέο Μουσείο της Ακρόπολης, θραύσμα της Ζωφόρου του Παρθενώνα. Στο θραύσμα εικονίζεται το άκρο δεξί πόδι και οι παρυφές του ενδύματος της θεάς Άρτεμης. Αποτελεί τμήμα της σύνθεσης της Ανατολικής Ζωφόρου του ναού, στην οποία εικονίζονται οι ολύμπιοι θεοί να πλαισιώνουν, ανά έξι, τη σκηνή παράδοσης του πέπλου της Αθηνάς. Ανήκει στο Λίθο VI, ο οποίος βρίσκεται διαμελισμένος μεταξύ Αθήνας και Λονδίνου.

Επιστροφή θραύσματος από το Γρηγοριανό Κοσμικό Μουσείο του Βατικανού

Στις 5 Νοεμβρίου 2008, το Μουσείο του Βατικανού επέστρεψε στο Νέο Μουσείο της Ακρόπολης, μέσω δανεισμού, το ένα από τα δύο θραύσματα του γλυπτού διακόσμου του Παρθενώνα που διέθετε στη συλλογή του. Πρόκειται για το θραύσμα του Λίθου V της Βόρειας Ζωφόρου, όπου εικονίζεται κεφαλή σκαφηφόρου άνδρα και τμήμα της στηριζόμενης στον ώμο του σκάφης. Στο Λίθο V εικονίζονται τρεις νέοι να μεταφέρουν μεγάλους δίσκους με πόπανα (γλυκίσματα), για την αναίμακτη θυσία προς τιμή της θεάς Αθηνάς, στο πλαίσιο της γιορτής των Παναθηναίων.

Είναι εμφανές ότι το κατάλληλο μέρος για την έκθεση των Γλυπτών του Παρθενώνα είναι το Νέο Μουσείο της Ακρόπολης, το οποίο άνοιξε τις πύλες του το 2009. Στο Μουσείο αυτό, μπορεί ο επισκέπτης να θαυμάσει μαζί τα Γλυπτά και το Μνημείο, που βρίσκεται σε άμεση οπτική επαφή. Έτσι, μπορεί να εκτιμήσει πλήρως την καλλιτεχνική αξία τους και να κατανοήσει τα διαχρονικά μηνύματά τους. Ο Παρθενώνας είναι ένα μοναδικό μνημείο και του οφείλουμε όλα τα γλυπτά του τμήματα.

Δρ Έλενα Κόρκα (Αρχαιολόγος, επίτιμη Γενική Διευθύντρια Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού).

Πηγή: <https://melinamercourifoundation.com/>

Τα γλυπτά που λείπουν από τον Παρθενώνα

Η Επανένωση των Γλυπτών του Παρθενώνα

Ορισμένα από τα πιο εύγλωττα παραδείγματα των διαμελισμένων γλυπτών του Παρθενώνα βρίσκονται σήμερα διασπαρμένα, κυρίως, μεταξύ του Βρετανικού Μουσείου στο Λονδίνο και του Μουσείου της Ακρόπολης στην Αθήνα. Ο επισκέπτης έχει τη δυνατότητα να θαυμάσει, σε εικονική αναπαράσταση, συνθέσεις εικόνων από διαμελισμένα γλυπτά των αετωμάτων, των μετωπών και της ζωφόρου. Τα τμήματα που βρίσκονται στο Λονδίνο αποδίδονται με χρώμα, ενώ ότι βρίσκεται στην Αθήνα αποδίδεται λευκό. Οι εικόνες των διαμελισμένων μορφών ενοποιούνται ψηφιακά για να καταδείξουν την αναγκαιότητα της επανένωσης όλων των τμημάτων αυτών των γλυπτών. Τα Μάρμαρα του Παρθενώνα, που εκτίθενται στο Βρετανικό Μουσείο, αποτελούν το 50% περίπου του συνόλου του γλυπτού διακόσμου του Παρθενώνα που σώζεται σήμερα. Η ανάγκη για την επανένωση τους με το άλλο 45% περίπου που βρίσκεται στην Αθήνα αποτελεί πολιτιστική επιταγή που επιβάλλεται να πραγματοποιηθεί. Θα είναι προς όφελος κάθε επισκέπτη (ειδικού ή όχι) που επιδιώκει να δει τον Παρθενώνα σε σχέση με το ιστορικό του περιβάλλον.

Η ιστορία του Παρθενώνα

Το γλυπτά του Παρθενώνα δεν είναι αυθύπαρκτα έργα τέχνης. Δημιουργήθηκαν ως αρχιτεκτονικά και συμβολικά μέρη του ναού της Αθηνάς, που χτίστηκε τον 5ο αι. π.Χ., στο απόγειο του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού. Η σύλληψη της αρχικής ιδέας, υλοποιούμενη με την κατασκευή του κτίσματος, μετουσιώνεται στην ισορροπία διαμέσου της συμμετρίας και μορφοποιείται με το τρίγωνο που σχηματίζουν οι μετόπες, η ζωφόρος και τα αετώματα. Το μνημείο γίνεται πλήρως κατανοητό μόνο με τα γλυπτά του και τα γλυπτά αυτά αποκτούν την πραγματική τους εννοιολογική υπόσταση μόνο πλησίον του ναού, στο φυσικό και ιστορικό τους περιβάλλον. Ο Παρθενώνας στέκεται ως κορυφαίο μνημείο, εδώ και 2.500 χρόνια και αποτελεί το ύψιστο σύμβολο της δημοκρατίας, της φιλοσοφίας και της αρμονίας. Πρόκειται για το αξεπέραστο μνημείο-σύμβολο του Δυτικού πολιτισμού. Η UNESCO επέλεξε τον Παρθενώνα ως έμβλημα της και συμπεριέλαβε τον αρχαιολογικό χώρο της Ακρόπολης στον κατάλογο με τα μνημεία της παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς. Ο Παρθενώνας, επίσης, αποτελεί την πρώτη τη τάξει εγγραφή στον Ευρωπαϊκό Κατάλογο Πολιτιστικής Κληρονομιάς.

Τα Γλυπτά του Παρθενώνα

Από τους 97 σωζόμενους λίθους από τη ζωφόρο του Παρθενώνα, οι 56 βρίσκονται στο Λονδίνο και οι 40 στην Αθήνα. Από τις 64 σωζόμενες μετόπες, οι 48 βρίσκονται στην Αθήνα και οι 15 στο Λονδίνο. Από τις 28 σωζόμενες μορφές των αετωμάτων, οι 19 βρίσκονται στο Λονδίνο και οι 9 στην Αθήνα. Η ζωφόρος του Παρθενώνα θεωρείται ότι απεικονίζει την Πομπή των Παναθηναίων. Οι μετόπες εικονίζουν: στην ανατολική πλευρά τη Γιγαντομαχία, στην δυτική πλευρά την Αμαζονομαχία, στην βόρεια τον

Τρωικό Πόλεμο και στην νότια πλευρά τη μάχη μεταξύ Κενταύρων και Λαπίθων. Στο ανατολικό αέτωμα αναπαριστάται η γέννηση της Αθηνάς, ενώ στο δυτικό αέτωμα η διαμάχη της Αθηνάς και του Ποσειδώνα για την κηδεμονία της Αθήνας.

Πρόταση για συνεργασία

Η Ελλάδα επιδιώκει τη συνεργασία με τη Μεγάλη Βρετανία στο όνομα του ίδιου του μνημείου και της Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς. Αυτός ο στόχος μπορεί να επιτευχθεί μέσω διμερούς πολιτιστικής και εκπαιδευτικής συνεργασίας. Πιο συγκεκριμένα, η πρόταση αφορά στην έκθεση των γλυπτών του μνημείου στην ειδική αίθουσα του Νέου Μουσείου της Ακρόπολης. Η Ελλάδα και η Μεγάλη Βρετανία μπορούν να συνεργαστούν για την αναβίωση του Παρθενώνα. Η αποκατάσταση της ενότητας των Γλυπτών θα μας δώσει την δυνατότητα να εμπλουτίσουμε τη γνώση μας γι' αυτό το μοναδικό μνημείο, να εμβαθύνουμε στις μελέτες μας και να κληροδοτήσουμε στις επόμενες γενιές τα επιτεύγματα της ανθρωπότητας. Κείμενα και εικόνες από την Ε. Κόρκα, Προϊστάμενη της Διεύθυνσης Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων από την έκδοση "**Η Επανένωση των Γλυπτών του Παρθενώνα**", Υπουργείο πολιτισμού, Α' Έκδοση 2002, Β' Έκδοση Αθήνα 2003. (Εκδόσεις Καπόν)

Από τον γλυπτό διάκοσμο του ναού σώζονται τα ακόλουθα τμήματα:

Μετόπες

Ανατολική πλευρά (Γιγαντομαχία)

- στο Μουσείο Ακρόπολης: όλες οι μετόπες (14) – στο μνημείο έχουν τοποθετηθεί αντίγραφα

Δυτική πλευρά (Αμαζονομαχία)

- στη θέση τους στο μνημείο: όλες οι μετόπες (14)

Βόρεια πλευρά (Τρωικός Πόλεμος)

- στη θέση τους ή στο Μουσείο Ακρόπολης: 13 μετόπες ακέραιες ή σε θραύσματα

Νότια πλευρά (Κενταυρομαχία)

- στη θέση της στο μνημείο: 1 μετόπη
- στο Μουσείο Ακρόπολης: 11 μετόπες ακέραιες ή σε θραύσματα
- στο Βρετανικό Μουσείο: 16 μετόπες ακέραιες ή σε θραύσματα (θραύσματα των 6 από αυτές φυλάσσονται και στο Μουσείο Ακρόπολης)

Αετώματα

Ανατολικό αέτωμα (γέννηση της Αθηνάς)

- στο Μουσείο Ακρόπολης: 4 μορφές (C, H, N, P)
- στο Βρετανικό Μουσείο: 10 μορφές (A, B, D, E, F, G, K, L, M, O)

Δυτικό αέτωμα (αγώνας Αθηνάς και Ποσειδώνα)

- στο Μουσείο Ακροπόλεως: 8 μορφές (B, E, J, K, S, U, V, W)

- στο Βρετανικό Μουσείο: 4 μορφές (A, P, Q, T)
- θραύσματα της ίδιας μορφής στο Βρετανικό Μουσείο και στο Μουσείο Ακροπόλεως: 6 μορφές (C, H, L, M, N, O)

Ζωφόρος

Απεικόνιζε τα Μεγάλα Παναθήναια και την αποτελούσαν 115 λίθοι (119 ανάγλυφες επιφάνειες, δεδομένου ότι οι γωνιαίοι λίθοι αριθμούνται διπλά). Από αυτούς σώζονται πλήρεις ή σε θραύσματα 112 λίθοι. Ειδικότερα:

Δυτική πλευρά (σώζονται και οι 16 λίθοι)

- στο Μουσείο Ακρόπολης: 13 λίθοι
- στο Βρετανικό Μουσείο: 2 λίθοι
- θραύσματα του ίδιου λίθου στο Βρετανικό Μουσείο και στο Μουσείο Ακρόπολης: 1 λίθος

Νότια πλευρά (σώζονται 41 λίθοι)

- στη θέση τους στο μνημείο: 2 λίθοι
- στο Μουσείο Ακρόπολης: 12 λίθοι
- στο Βρετανικό Μουσείο: 24 λίθοι
- θραύσματα του ίδιου λίθου στο Βρετανικό Μουσείο και στο Μουσείο Ακρόπολης: 3 λίθοι

Βόρεια πλευρά (σώζονται 46 λίθοι)

- στο Μουσείο Ακροπόλεως: 24 λίθοι
- στο Βρετανικό Μουσείο: 15 λίθοι
- θραύσματα του ίδιου λίθου στο Βρετανικό Μουσείο και στο Μουσείο Ακρόπολης: 7 λίθοι

Ανατολική πλευρά (σώζονται 9 λίθοι)

- στο Μουσείο Ακρόπολης: 3 λίθοι
- στο Βρετανικό Μουσείο: 1 λίθος
- θραύσματα του ίδιου λίθου στο Βρετανικό Μουσείο και στο Μουσείο Ακρόπολης: 5 λίθοι

Πηγή: <https://www.culture.gov.gr/el/parthenonas/SitePages/view.aspx?iID=7>

Δείτε τα γλυπτά του Παρθενώνα στο Βρετανικό Μουσείο

Η Ελλάδα διεκδικεί με όλα τα μέσα που διαθέτει την επιστροφή τους
Newsroom— HuffPost Greece

4 Δεκεμβρίου 2018

Τα Μάρμαρα του Παρθενώνα είναι συλλογή γλυπτών που προέρχονται από την Ακρόπολη των Αθηνών. Αφαιρέθηκαν από τον Τόμας Μπρους, 7ο κόμη του Έλγιν, πρέσβη στην Οθωμανική Αυτοκρατορία από το 1799 μέχρι το 1803, και μεταφέρθηκαν στην Βρετανία το 1806.

Από το 1982 μέχρι σήμερα, η Ελλάδα διεκδικεί με όλα τα μέσα που διαθέτει την επιστροφή τους στην χώρα μας.

Δείτε τις φωτογραφίες που εξασφάλισε η Eurokinissi από το Λονδίνο.

This is the head of a horse from the Parthenon of the Acropolis in Athens. The head of the horse is shown in the relief of the group of horses in the relief of the Parthenon. The head is shown in the relief of the Parthenon. The head is shown in the relief of the Parthenon. The head is shown in the relief of the Parthenon.

EUROKINISSI

Η συμφωνία είναι παρόμοια με εκείνη που είχε προταθεί στο Βρετανικό Μουσείο πριν από αρκετά χρόνια. Σε αντάλλαγμα για την επιστροφή των γλυπτών, η Ελλάδα θα έστελνε στο Λονδίνο μια έκθεση με μερικά από τα καλύτερα κλασικά της αντικείμενα που δεν εκτίθενται μόνιμα.

Πηγή: https://www.huffingtonpost.gr/entry/deite-ta-elyineia-marmara-sto-vretaniko-moeseio_gr_5c06cb9ee4b07aec575389ed

Είναι Κύπριος, μόλις 21 ετών, σπουδάζει στην Αγγλία και μάχεται για τον επαναπατρισμό των γλυπτών του Παρθενώνα

Η Μελίνα Μερκούρη είχε πει κάποτε στον Διευθυντή του Βρετανικού Μουσείου, πως αν δεν ζει όταν επιστρέψουν τα μάρμαρα του Παρθενώνα στην Ελλάδα, θα ξαναγεννηθεί για να τα δει. Και μπορεί ακόμη το όνειρό της να μην έχει γίνει πραγματικότητα, ο Πέτρος Παπαδόπουλος, ωστόσο, έχει βάλει στόχο ζωής τον επαναπατρισμό των γλυπτών του Παρθενώνα. Και είναι μόλις 21 ετών.

Παρασκευή 10 Μαΐου 2019

Από τον Ανδρέα Κάτσιη

Βρέθηκε στην Αγγλία για σπουδές, πριν δύο χρόνια, όταν έγινε δεκτός στο τμήμα Νομικής του Πανεπιστημίου του Cambridge. Από την αρχή των σπουδών του, ο Πέτρος θέλησε να εμπλουτίσει τις γνώσεις του για την ιστορία των γλυπτών, αλλά και για το πώς αυτά κατέληξαν στο Βρετανικό Μουσείο, ούτως ώστε να βοηθούσε όπως μπορεί στις προσπάθειες για επαναπατρισμό τους στην Ελλάδα. «Ο θείος μου, Χρίστος Μαυρίκιος, από όταν ήμουν πολύ μικρός μου έλεγε για την επιστροφή των γλυπτών του Παρθενώνα και πως πάντοτε πρέπει να μάχομαι για την επιστροφή τους όταν επισκέπτομαι το μουσείο. Νομίζω πως ήταν οι προτροπές του θείου μου, και το δέος με το οποίο αντιμετώπιζε το σκοπό της επιστροφής, που μου κίνησαν το ενδιαφέρον και αποφάσισα να ασχοληθώ με το ζήτημα και τον ευχαριστώ ιδιαίτερα γι' αυτό».

Όταν είχαμε διοργανώσει την πρώτη μας διαδήλωση, τον Ιούλιο του 2019, μας αποκάλεσαν πιο γραφικούς κι από το ηλιοβασίλεμα της Σαντορίνης.

Το 2018, ένα χρόνο μετά την παραμονή του στη Βρετανία, ο Πέτρος αποφασίζει να ιδρύσει την ΜΚΟ «Return» η οποία αποσκοπεί στην ενημέρωση του κόσμου για τα ελληνικά γλυπτά και τις προσπάθειες επαναπατρισμού τους. Το περασμένο Σάββατο (4/5), μάλιστα, η Return, συμμετείχε σε μία από τις μεγαλύτερες εκδηλώσεις που έγιναν ποτέ στο Βρετανικό Μουσείο, η οποία διοργανώθηκε από την ‘BP or not BP?’.

«Άτομα από διάφορες χώρες του κόσμου μαζευτήκαμε για να διαμαρτυρηθούμε για τα κλεμμένα αντικείμενα που φιλοξενεί το μουσείο. Ήμουν προσκεκλημένος (έπειτα από εισήγηση της Βρετανικής Επιτροπής για την Επανένωση των Μαρμάρων του Παρθενώνα) να παραθέσω μια ομιλία για τον επαναπατρισμό των γλυπτών του Παρθενώνα. Η ατμόσφαιρα στην αίθουσα 18 του μουσείου, ήταν καθηλωτική. Πάνω 300 άτομα απαιτούσαμε τον επαναπατρισμό των γλυπτών του Παρθενώνα, και φωνάζαμε με θέρμη ‘Give them back!’. Πρόκειται για μια από τις πιο συγκινητικές στιγμές που έζησα και είμαι πολύ περήφανος που καταφέραμε να στείλουμε το μήνυμα πως η επανένωση του μνημείου του Παρθενώνα είναι ένα θέμα το οποίο πρέπει να απασχολεί ολόκληρη την διεθνή κοινότητα αφού είναι οικουμενική μας υποχρέωση.

Κανείς δεν μπορεί να απολαύσει τα μηνύματα που οι αρχαίοι ημών πρόγονοι ήθελαν να περάσουν, όσο το μνημείο παραμένει λειψό και διασπασμένο.

Πόσο ρεαλιστικό είναι οι Βρετανοί να επιστρέψουν τα γλυπτά στην Ελλάδα;

Πρόκειται για ένα δύσκολο στόχο, ο οποίος, όμως, δεν παύω να πιστεύω πως είναι και εφικτός και ρεαλιστικός. Στην Αγγλία υπάρχουν πολλές φωνές που μας υποστηρίζουν. Και πιστεύω πως αυτές οι φωνές με τον καιρό αυξάνονται.

Μια πρόσφατη θετική μου εμπειρία, ήταν η πρόσκληση του Βρετανού Βουλευτή Τζέρεμι Λεφρόη, να συναντηθούμε και να συζητήσουμε το θέμα. Μου εξέφρασε την υποστήριξη του προς το αίτημά μας προτείνοντας παράλληλα κάτι πολύ σοφό. **Η**

Βρετανία να επιστρέψει τα γλυπτά πίσω στην Ελλάδα, και η Ελλάδα να της παραχωρήσει πιστά αντίγραφα. Νομίζω πως πρόκειται για μια λογική εισήγηση, και μπορούμε να στείλουμε μηνύματα συνεργασίας και κατανόησης μεταξύ των δύο χωρών.

Πώς αντιδρά ο κόσμος όταν μαθαίνει για την ιστορία των γλυπτών και το αίτημα της Ελλάδας για επαναπατρισμό τους;

Στη μέχρι σήμερα πορεία μου έχω προσέξει πως είναι σπάνιο φαινόμενο κάποιος να είναι αρνητικός στο αίτημα επαναπατρισμού. Συνήθως υπάρχει άγνοια, αλλά όταν τους προβάλλουμε τα επιχειρήματα, και τους εξηγούμε το βάναυσο τρόπο με τον οποίο ο Λόρδος Έλγιν κατακρεούργησε το μνημείο, τότε γίνονται ένθερμοι υποστηρικτές μας.

Αν για παράδειγμα η Αγγλία αποχωρήσει από την Ευρωπαϊκή Ένωση, το να επιστρέψουν στην Ελλάδα τα γλυπτά του Παρθενώνα, θα αποτελεί μια κίνηση συνεργασίας και σεβασμού μεταξύ Ευρώπης – Βρετανίας.

Εκδήλωση διαμαρτυρίας της Return, τον Ιούλιο του 2019.

Κατά καιρούς η Ελλάδα έκανε διάφορα διαβήματα για την επιστροφή των μαρμάρων, με κορυφαία προσπάθεια αυτήν της Μελίνας Μερκούρη. Γιατί πιστεύεις ότι μέχρι σήμερα δεν επετεύχθη η επιστροφή;

Η απάντηση είναι ξεκάθαρη: η αρνητική στάση του Βρετανικού Μουσείου και η έλλειψη πολιτικής βούλησης για νομοθετική ρύθμιση του θέματος. Τα εκθέματα του Βρετανικού Μουσείου υπολογίζεται πως κατά 60%, έχουν καταλήξει εκεί με κάποιο παράνομο τρόπο. Άρα το μουσείο είναι υπερβολικά προσεκτικό στις κινήσεις του, αφού μπορεί να δημιουργήσει σωρεία αιτημάτων. Όμως αυτό που δεν έχουν καταλάβει ή εσκεμμένα κάνουν πως δεν καταλαβαίνουν, είναι ότι η επιστροφή των γλυπτών του Παρθενώνα, είναι μια μοναδική περίπτωση. Δεν πρόκειται για την εθνική μας υπερηφάνεια μόνο, αλλά και για μία μοναδική ευκαιρία ολόκληρος ο πλανήτης να θαυμάσει το μνημείο ολοκληρωμένο.

Συνάντηση με τον Βρετανό Βουλευτή Τζέρεμι Λεφρόη

Θεωρείς πως η έξοδος της Βρετανίας από την ΕΕ, μπορεί να αποτελέσει διαπραγματευτικό χαρτί στην όλη προσπάθεια επαναπατρισμού των γλυπτών;

Ουδόλως. Ωστόσο, πιστεύω ότι όλο αυτό που γίνεται είναι μιας πρώτης τάξεως ευκαιρία να στείλουμε αισιόδοξα μηνύματα στη διεθνή κοινότητα, πως τώρα, σε μια εποχή διαίρεσης, ο πολιτισμός μπορεί να παίξει καταλυτικό ρόλο στο να διατηρήσουμε τις υφιστάμενες και να χτίσουμε νέες γέφυρες επικοινωνίας μεταξύ των χωρών.

Αν για παράδειγμα η Αγγλία αποχωρήσει από την Ευρωπαϊκή Ένωση, το να επιστρέψουν στην Ελλάδα τα γλυπτά του Παρθενώνα, θα αποτελεί μια κίνηση συνεργασίας και σεβασμού μεταξύ Ευρώπης – Βρετανίας.

Από την εκδήλωση εντός του Βρετανικού Μουσείου

Οι βρετανικές Αρχές έχουν έρθει σε επαφή με την ομάδα «Return»

Είμαστε μια ειρηνική οργάνωση, που δεν ξεφεύγουμε ουδέποτε από τα όρια του νόμου. Πότε έως σήμερα δεν είχαμε θέματα με τις Αρχές, ούτε χρειάστηκε να λογοδοτήσουμε για τη δράση μας.

Εξάλλου, οποιαδήποτε προσπάθεια φίμωσης της «Return», προσκρούει κατά κράτος στα άρθρα 10 και 11 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Δεν φοβάσαι μήπως χαρακτηριστείς γραφικός;

Όταν είχαμε διοργανώσει την πρώτη μας διαδήλωση, τον περασμένο Ιούλιο, μας αποκάλεσαν πιο γραφικούς κι από το ηλιοβασίλεμα της Σαντορίνης. Αγνοήσαμε αυτό το κακόβουλο σχόλιο, πεισμώσαμε, και σήμερα καταφέραμε να συμμετέχουμε σε μια από τις μεγαλύτερες ακτιβιστικές εκδηλώσεις που διοργανώθηκαν ποτέ εντός του Βρετανικού Μουσείου.

Άρα, η απάντηση μου είναι ξεκάθαρη: δεν φοβάμαι. Δεν φοβάμαι διότι έχω μάθει να αγωνίζομαι, και να έχω στόχους. Θυμάμαι τον περασμένο Ιούλιο, που μου ήρθε η ιδέα της πρώτης διαδήλωσης. Πήρα τηλέφωνο τον θείο μου και του πρότεινα να το οργανώσουμε. Αυτός αποδέχτηκε με ενθουσιασμό την πρόταση και κάπως έτσι έγινε η αρχή, κλείνοντας τ' αυτιά μας στους διάφορους Εφιάλτες.

Πώς σχεδιάζεις να συνεχίσεις τις δράσεις σου;

Πλέον έχουμε δημιουργήσει ένα δίκτυο συνεργασίας με διάφορες οργανώσεις, σε όλα τα σημεία του πλανήτη. Αυτό μας δίνει τη δυνατότητα να έχουμε συνεχώς νέες προτάσεις και συνεργασίες. Στην παρούσα φάση, βολιδοσκοπούμε τη διεξαγωγή ενός συνεδρίου στην Κύπρο. Ταυτόχρονα, έχουν τροχοδρομηθεί συναντήσεις με τοπικούς παράγοντες, και πολιτικά πρόσωπα, που μπορούν να βοηθήσουν το σκοπό μας.

Από την ομιλία του Πέτρου Παπαδόπουλου εντός του Βρετανικού Μουσείου

Πηγή: <https://city.sigmalive.com/article/2019/5/10/o-kuprios-phoitetes-pou-makhetai-gia-ton-epanapatrismo-ton-glupton-tou-parthenona-mila-ste-city/>

Parthenon Project: Βρετανική καμπάνια για την επιστροφή των Γλυπτών

Η Επιστροφή των Γλυπτών του Παρθενώνα ενισχύεται από μία νέα καμπάνια στη Βρετανία, το Parthenon Project που ήδη έχει δυναμική παρουσία στα βρετανικά μέσα ενημέρωσης

30 Οκτωβρίου 2022, Σύνταξη [Συντακτική ομάδα ert.gr](http://ert.gr)

Η Επιστροφή των Γλυπτών του Παρθενώνα ενισχύεται από μία νέα καμπάνια στη Βρετανία, το Parthenon Project που ήδη έχει δυναμική παρουσία στα βρετανικά μέσα ενημέρωσης. Παράλληλα η αναθεώρηση του βρετανικού νόμου για την επιστροφή αρχαιοτήτων στον τόπο καταγωγής τους γεννά ελπίδες για την επιστροφή τους στην Ακρόπολη.

Μία νέα καμπάνια για την Επιστροφή των Γλυπτών του Παρθενώνα κάνει δυναμικά την παρουσία της στην Βρετανία φέρνοντας το **ελληνικό αίτημα στην επικαιρότητα**. Το Parthenon Project που χρηματοδοτεί ο **Ελληνοαμερικανός επιχειρηματίας Τζον Λέφας** έχει δραστηριοποιήσει τη δημόσια συζήτηση με αποτέλεσμα πολίτες και πολιτικοί να ενημερώνονται καλύτερα για το θέμα.

«Η νέα καμπάνια αλλάζει σε κάποιο βαθμό τη συζήτηση, επειδή το επιχείρημα του Parthenon Project δεν είναι απλώς να μεταφέρουμε την κυριότητα των γλυπτών του Παρθενώνα πίσω στην Ελλάδα. Αλλά στην πραγματικότητα, υπάρχει τρόπος να εναποθέσουμε τα γλυπτά του Παρθενώνα στην Ελλάδα και να μην συζητήσουμε τη νόμιμη ιδιοκτησία» αναφέρει ο **Λόρδος Βέιζι, πρόεδρος του Parthenon Project**.

Ο Λόρδος Βέιζι επικεφαλής της καμπάνιας και πρώην υπουργός πολιτισμού εξηγεί στην ΕΡΤ **γιατί ο ίδιος άλλαξε γνώμη για την Επιστροφή των Γλυπτών**: «Εάν είσαι υπουργός Πολιτισμού, δεν θα πρέπει πραγματικά να μιλάς για τα γλυπτά του Παρθενώνα, εκτός και αν υποστηρίζεις τη θέση του Βρετανικού Μουσείου, καθώς το να είσαι εκτός συγχρονισμού με το Βρετανικό Μουσείο θα προκαλούσε σύγχυση. Άρα,

φοβάμαι, ότι είσαι πιο ελεύθερος να μιλάς ως πολιτικό πρόσωπο όταν είσαι εκτός κυβέρνησης, παρά όταν βρίσκεσαι στην κυβέρνηση».

Ο καθηγητής Πολ Κάρτλιτζ και αντιπρόεδρος της Βρετανικής Επιτροπής για την Επιστροφή των Γλυπτών του Παρθενώνα τοποθετεί την αύξηση του δημοσίου ενδιαφέροντος σε ένα **ευρύτερο πολιτικό πλαίσιο κοινωνικής επαγρύπνησης**.

Όπως αναφέρει: Η ατμόσφαιρα φαίνεται να έχει αλλάξει[...] Έτσι, όταν οι δημοσιογράφοι άρχισαν να βγαίνουν, στο παρελθόν, απλώς έκαναν ρεπορτάζ, αλλά τώρα λένε, θέλω τα μάρμαρα πίσω στην Αθήνα».

Η συζήτηση που οργάνωσε το **Ελληνικό Παρατηρητήριο του London School of Economics** με τίτλο “Πού είναι καλύτερα για τα Μάρμαρα του Παρθενώνα; Ταυτότητα και πολιτιστικός επαναπατρισμός των εθνικών θησαυρών” είναι μία από τις πρόσφατες δημόσιες συζητήσεις για την Επιστροφή των Γλυπτών. Και έγινε με αφορμή την αναθεώρηση του βρετανικού νόμου για τις επιστροφές αρχαιοτήτων στις χώρες καταγωγής τους. Η πρώτη συζήτηση έγινε στην Βουλή των Λόρδων στις 13 Οκτωβρίου.

«Ο νόμος τους εμποδίζει να επιστρέψουν τα Γλυπτά του Παρθενώνα, αλλά **αυτός ο νέος νόμος υπερέβη τον παλιό νόμο. Και η βρετανική κυβέρνηση έχει πλέον συνειδητοποιήσει το λάθος της, ότι δημιούργησε αυτό το κενό**. Θα προσπαθήσει λοιπόν να κλείσει αυτό το κενό. Δεν πρόκειται να θέσει σε ισχύ αυτές τις νέες διατάξεις. Και θα προσπαθήσει να τροποποιήσει τη νομοθεσία. Και αν το κάνουν αυτό, θα έχουμε μια μεγάλη συζήτηση στη Βουλή για το αν είναι το σωστό. Θα μπορούσε παραδόξως να γίνει μια ευκαιρία να συζητήσουμε αυτό το θέμα με πιο έντονο τρόπο» λέει ο Λόρδος Βέιζι.

Σε ερώτηση της ανταποκρίτριας της EPT, Ευδοξίας Λυμπέρη, εάν η αλλαγή του νόμου θα διευκολύνει το Βρετανικό Μουσείο να τα επιστρέψει ή θα είναι δυσκολότερο ο Πολ Κάρτλιτζ απαντά: «Θα είναι πιο εύκολα, γιατί το θέμα είναι, το γιατί να αλλάξει ο νόμος, αν νομίζεις ότι όλα είναι όπως θα έπρεπε[...] Εάν θέλουμε να βγάλουμε τα αντικείμενα έξω, πρέπει να αλλάξουμε το νόμο που θα απελευθερώσει τους διαχειριστές να προχωρήσουν σε “απο-απόκτηση”, κάτι που είναι πολύ ευαίσθητο. Αλλά αυτή είναι η ουσία της αλλαγής του νόμου».

Το βρετανικό Υπουργείο Πολιτισμού ανακοίνωσε ότι θα ολοκληρώσει την αναθεώρηση του νομοσχεδίου εντός 3 με 5 ετών. Σε αυτό το διάστημα εκτιμάται ότι το ελληνικό αίτημα θα παραμείνει στην επικαιρότητα με την ελπίδα να ενισχυθεί ακόμη περισσότερο.

Ανταπόκριση από Λονδίνο: Ευδοξία Λυμπέρη

Πηγή: <https://www.ertnews.gr/eidiseis/diethni/parthenon-project-vretaniki-kampania-gia-tin-epistrofi-ton-glypton/>

Τα παιδιά του 2ου νηπιαγωγείου Πικερμίου ζητάνε πίσω τα μάρμαρα του Παρθενώνα!

Με τον δικό τους μοναδικό τρόπο!

14 Φεβρουαρίου, 2022

ΡΑΦΗΝΑ - ΠΙΚΕΡΜΙ

Φοβερό τρολάρισμα από τα παιδιά του 2ου νηπιαγωγείου Πικερμίου για το διαγωνισμό που έγινε για την επιστροφή των μαρμάρων του Παρθενώνα στην πατρίδα τους, την Ελλάδα.

«Τα παιδιά μας δείχνουν τον δρόμο, ανοίγοντας τον πολλές φορές», σχολίασε ο Δήμαρχος Ραφήνας Πικερμίου Ευάγγελος Μπουρνούς.

Πηγή: <https://rpn.gr/ta-paidia-toy-2oy-nipiagogeioy-pikermioy-zitane-piso/>

Μαθητές και μαθήτριες από το Νευροκόπι ζητούν την επιστροφή των γλυπτών του Παρθενώνα

25/02/2022

Επιστροφή των γλυπτών του Παρθενώνα στην Ελλάδα
Στηριξτε και εσείς την προσπάθεια

Το Λύκειο Κάτω Νευροκοπίου ξεκίνησε μια προσπάθεια για την επιστροφή των γλυπτών στην Ελλάδα

ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ Υπογράψτε

ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ΜΑΘΗΤΩΝ ΓΙΑ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΩΝ ΓΛΥΠΤΩΝ ΤΟΥ ΠΑΡΘΕΝΩΝΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Watch on YouTube Περιμετρος Perimetros perimetros@ert.gr 11:18

ΠΕΡΙ ΜΕΤΡΟΣ

Πηγή: <https://youtu.be/5ZnholsvKXA>

Σύνταξη **Ευμορφία Δημητρακοπούλου**

Πρόσκληση στην παγκόσμια κοινότητα να κινητοποιηθεί, προκειμένου να επιστρέψουν τα γλυπτά του Παρθενώνα, απευθύνουν οι μαθητές του Γενικού λυκείου Νευροκοπίου Δράμας.

Τιμώντας τα 200 χρόνια από την επανάσταση του 1821, οι μαθητές ανέλαβαν την πρωτοβουλία συγκέντρωσης υπογραφών εντός και εκτός Ελλάδος. «Τα μάρμαρα πρέπει να επιστρέψουν στην χώρα στην οποία δικαιωματικά ανήκουν», λένε μέσα από το βίντεο που δημιούργησαν για αυτόν τον σκοπό.

Αισιόδοξος ότι κάποια στιγμή τα μάρμαρα θα επιστρέψουν στο φυσικό τους περιβάλλον δηλώνει ο Αναστάσιος Μωυσιάδης, διευθυντής του Γ.Ε.Λ. Κάτω Νευροκοπίου. «Ο επαναπατρισμός των μαρμάρων είναι δύσκολη υπόθεση όχι όμως ακατόρθωτη».

Υπενθυμίζοντας τα λόγια του Μακρυγιάννη: «Για αυτά τα μάρμαρα πολεμήσαμε», τα παιδιά αποδεικνύουν ότι η θέληση είναι το ισχυρότερο όπλο απέναντι σε κάθε επιβουλή και στην λήθη.

Είναι η ταυτότητά μας, η ιστορία μας ο πολιτισμός μας, είμαστε εμείς δηλώνουν οι πρωταγωνιστές της πρωτοβουλίας, οι μαθητές του σχολείου. «Χωρίς την ιστορία μας, το παρελθόν μας δεν μπορούμε να κτίσουμε το μέλλον μας».

Με κύριο σύνθημα το «μπορούμε να γίνουμε πολλοί», μαθητές και καθηγητές καλούν τα σχολεία όλης της Ελλάδας, του κέντρου, της περιφέρειας και του απόδημου ελληνισμού, να συμβάλουν στην προσπάθεια επιστροφής του σημαντικού αυτού κομματιού της ελληνικής κληρονομιάς από το Βρετανικό Μουσείο στον τόπο της δημιουργίας τους.

Για την συγκέντρωση των υπογραφών δημιούργησαν μια ιστοσελίδα, όπου κάθε ενδιαφερόμενος μαθητής ή εκπαιδευτικός μπορεί να προσθέσει το όνομά του σε μια προσπάθεια που τελικά θα ευοδωθεί. Είναι θέμα χρόνου η ιστορία να απαντήσει σε μικρόψυχες πολιτικές. Άλλωστε το μεγαλείο μιας χώρας, όπως το Ην. Βασίλειο θα φανεί από την αναγνώριση των λαθών της. Όχι την διαιώνισή τους, υπερασπιζόμενη την σύληση του Παρθενώνα.

Η ηλεκτρονική συγκέντρωση των υπογραφών γίνεται μέσω της ιστοσελίδας: <https://rizopoulog.sites.sch.gr/>

Πηγή: <https://www.ertnews.gr/roi-idiseon/mathites-apo-to-neyrokopi-zitoy-n-tin-epistofi-ton-glypton-toy-parthenona/>

Μαθητές και μαθήτριες υψώνουν Ελληνική σημαία στο Βρετανικό Μουσείο

20.02.2013 [Sigmalive/news247](http://sigmalive/news247)

Οι μαθητές του 2ου Γυμνασίου Κορίνθου μίλησαν για την απόφασή τους αλλά και την υλοποίηση της πολιτισμένης διαμαρτυρίας τους στο Βρετανικό Μουσείο.

Οι 15χρονοι μαθητές βρέθηκαν στο μουσείο, όπου και ύψωσαν ελληνικές σημαίες μπροστά από τα μάρμαρα του Παρθενώνα. Οι φωτογραφίες τους έκαναν το γύρο του διαδικτύου και συγκίνησαν με το μήνυμα που έστειλαν.

Με αίτημα την επιστροφή των γλυπτών, διαμαρτυρήθηκαν πολιτισμένα στα πλαίσια των σχολικών Δραστηριοτήτων ενός Πολιτιστικού–Εκπαιδευτικού Προγράμματος με θέμα: «Ολυμπιακοί Αγώνες – Λονδίνο 2012. Μάρμαρα του Παρθενώνα – Βρετανικό Μουσείο 2012. : Σχέση και αντίφαση».

Οι μικροί μαθητές έδωσαν συνέντευξη και μίλησαν για την εμπειρία τους και την απόφασή τους να προβούν σε αυτή την ιδιαίτερη διαμαρτυρία.

«Όλα ξεκίνησαν από τους Ολυμπιακούς Αγώνες του Λονδίνου. Αναρωτηθήκαμε πώς γίνεται να υιοθετείται ο ελληνικός πολιτισμός και παράλληλα να κρατούνται τα εκθέματα του Παρθενώνα», αναφέρει χαρακτηριστικά μία από τις μαθήτριες.

«Ήταν μία δική μας πρωτοβουλία και οι καθηγητές μας, μας βοήθησαν να την πραγματοποιήσουμε. Θέλουμε να υποστηρίξουμε τον πολιτισμό μας», συμπληρώνει κάποιος άλλος.

Οι δηλώσεις των καθηγητών-συνοδών

Όπως τονίζουν οι καθηγητές που τους συνόδευσαν, «Στόχος μας ήταν να ευαισθητοποιήσουμε τους μαθητές μας πάνω στο συγκεκριμένο ζήτημα ώστε να ενστερνιστούν την ανάγκη της επιστροφής όλων των ανεκτίμητων ελληνικών Θησαυρών που "κοσμούν" τα Μουσεία της Ευρώπης και κυρίως του Βρετανικού Μουσείου και στο μέλλον να αγωνιστούν για τον επαναπατρισμό τους.

Μας φάνηκε οξύμωρο το γεγονός, ότι από τη μια το Λονδίνο με την διεξαγωγή των Ολυμπιακών Αγώνων στο έδαφός του, τιμά και υιοθετεί το Ολυμπιακό Ιδεώδες της Αρχαίας Ελλάδας και κατ' επέκταση τον αρχαίο ελληνικό πολιτισμό και από την άλλη κατακρατεί πεισματικά στο ίδιο – ξένο βέβαια – έδαφός του, τους ανεκτίμητους Θησαυρούς της Αρχαίας Ελλάδας.

Η Ελλάδα δημιούργησε αυτά τα λαμπρά μνημεία του Πολιτισμού, σ' αυτή την πατρίδα επιβάλλεται να επιστρέψουν».

Δείτε εδώ σχετικό βίντεο: <https://youtu.be/VjcOnnvFc5s>

Πηγή: <https://www.sigmalive.com/news/greece/31540/mathites-ypsonoun-elliniki-simaia-sto-vretaniko-mouseio>

«Τα μαρμαρα του Παρθενώνα» να επιστρέψουν στην Ακρόπολη των Αθηνών

Όπως έγινε γνωστό, η εγκυρότατη εφημερίδα **THE TIMES** της Μεγάλης Βρετανίας στις 11/1/2022 δημοσίευσε βαρυσήμαντο άρθρο (για το άρθρο πατήστε [εδώ](#)) ζητώντας από την Βρετανική κυβέρνηση και το Βρετανικό Μουσείο την επιστροφή των αφαιρεθέντων από τον Παρθενώνα μαρμάρων στον φυσικό τους χώρο, στην Ακρόπολη των Αθηνών. Σημαντικό είναι το γεγονός ότι η στάση των **THE TIMES** άλλαξε, αφού μέχρι πρόσφατα υποστήριζαν την ακριβώς αντίθετη άποψη.

Το σχολείο μας «Μοντεσσοριανά Σχολεία – Παιδαγωγική Πρωτοπορία» ξεκινά μία πρωτοβουλία για να βοηθήσει την προσπάθεια της Ελλάδας να επιστρέψουν τα μάρμαρα στον Παρθενώνα. Οι μαθητές όλων των βαθμίδων των Μοντεσσοριανών Σχολείων (Νηπιαγωγείο, Δημοτικό, Γυμνάσιο) θα γράψουν ένα γράμμα ο καθένας ή θα ζωγραφίσουν κάποια ζωγραφιά απευθυνόμενοι στον Πρωθυπουργό της Μεγάλης Βρετανίας ζητώντας με τον δικό τους τρόπο να επιστρέψουν τα μάρμαρα. Τα γράμματα αυτά θα σταλούν στον Πρωθυπουργό της Μεγάλης Βρετανίας.

Εμείς ξεκινούμε αυτήν την προσπάθεια σήμερα και καλούμε όλα τα σχολεία και τα Πανεπιστήμια της Ελλάδας να κάνουν το ίδιο. Ο καθένας μαθητής – φοιτητής με τον δικό του τρόπο ας απευθυνθεί στο Βρετανικό Μουσείο, στη Βρετανική Κυβέρνηση ή στη Βρετανική Πρεσβεία της Αθήνας ζητώντας την επιστροφή των μαρμάρων.

Το σχολείο μας θα απευθυνθεί στο Υπουργείο Παιδείας και στους εκπαιδευτικούς φορείς ΔΟΕ, ΟΛΜΕ, ΟΙΕΛΕ, στον Σύνδεσμο Ιδιωτικών Σχολείων, ΠΑΣΙΠΣ ΚΑΙ ΣΙΜΠΑΣΕ ώστε να θέσουν υπό την αιγίδα τους την προσπάθεια αυτή ή να δημιουργήσουν μια ανάλογη εκστρατεία.

Πηγή:

<https://montessori.gr/%CE%BC%CE%AC%CF%81%CE%BC%CE%B1%CF%81%CE%B1-%CF%80%CE%B1%CF%81%CE%B8%CE%B5%CE%BD%CF%8E%CE%BD%CE%B1/>

Μαθητές και μαθήτριες της Σαμοθράκης ζητούν την επιστροφή των Γλυπτών του Παρθενώνα - Τι απαντά το Βρετανικό Μουσείο

Τον περασμένο Ιούνιο μαθητές του Δημοτικού σχολείου Λακκώματος έστειλαν στο Βρετανικό Μουσείο επιστολή, στην οποία επιχειρηματολόγησαν υπέρ της επιστροφής των μαρμάρων - Οι σκέψεις τους θα μεταφερθούν στο αρμόδιο τμήμα

23/09/2021

Οι μαθητές της Ε΄ και της ΣΤ΄ τάξης του Δημοτικού σχολείου Λακκώματος Σαμοθράκης με επιστολή τους στο Βρετανικό Μουσείο **ζητούν να επιστρέψουν στα πατρία εδάφη τα Ελγίνεια μάρμαρα.**

Έλαβαν, μάλιστα, **μήνυμα από το Μουσείο** ότι οι σκέψεις τους θα μεταφερθούν στο αρμόδιο τμήμα, όπως διαβάσαμε στο e-enros.gr

Συγκεκριμένα τον περασμένο Ιούνιο οι μαθητές και οι μαθήτριες της Ε΄ και της ΣΤ΄ τάξης έγραψαν και έστειλαν στο Βρετανικό Μουσείο μια επιστολή, **στην οποία επιχειρηματολόγησαν υπέρ της επιστροφής των μαρμάρων του Παρθενώνα** στην πατρίδα τους.

Στη διάρκεια του καλοκαιριού έφτασε στο σχολείο η επίσημη απάντηση του Βρετανικού Μουσείου η οποία απευθύνεται στα ίδια τα παιδιά και τα ευχαριστεί για την κίνησή τους και αναφέρει πως οι σκέψεις τους θα μεταφερθούν στο αρμόδιο τμήμα του Μουσείου.

Η απάντηση από το Βρετανικό Μουσείο:

Πηγή: <https://www.makthes.gr/mathites-tis-samothrakis-zitoun-tin-epistofi-ton-gliptwn-toy-parthenwna-ti-apanta-to-bretaniko-moysio-445011>

Μαθητές και Μαθήτριες του Μουσικού Σχολείου Τρικάλων για τα μάρμαρα του Παρθενώνα: Αν τα Γλυπτά είχαν φωνή...

Αξιότιμοι,

Αν τα γλυπτά είχαν φωνή, θα εκδήλωναν από την εξορία το νόστο τους. Θα εξέφραζαν τον πόθο τους για επαναπατρισμό, την επιθυμία τους να ελευθερωθούν για να επανενωθούν με τον ναό, την ανάγκη να επιστρέψουν εκεί που γεννήθηκαν και ... θα έλεγαν:

«Θέλουμε να γυρίσουμε!

Πρέπει να γυρίσουμε, όχι μόνο επειδή το θέλουν οι Έλληνες, αλλά γιατί μας ζητάει ο τόπος που μας γέννησε. Δεν είμαστε παγωμένα αγάλματα. Είμαστε ζεστά Μάρμαρα με πνοή ζώσα!

Δεν είμαστε «Ελγίνεια». Είμαστε Πεντελικά. Δεν αναζητούμε ιδιοκτήτες. Γυρεύουμε το πατρικό μας, το σπίτι των παιδικών μας χρόνων, εκείνο που δε χάνεται ποτέ! Για εμάς, τα Μάρμαρα του Παρθενώνα, ο γυρισμός στην Αθήνα είναι η επιστροφή στην Ιθάκη. Η ελπίδα δεν αρκεί πια, είναι η ώρα για το ταξίδι. Είναι πια καιρός... κουραστήκαμε. Κουραστήκαμε να βλέπουμε τους Έλληνες να μας επισκέπτονται.

Ναι, τους αναγνωρίζουμε τους Έλληνες επισκέπτες! Καταλαβαίνουμε ανάμεσα στους τόσους ξένους ποιοι είναι οι συγγενείς μας. Όλοι οι επισκέπτες μας έχουν θαυμασμό στο βλέμμα τους. Στων Ελλήνων τα μάτια όμως υπάρχει θαυμασμός και θλίψη συνάμα! Κι όταν κινήσουν να φύγουν, στρέφουν τη ματιά τους να μας ξαναδούν. Τους βαραίνει που μας βρίσκουν εδώ, στο γκριζο φως της πατρίδας του Έλγιν, μα πιότερο τους θλίβει που πρέπει να φύγουν και να μας αφήσουν στην ξενιτιά του Μουσείου, όταν κλείνουν οι πόρτες του...»

Έτσι θα μιλούσαν τα εξόριστα Γλυπτά σ'όποιοι νοιάζεται να τ' ακούσει. Κρατούμενοι πρόγονοι σε ανήλιαγη φυλακή, κουρασμένα από τη Λονδρέζικη ομίχλη, νοσταλγούν τον τόπο τους, τα αδέρφια τους στην Ακρόπολη, το μπλε Αττικό φως! Τα εξόριστα Γλυπτά του Παρθενώνα νοσταλγούν την Αττική Γη.

Νόστος και Άλγος για το όλον, λαχτάρα για αρτιότητα, πόθος για επανένωση, ανάγκη για επανασυλλογή και ελπίδα για αποκατάσταση των σπαραγμάτων του Εθνικού μας σώματος!

Μετά τιμής,

οι μαθητές της Γ΄ Γυμνασίου στο Μουσικό Σχολείο Τρικάλων

Πηγή: <https://blogs.sch.gr/iolanos/?p=1808>

Μάρμαρα του Παρθενώνα: Στην Ελλάδα οι ποδηλάτες που τρέχουν για την επιστροφή τους

Λευτέρης Παυλίδης

24 Αυγούστου 2022

Οι ποδηλάτες ξεκίνησαν στις 14 Αυγούστου να διανύσουν την απόσταση από το Βρετανικό Μουσείο του Λονδίνου μέχρι τον Ιερό Βράχο της Ακρόπολης, δηλαδή περίπου 3000 χιλιόμετρα, στηρίζοντας το οικουμενικό πλέον αίτημα επιστροφής των γλυπτών του Παρθενώνα.

Μάρμαρα του Παρθενώνα: Στα μέρη μας η ατάκα «ο σκοπός αγιάζει τα μέσα» είναι εύκολη στα χείλη και τη σκέψη. Συχνά είναι και παρεξηγημένη. Υπάρχουν, ωστόσο, ιδέες, με το όραμα ανθρώπων γεμάτων ιδανικά, έμπνευση και στηρίγματα, οι οποίες εξυψώνουν κάποιους σημαντικούς –και πάντα επίκαιρους– σκοπούς. Υπάρχουν πράξεις που «βροντοφωνάζουν» για ηθικά ζητήματα και συνδυάζονται με μία πορεία κάτι παραπάνω από συμβολική.

Ο συμβολισμός, βεβαίως, ήταν είναι και θα είναι κάτι περισσότερο από έκδηλος στη διαδρομή «Λονδίνο – Αθήνα σε δύο ρόδες», μίας παρέας ποδηλατών οι οποίοι ξεκίνησαν στις 14 Αυγούστου από την αγγλική πρωτεύουσα και (σε αφετηρία με ιδιαίτερο νόημα) το **Βρετανικό Μουσείο**, για να φτάσουν στη χώρα όχι απλώς κρατώντας την ελληνική σημαία.

Η Βασιλική Βούτζαλη, μαζί με τους Στέφεν Στράιχ (Steffen Streich), Γιάννη Ευθυμίου, Βασίλη Κόρδα, Σταύρο Σούμα, διένυσαν μία απόσταση 1.965 χλμ. από το Λονδίνο ως την Ανκόνα, μεταφέροντας με δυναμισμό σε Γαλλία, Βέλγιο, Ελβετία, και νότια Ιταλία το μήνυμα «Bring Them Back».

BRING THEM

BACK!

5 cyclists
514 days
3000 km
25000m
εlevation

Πο.Φι. CYCLING TEAM

ΠΟΔΗΛΑΤΕΣ
ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΒΟΥΤΖΑΛΗ - ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ - ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΟΡΔΑΣ - ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΟΥΜΑΣ

ΧΟΡΗΓΟΙ

VENOCARE ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΑΤΘΑΙΟΥ	KOVANIS CUSTOM SPORTSWARE
ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΟ SNAPPFIT	NIKOΛΑΪΔΗΣ DRIVING SCHOOL
HONEY BREAD H&B	TOY'S STORE.GR
WOODSCAM	DALAVIKAS BIKES
Α.Σ.ΑΛΦΑ ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ	ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΚΟΥΝΤΑΣ ΦΥΣΙΟ
GRILL SPOT	ΜΠΑΤΑΡΙΕΣ ΣΟΥΜΑΣ

ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΙΓΙΔΑ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΔΙΑΚΕΙΡΙΣΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΓΕΝΩΝ ΚΑΙ
ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ
ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΚΤΥΟ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΚΑΙ ΔΙΑΚΕΙΡΙΣΗΣ ΚΡΙΣΕΩΝ

Το πίσω μέρος της ποδηλατικής ενδυμασίας τους, που έφερε το χαρακτηριστικό σύνθημα, θύμισε σε κάθε μέρος και τοποθεσία την απαίτηση για επιστροφή των Μαρμάρων του Παρθενώνα από την Αγγλία, στην πατρίδα τους.

Το πρωί της Τρίτης (23/8), οι πέντε ποδηλάτες έφτασαν στην Ηγουμενίτσα, από όπου άρχισαν το τελευταίο κομμάτι της διαδρομής τους. Μία πορεία που θα συνεχιστεί κατά σειρά σε Καστοριά, Θεσσαλονίκη, Λάρισα, Δελφούς, Θήβα, πριν καταλήξει την Κυριακή (28/8) στην Αθήνα.

Ο Γερμανός ποδηλάτης, Στέφεν Στράιχ, ο οποίος ζει εδώ και 20 χρόνια στη Μυτιλήνη, εξήγησε πως «φτάνοντας στην Ηγουμενίτσα, έλεγα στους συναθλητές μου ότι πατώντας το πόδι μου σε ελληνικό έδαφος αισθάνομαι μέσα μου κάτι που δεν το ένιωθα ούτε στην πατρίδα μου! Κάτι που δεν μπορώ να εξηγήσω».

Η Ελλάδα, όπως αναφέρει, είναι πλέον δεύτερη πατρίδα του και μιλώντας για τον σημαντικό σκοπό της επιστροφής των Μαρμάρων, επισήμανε πως «συνδέθηκα άμεσα. Συνειδητοποίησα πως άξιζε και τον χρόνο και τον κόπο και βρήκαμε έναν τρόπο να αποτυπώσουμε την αγάπη μας για το ποδήλατο, αλλά κυρίως για την Ελλάδα και τον πολιτισμό της. Αποκτήσαμε έναν σκοπό ώστε να δείξουμε σε όλους πως μπορούμε να κάνουμε πράγματα που έχουν σημασία. Να δείξουμε στον κόσμο ότι αν θέλεις κάτι πολύ, μπορείς να το πετύχεις».

Η Βασιλική Βούτζαλη τόνισε κατά την άφιξη ότι «παρά τις δυσκολίες, τις ξεπεράσαμε όλες με χαμόγελο και ανυπομονούμε να φτάσουμε το απόγευμα της Κυριακής στο ΟΑΚΑ, στη συνέχεια στο Μουσείο της Ακρόπολης και τέλος στο Παλαιό Φάληρο. Συνδυάζοντας διακοπές με το ποδήλατο, γεννήθηκε η ιδέα να προβάλλουμε κάτι όμορφο για τον ελληνικό πολιτισμό, τιμώντας παράλληλα και τρεις φίλους μας, τους Κώστα Κεσίνη, Στέλιο Γουλιέλμο, Θεοφάνη Μπάρλα, οι οποίοι έχουν φύγει από κοντά μας...».

Για την Βασιλική Βουτζάλη, η πορεία από το Λονδίνο στην Αθήνα «είναι η πορεία που πρέπει να πάρουν και τα Μάρμαρα του Παρθενώνα και να επιστρέψουν στο σπίτι τους!». Η αρχική σκέψη έγινε πράξη αφενός με τη βοήθεια ενός φίλου της, του ποδηλάτη, Κωνσταντίνου Χατζηπαντελή, ο οποίος είναι Γ.Γ. του Ινστιτούτου Ανθρωπογενών και Φυσικών Καταστροφών και Διαχείρισης Κρίσεων, της Πολιτικής Προστασίας. Και αφετέρου με τη γενναιόδωρη συνεισφορά τόσο του κ. Αλέξη Κούλα όσο και του Δήμου Παλαιού Φαλήρου.

Τους πέντε ποδηλάτες θα συνοδεύσει επί ελληνικού εδάφους και ο Χρήστος Κορομηλάς, ποδηλάτης ΑμεΑ με περιορισμένη όραση. Σε όλες τις διαδρομές θα υπάρχει μαζί τους ένα συνοδευτικό όχημα και η Βασιλική Βουτζάλη εξήγησε ότι αυτό «είναι μία πολύτιμη συνεισφορά του “Honey & Bread” και του κύριου Α. Κούλα, ο οποίος φρόντισε να υπάρχει δίπλα μας το αυτοκίνητο, για ό,τι χρειαζόμαστε. Χάρη σε αυτό, η μόνη έννοια μας να είναι μόνο να γυρίζουμε το πετάλι και να χαιρόμαστε τη στιγμή και να φτάσουμε σε κάθε προορισμό, όπου θα μας περιμένουν φίλοι από τοπικές ποδηλατικές ενώσεις και ομάδες.

Στη διοργάνωση υπήρξε η αμέριστη βοήθεια του Δήμου Παλαιού Φαλήρου και του Δημάρχου, κ. Ιωάννη Φωστηρόπουλου, για ό,τι χρειάστηκε στο οργανωτικό κομμάτι του εγχειρήματός μας».

Στην πορεία των πέντε ποδηλατών στη χώρα μας, στόχος τους δεν είναι απλώς να φωνάξουν «Bring Them Back», αλλά να ενώσουν τις φωνές τους με τον κόσμο και αναμένουν στο πλευρό τους όσους ποδηλάτες επιθυμούν να τους ακολουθήσουν.

Για τον τρίτο ποδηλάτη της παρέας, Σταύρο Σούμα, αυτό είναι ένας παράλληλος σκοπός, καθώς «δείχνουμε πως κάποιες απαιτήσεις δεν χρειάζονται φασαρίες ή και πολέμους. Το κάνουμε με έναν ειρηνικό και αθλητικό τρόπο, γιατί όλα λύνονται με τον πολιτισμό, που είναι ταυτόσημος της πατρίδας μας».

Ο ίδιος τόνισε ότι «μία χούφτα ανθρώπων ξεκίνησε από την Ελλάδα για να πετύχει το δικό της “θέλω”, αρχικά με τον αθλητισμό και την ποδηλασία μας. Να κάνουμε τον κόσμο να καταλάβει πως όλα είναι πιο ωραία μέσα από τα σπορ. Αυτό που μας άρεσε, στην ιδέα της Βασιλικής για το μήνυμα υπέρ των Μαρμάρων, είναι πως αυτά ανήκουν στην Ελλάδα και είναι αναγκαίο και επιτακτικό να επιστρέψουν στο σπίτι τους...»

Η διαδρομή από το Λονδίνο μέχρι και την στιγμή που επιβιβαστήκαμε στο καράβι για την Ελλάδα ήταν εξαιρετικές, καθώς υπάρχει μία διαφορετική ποδηλατική κουλτούρα, με μεγάλους ποδηλατοδρόμους που συνδέουν ακόμη και πόλεις. Εμείς, στην Ελλάδα, από την άλλη, διαθέτουμε άλλα στοιχεία, όπως ο ήλιος και η ατμόσφαιρα, πράγματα που μας θυμίζουν και μας δίνουν εκείνη την αρχαία δύναμη που προκαλεί αστείρευτη ενέργεια. Γι' αυτό θα πρέπει να είμαστε και δυνατοί, ως λαός».

Και όπως είχε πει και η Μελίνα Μερκούρη, ως υπουργός Πολιτισμού, στον τότε πρόεδρο του Βρετανικού Μουσείου, Ντέιβιντ Μακένζι Ουίλσον: «Ελπίζω να δω τα Μάρμαρα πίσω στην Αθήνα προτού πεθάνω. Αν όμως έρθουν αργότερα, εγώ θα ξαναγεννηθώ...»

Πηγή: <https://www.sportime.gr/extratime/koinonia/marmara-tou-parthenona-stin-ellada-i-podilates-pou-trechoun-gia-tin-epistrofi-tous/>

Έκαναν ποδήλατο από το Βρετανικό μουσείο στην Ακρόπολη για την επιστροφή των Μαρμάρων του Παρθενώνα

Οι ποδηλάτες που έστειλαν μήνυμα σε όλη την Ευρώπη για τον επαναπατρισμό των μαρμάρων του Παρθενώνα - Η Βασιλική Βούτσαλη μιλάει για αυτή τη συμβολική διαδρομή στο Newsbomb.gr.

Λευτέρης Θεοδωρακόπουλος 02/09/2022

«Φέρτε τα πίσω» είναι το μήνυμα που έστειλαν πέντε ποδηλάτες που διέσχισαν χώρες της Ευρώπης, για να ευαισθητοποιήσουν τους πολίτες της Γηραιάς Ηπείρου αναφορικά με τα μάρμαρα του Παρθενώνα.

Τώρα, μετά από χρόνια, η συζήτηση για την επιστροφή των μαρμάρων του Παρθενώνα έχει ανοίξει ξανά. Έτσι, επέλεξαν οι Βασίλης Κόρδας, Βασιλική Βούτσαλη, Γιάννης Ευθυμίου, Σταύρος Σίμος και ο φιλέλληνας Γερμανός Steffen Streich να ενισχύσουν αυτή την πρωτοβουλία.

Η Βασιλική Βούτσαλη μιλάει στο Newsbomb.gr για αυτή την ιδιαίτερη εμπειρία της, για τα μηνύματα που εισέπραξε από ευρωπαίους πολίτες, για το σκοπό της ιδιαίτερης αυτής δράσης αλλά και πως αντέδρασαν οι Έλληνες. Μάλιστα στο τέλος μοιράζεται μαζί μας πιο πολύ συγκινητική στιγμή.

Η Βασιλική Βούτσαλη μιλάει για αυτή τη συμβολική διαδρομή στο Newsbomb.gr

Από το βρετανικό μουσείο στην Ακρόπολη

Η διαδρομή που διέσχισαν ήταν συμβολική. Από το Βρετανικό Μουσείο του Λονδίνου μέχρι τον Ιερό Βράχο της Ακρόπολης, δηλαδή περίπου 3.000 χιλιόμετρα κάνοντας ποδήλατο από τις 14 έως τις 28 Αυγούστου

3.000 χλμ με τα ποδήλατα για έναν σκοπό, ποιος ήταν αυτός;

«Μετά από την συμμετοχή μου σε μεγάλες οργανώσεις , εδώ και κάποια χρόνια ήθελα να δημιουργηθεί μια μεγάλη ποδηλατική διαδρομή με τερματισμό την Ελλάδα μας ,δεν είχε βρεθεί όμως η κατάλληλη ευκαιρία. Μια πλάκα με τον Βασίλη Κόρδα, που έχει εταιρεία στην Αθήνα και το Λονδίνο ήταν η αφορμή να ξεκινήσουμε».

Η μπλούζα της προσπάθειας των ποδηλατών

Πώς προέκυψε η ιδέα με τα ποδήλατα;

«Ο Βασίλης Κορδός πηγαινοέρχεται με αεροπλάνο και τον παρότρυνα να επιστρέψει με ποδήλατο, είπε πως αν πήγαινα παρέα θα το δοκίμαζε έτσι και έγινε. Κανονίσαμε τις καλοκαιρινές μας διακοπές από το Λονδίνο στην Αθήνα με ποδήλατο. Στο μυαλό μας ήρθε αμέσως η διαδρομή που πρέπει να κάνουν τα γλυπτά του Παρθενώνα. Η επικοινωνία με τον Κωνσταντίνο Χατζηπαντελή, γενικό γραμματέα του ΙΔΑΦΚ και ποδηλάτη , έφερε αποτέλεσμα καθώς ενημερώθηκε και η πρόεδρος Ξένια Γεωργιάδου και η εκδήλωση έγινε υπό την αιγίδα του ΙΔΑΦΚ».

Ψηλά στα βουνά της Ευρώπης έφθασε το μήνυμα για τα μάρμαρα του Παρθενώνα

Ποιοι αποτελούσαν την ομάδα;

«Η παρέα μας ήταν ο Γιάννης Ευθυμίου, ο Σταύρος Σούμας, εγώ, ο Βασίλης Κόρδας και ο φιλέλληνας Γερμανός Steffen Streich, μια χούφτα ανθρώπων που όμως κουβαλούσαμε την ψυχή κάθε Έλληνα. Η εκδήλωση αφιερωμένη σε 3 φίλους μας που έφυγαν νωρίς μα δεν τους ξεχνάμε ο Κώστας Κεσίνης, ο Στέλιος Γουλιέλμος και ο Θεοφάνης Μπάρλας».

Θεωρείτε ότι με την πρωτοβουλία σας αναδείξατε το θέμα σε μια κομβική καμπή για την επιστροφή των μαρμάρων;

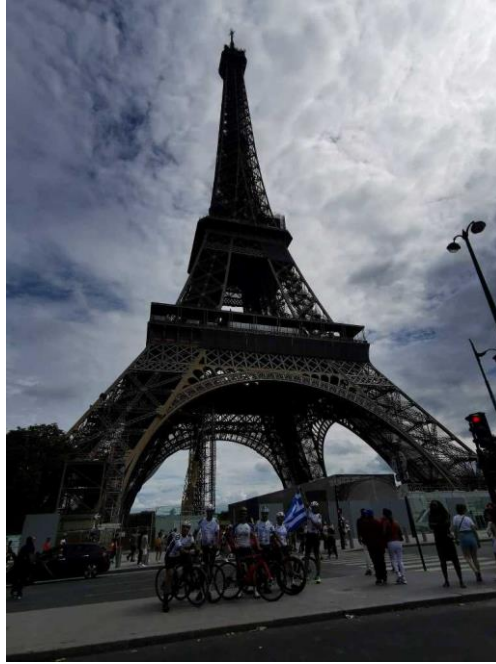
«Θέλαμε να περάσουμε ένα μήνυμα στον κόσμο, πως ενώ κάνουμε αυτό που αγαπάμε, ταξίδι με το ποδήλατο μπορούμε να δείξουμε τον πολιτισμό μας, να ενημερώσει και με ειρηνικό τρόπο και χαμόγελο να δημιουργήσουμε ένα κίνημα».

Γιατί επιλέξατε το ποδήλατο;

«Επιλέχτηκε το ποδήλατο γιατί είναι συνδεδεμένο με τις ομορφότερες αναμνήσεις καθώς είναι το πρώτο παιδικό παιχνίδι, είναι μέσο άσκησης κοινωνικοποίησης μα και μετακίνησης χωρίς καύσιμο, φιλικό για το περιβάλλον».

Από ποιες χώρες και πόλεις περάσατε;

«Ξεκινήσαμε στις 14/8 στις 5:30 π.μ από το βρετανικό μουσείο, με πλοίο μέσω Dover Calais περάσαμε στην Γαλλία, την διασχίσαμε και 2 μέρες αργότερα περάσαμε στην Ελβετία, διασχίζοντας τις ελβετικές Άλπεις και περάσαμε στην Ιταλία όπου με πλοίο από Ανκόνα ήρθαμε σε ελληνικό έδαφος στην Ηγουμενίτσα».

Το μήνυμα για την επιστροφή των μαρμάρων του Παρθενώνα με την ελληνική σημαία κάτω από τον πύργο του Άιφελ

Ποιες ήταν οι δυσκολίες που συναντήσατε στο ταξίδι σας;

«Είναι δύσκολο πέντε άτομα που γνωρίζονται ελάχιστα να συνεργαστούν, μα με καλή διάθεση το καταφέραμε χωρίς ιδιαίτερο πρόβλημα. Οι δυσκολίες που αντιμετωπίσαμε ήταν οι καιρικές συνθήκες, κρύο, ομίχλη, βροχή, χαλάζι. Το δυσκολότερο σημείο ήταν στην Ελβετία λόγω της διαδρομής εκεί, γνωρίζαμε φυσικά ότι έχει αρκετά υψομετρικά, μα και ο καιρός δεν ήταν φιλικός και δεν είχαμε τρόπο επικοινωνίας καθώς δεν υπάρχει δυνατότητα περιαγωγής. Μα τα καταφέραμε και στο δεύτερο υψηλότερο σημείο της Ευρώπης στο *passo dello Stelvio* βρίσκεται αυτοκόλλητο με το μήνυμα μας *bring them back*».

Οι Ευρωπαίοι που «συναντήσετε» στο ταξίδι τι σας έλεγαν για τα μάρμαρα του Παρθενώνα, είχαν επίγνωση της κατάστασης;

«Με μεγάλη μας έκπληξη, δε γνώριζαν για το θέμα των γλυπτών στο εξωτερικό, μα έδειξαν μεγάλο ενδιαφέρον για το θέμα καθώς πολλοί ήρθαν κ ζητούσαν να ενημερωθούν για την δράση μας.

Πιστεύω πως είχε αποτέλεσμα καθώς στο Λονδίνο ήρθαμε σε επικοινωνία με το *British committee for the reunification of the sculptures* και παρακολουθούσαν την κάθε μας ημέρα και ενημέρωναν το κοινό του Λονδίνου. Παράλληλα ήρθαν ποδηλάτες να μας συνοδεύσουν σε κάποια σημεία της διαδρομής, από το Βέλγιο, από την Ζυρίχη και από την Αυστρία ήρθε φίλος ποδηλάτης στην Βασιλεία και μας συνόδευε έως την Βερόνα φορώντας την μπλούζα *bring them back*».

Όταν βρεθήκατε στην Ελλάδα...

«Σε όλη τη διαδρομή στην Ελλάδα ήταν απερίγραπτα τα συναισθήματα. Φίλοι, γνωστοί αλλά και κόσμος που μας παρακολουθούσε από τα ΜΜΕ έβγαινε στον δρόμο να μας συναντήσει. Σε ένα χωριό σταματήσαμε για νερό και ο 78χρονος κύριος Γιάννης, ιδιοκτήτης ενός περιπτερού, δάκρυσε από συγκίνηση και μας έλεγε ευχαριστώ ενώ δεν μας άφησε να πληρώσουμε τίποτα. Στην Ελλάδα πριν τις μεγάλες πόλεις είχαμε μαζί μας τον κύριο Κορομηλά αθλητή με οπτική αναπηρία, εκπρόσωπος των αθλητών ΑμεΑ, μέλος του ΔΣ φάρου τυφλών και σκύλων οδηγών, και πρόεδρος του Ίωνα ΑμεΑ».

Ήταν συγκινητική η στιγμή όταν φθάσατε στην Ακρόπολη; Ποιοι σας υποδέχθηκαν;

«Ο τερματισμός στην Ακρόπολη ήταν πολύ συγκινητικός. Αρχικά ήταν η συνάντηση στο ΟΑΚΑ για να μαζευτούν αρκετοί ποδηλάτες να διανύσουμε τα τελευταία χιλιόμετρα μαζί, έγιναν τα εγκαίνια της κεντρικής πύλης στο άγαλμα του Σπύρου Λούη. Παρευρέθηκαν ο υπουργός αθλητισμού Λευτέρης Αυγενάκης και άλλοι επίσημοι. Με την συνοδεία της αστυνομίας και των μηχανών της ΙΔΑΦΚ, οι ποδηλάτες κατευθυνθήκαμε στο μνημείο της Μελίνας Μερκούρη. Εκεί βρισκόταν για να μας υποδεχτεί η κυρία Πωλίνα, εκπρόσωπος του ΔΣ του ιδρύματος Μελίνας Μερκούρη. Μας έδωσε αναμνηστικά και αφού αφήσαμε λουλούδια και τις Καρυάτιδες που είχαμε μαζί μας στην διαδρομή πήγαμε στο μουσείο της ακρόπολης για τον τερματισμό.

Εκεί ήταν αρκετοί φίλοι, γνωστοί, άτομα που μας παρακολουθούσαν, κάποιοι από τους χορηγούς που μας στήριξαν και περαστικοί τουρίστες καθώς και η πρόεδρος του ΙΔΑΦΚ ,η πρόεδρος των σκύλων οδηγών και ο δήμαρχος παλαιού Φαλήρου κύριος Γιάννης Φωστηροπουλος. Μας έκαναν την τιμή να περάσουμε μέσα στο μουσείο».

Από την επιστροφή σας στην Ακρόπολη τι έχετε να θυμάστε;

«Στον τερματισμό ήταν η μητέρα του Κώστα Κεσίνη παρά την αδυναμία της να σταθεί για να μας αγκαλιάσει και να ευχαριστήσει που αφιερώσαμε στον γιο της το εγχείρημα αυτό. Ήταν αυτό που με έκανε να κλάψω».

Πηγή: <https://www.newsbomb.gr/ellada/story/1347967/ekanan-podilato-apo-to-vretaniko-moyseio-os-tin-akropoli>

Από τη Μελβούρνη η επιστροφή των Μαρμάρων του Παρθενώνα

ΚΑΛΑΜΑΤΑ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

21 Οκτωβρίου 2022

Σύνταξη Ηλίας Μαραβάς

Σε μία κίνηση υψηλού συμβολισμού για την επιστροφή των μαρμάρων του Παρθενώνα προχώρησε μία από τις μεγαλύτερες κοινότητες της ελληνικής ομογένειας παγκοσμίως. Στο κέντρο της Μελβούρνης της Αυστραλίας, στην οδό Lonsdale βρίσκεται το επιβλητικό κτήριο της Ελληνικής Κοινότητας στην πρόσοψη του οποίου τοποθετήθηκε αντίγραφο της Δυτικής Ζωφόρου του Παρθενώνα.

Στη δυτική ζωφόρο εικονίζεται η προετοιμασία της πομπής των ιππέων και αποτελείται από 16 λίθους. Ο πρώτος και ο δεύτερος βρίσκονται στο Βρετανικό Μουσείο, ενώ οι υπόλοιποι φυλάσσονται στο Μουσείο της Ακρόπολης. Στο κτήριο της ελληνικής κοινότητας τοποθετήθηκαν μη ακριβή αντίγραφα (κατά 10% μεγαλύτερα από τα πραγματικά) των 14 λίθων που βρίσκονται στην Ελλάδα, ενώ αντί αντιγράφων αυτών που βρίσκονται στη Βρετανία υπάρχουν δύο κενοί λίθοι χωρίς τις ανάγλυφες μορφές (όπως φαίνεται στη φωτογραφία).

Οι κάτοικοι και οι επισκέπτες της Μελβούρνης θα μπορούν στο πιο πολυσύχναστο σημείο της πόλης να θαυμάσουν ένα από τα πιο χαρακτηριστικά τμήματα του μεγαλειώδους μνημείου της Αρχαίας Ελλάδας, διαπιστώνοντας ότι ένα κομμάτι του δε βρίσκεται εκεί παραπέμποντας σαφώς στην υπόθεση της κλοπής των συγκεκριμένων τμημάτων από τον Έλγιν.

Οι εργασίες τοποθέτησης των αντιγράφων της ζωοφόρου έχουν ήδη ολοκληρωθεί και το Σάββατο 22 Οκτωβρίου θα γίνουν τα αποκαλυπτήρια παρουσία αντιπροσωπειών ολόκληρης της ελληνικής ομογένειας της Αυστραλίας. Στην εκδήλωση αναμένεται να παραστούν ο Υφυπουργός Εξωτερικών Ν. Χαρδαλιάς και ο Δήμαρχος Καλαμάτας Θανάσης Βασιλόπουλος.

Εξάλλου, στο χώρο εξωτερικά του κτιρίου διεξάγεται το μεγαλύτερο Ελληνικό φεστιβάλ της Αυστραλίας, οι «Αντίποδες». Φέτος μετά από δύο χρόνια απουσίας λόγω κορονοϊού, το φεστιβάλ επιστρέφει με εκδηλώσεις στις οποίες μετέχουν δεκάδες ομογενείς καλλιτέχνες και χορευτικά συγκροτήματα όσο και καλεσμένοι από την Ελλάδα. Η συμμετοχή αναμένεται να ξεπεράσει τους 100.000 επισκέπτες.

Το έργο της κατασκευής των μη πιστών αντιγράφων της Ζωοφόρου του Παρθενώνα φέρει τις υπογραφές δύο Μεσσηνίων. Ο γνωστός γλύπτης Κώστας Δούσης και ο επί πολλά χρόνια κάτοικος Αυστραλίας Παναγιώτης Βασιλάκης έφεραν εις πέρας ένα πραγματικό άθλο από τη σύλληψη της ιδέας μέχρι και την τοποθέτηση των μαρμάρων. Με αστείρευτη επιμονή και υπομονή πήραν τις απαιτούμενες άδειες από το Υπουργείο Πολιτισμού και στη συνέχεια διάλεξαν τα κατάλληλα κομμάτια μαρμάρου από το λατομείο του Διονύσου. Είναι το ίδιο ακριβώς είδος μαρμάρου των αυθεντικών λίθων. Το σκάλισμα έγινε στο εργαστήριο του Κώστα Δούση στη Θουρία Μεσσηνίας και πριν από περίπου τρεις μήνες τα αντίγραφα τοποθετήθηκαν σε κοντέινερ το οποίο ταξίδεψε στη Μελβούρνη.

Μιλώντας στην ΕΡΤ Καλαμάτας ο Πρόεδρος της Ελληνικής Κοινότητας της Μελβούρνης Βασίλης Παπαστεργιάδης, τόνισε πως είναι λάμψη από την επιβλητικότητα του Παρθενώνα θα βρίσκεται πλέον και σε ένα από τα πιο κεντρικά σημεία της Μελβούρνης, στέλνοντας μήνυμα σε όλον τον πλανήτη για την επιστροφή των μαρμάρων.

Πηγή: <https://www.ertnews.gr/perifereiakoi-stathmoi/kalamata/apo-ti-melvoyni-i-epistrofi-ton-marmaron-toy-parthenona/>

Εκστρατεία για την επιστροφή των Γλυπτών του Παρθενώνα και την επανένωση του Μνημείου

Ψήφισε στο site της εκστρατείας www.bringthemback.org! Reunite Them! BRING THEM BACK!

Στο Βρετανικό Μουσείο φιλοξενούνται χιλιάδες κομμάτια ελληνικών αρχαιοτήτων. Η καμπάνια μας δεν ζητάει την επιστροφή όλων αυτών. Ζητάμε την επιστροφή των Γλυπτών του Παρθενώνα στην Ελλάδα για να επανενωθεί το Μνημείο. Εμείς οι χρήστες του διαδικτύου έχουμε τη δύναμη και μπορούμε να κινητοποιήσουμε την παγκόσμια κοινή γνώμη. Ο σκοπός μας μπορεί να επιτευχθεί με αυτό τον τρόπο. Πιστεύεις ότι είναι δίκαιο; Αν ναι, Βοήθησε να γίνει πραγματικότητα.

Πες το δικό σου BRING THEM BACK!

Δείτε/ακούστε το τραγούδι [εδώ](#)

Σκηνοθεσία: Ιωάννης Κασπίρης www.kaspiris.gr

Πηγή: <https://www.bringthemback.org/>

ΕΛΕΥΘΕΡΩΣΕ ΜΕ – #SETMEFREECAMPAIGN – Παγκόσμια Εκστρατεία της «Αποστολής» για τον Πολιτισμό

«Το μήνυμα «Ελευθέρωσέ Με» είναι μία δυνατή έκκληση για την επιστροφή πολιτισμικών μνημείων στους τόπους που γεννήθηκαν». Με αυτή τη φράση ο Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και Πάσης Ελλάδος κ. Ιερώνυμος με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Πολιτισμού, παρουσίασε τη διεθνή καμπάνια του φιλανθρωπικού οργανισμού «Αποστολή» με τίτλο **#SETMEFREECAMPAIGN**.

«Πρόκειται για μια ιστορική στιγμή», είπε ο κ. Ιερώνυμος, προσθέτοντας ότι «η Αρχιεπισκοπή Αθηνών στέλνει ένα παγκόσμιο μήνυμα. Τα πολιτιστικά μνημεία δεν είναι ούτε λάφυρα, ούτε άψυχες πέτρες. Είναι ζωή, ιστορία, ο πολιτισμός κάθε λαού και δεν υπάρχει κανένα νόημα να κρατιούνται σε προθήκες μουσείων για φωτογραφίες ή επίδειξη δύναμης. Ήρθε η ώρα, κατέληξε, να διορθωθούν λάθη που έγιναν σε άλλες εποχές αρκεί να ακούσομε τη φωνή τους που μας λέει «Ελευθέρωσέ Με»».

Ο Γενικός Διευθυντής της «Αποστολής» επεσήμανε ότι: «Τα πολιτιστικά αγαθά ανήκουν πρωτίστως και κυρίως στον φυσικό τους χώρο και στο λαό που τα δημιούργησε. Τόσο η αφαίρεσή τους, όσο και η συνεχιζόμενη κατακράτησή τους στερείται οποιασδήποτε ηθικής και νομικής νομιμοποιητικής βάσεως. Είναι ανήθικη, καταχρηστική και παράνομη. Το αίτημα, λοιπόν, για επιστροφή είναι πρωτίστως ηθικό και νομικό, αποτελεί δε αξίωση των Πανελλήνων, των Φιλελλήνων, αλλά και όλων των ανθρώπων που σέβονται την πολιτιστική κληρονομιά και τα πολιτιστικά αγαθά των λαών και αντιτίθενται στην κλοπή, βίαιη αφαίρεση και μεταφορά τους σε ξένες χώρες, πρακτικές αποικιοκρατικού τύπου.

Ο κος Δήμησας εξέφρασε την ευγνωμοσύνη της «Αποστολής» στην εταιρεία Aikor Productions, το δημιουργό και σκηνοθέτη του βίντεο Γιάννη Αϊβάζη, το περιοδικό Koita Magazine, τη bodypainter Έφη Τσιμπή, το φωτογράφο Κωνσταντίνο Λέπουρη καθώς και τους παρακάτω ηθοποιούς που στήριξαν αφιλοκερδώς την πρωτοβουλία της:

Αϊβάζη Γιάννη, Γουλιώτη Στεφανία, Δούκα Ζέτα, Δούνια Νόννη, Κακούρη Λεωνίδα, Καρβούνη Κόρα, Κορινθίου Μαρία, Κουλουκάκου Αντιγόνη, Κουρή Νεφέλη, Ναυπλιώτου Μαρία, Νούσια Τάσο, Παπαφωτίου Μαρία, Ρώτα Ρένο.

Η «Αποστολή» μας καλεί όλους στο **#SETMEFREECAMPAIGN** να ενώσουμε τη φωνή μας σε ένα δίκαιο, παγκόσμιο αίτημα.

#SetMeFreeCampaign για την Παγκόσμια Ημέρα Πολιτισμού

Ο Φιλανθρωπικός οργανισμός «Αποστολή» της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών με αφορμή τη Παγκόσμια Ημέρα Πολιτισμού (21 Μαΐου), μαζί με την εταιρεία παραγωγής Aikor Productions και το περιοδικό Koita Magazine, υπενθυμίζει με την πρωτοβουλία **#SETMEFREECAMPAIGN** την ανάγκη της επιστροφής των σπουδαίων γλυπτών και μαρμάρων της Ελλάδος. Τα γλυπτά δεν είναι ένα κομμάτι μάρμαρο είναι ο Πολιτισμός μας, η ζωή μας, η ιστορία μας, η ψυχή μας. Ήρθε η ώρα να επιστραφούν στην πατρίδα τους. Η «Αποστολή» εκφράζει την ευγνωμοσύνη της στην εταιρεία Aikor Productions, το δημιουργό και σκηνοθέτη του βίντεο Γιάννη Αϊβάζη, το περιοδικό Koita Magazine, τη bodypainter Έφη Τσιμπή, τον φωτογράφο Κωνσταντίνο Λέπουρη καθώς και τους παρακάτω ηθοποιούς που στήριξαν αφιλοκερδώς την πρωτοβουλία της. Αϊβάζη Γιάννη Γουλιώτη Στεφανία Δούκα Ζέτα Δούνια Νόννη Κακούρη Λεωνίδα Καρβούνη Κόρα Κορινθίου Μαρία Κουλουκάκου Αντιγόνη Κουρή Νεφέλη Ναυπλιώτου Μαρία Νούσια Τάσο Παπαφωτίου Μαρία Ρώτα Ρένο

Πηγές: <https://www.youtube.com/watch?v=ApqbJnfBcwE>

<https://www.protothema.gr/webtv/default-folder/4034601/apostoli-setmefreecampaign-gia-tin-pagkosmia-imera-politismoy/>

Το τραγούδι για την επιστροφή των Γλυπτών που ακούστηκε στο Βρετανικό Μουσείο

Γλυπτά του Παρθενώνα στο Βρετανικό Μουσείο/(AP Photo/Matt Dunham)

«Φέρτε τα πίσω, ως ένα κομμάτι, πίσω στην Ελλάδα...πίσω...στην πατρίδα» είναι ένα μέρος των στίχων που ακούστηκαν μέσα στο Βρετανικό Μουσείο, στη διάσημη αίθουσα 18, όπου φιλοξενούνται τα Γλυπτά του Παρθενώνα. Χθες το απόγευμα, ανήμερα της επετείου των δέκα χρόνων λειτουργίας του Μουσείου της Ακρόπολης της Αθήνας, η Ελληνίδα τραγουδίστρια και συνθέτρια Hellena επέλεξε να ερμηνεύσει a capella ένα συμβολικό τραγούδι για την επιστροφή των Γλυπτών, στέλνοντας το μήνυμα της επανένωσης, στο πλαίσιο μίας μελωδικής διαμαρτυρίας που πραγματοποιήθηκε με τη στήριξη της Βρετανικής Επιτροπής για την Επανένωση των Γλυπτών του Παρθενώνα.

Σε μία γωνιά της αίθουσας, περιτριγυρισμένη από τις συνθέσεις των Γλυπτών, παρουσίασε για πρώτη φορά το νέο της τραγούδι με τίτλο «Τα Μάρμαρα του Παρθενώνα (Φέρτε τα πίσω)» (The Parthenon Marbles - Bring them back), δημιούργημα της προσωπικής της επιθυμίας και ευθύνης, όπως λέει, να συμμετέχει συνειδητά στον αγώνα της επιστροφής των Γλυπτών στον τόπο τους για να αναδειχθούν πλέον ως ένα ενιαίο έργο τέχνης.

Η καλλιτεχνική διαμαρτυρία διήρκεσε περίπου μία ώρα και η Ελληνίδα τραγουδίστρια επανέλαβε το τραγούδι τις δέκα φορές - όσα και τα χρόνια συμπλήρωσης της λειτουργίας του Μουσείου της Ακρόπολης - χωρίς μικρόφωνο ή μουσικό όργανο, παρά

μόνο με τη συνοδεία ηχογραφημένου πιάνου που ακούγονταν από την συσκευή του κινητού της τηλεφώνου, σύμφωνα με τις υποδείξεις του Βρετανικού Μουσείου. «Η επίσημη αιτιολογία για την απαγόρευση χρήσης μουσικού οργάνου, όπως μία κιθάρα, ήταν να μην ενοχληθούν οι επισκέπτες και να μην υπάρξουν παράπονα» ανέφερε η Hellena.

Ανάμεσα στις επαναλήψεις των ερμηνειών της, ανάγνωσε κείμενα με πληροφορίες γύρω από την ιστορία των Γλυπτών και τον τρόπο αφαίρεσής τους από τον φυσικό τους χώρο από τον λόρδο Έλγιν. «Είναι μία ιστορία, ένα έργο και πρέπει να επανενωθεί. Θα χωρίζατε την Μόνα Λίζα σε δύο κομμάτια; Τότε γιατί να χωρίσετε τα Γλυπτά;» έλεγε μπροστά στους επισκέπτες του Βρετανικού Μουσείου.

«Πολλοί λόγοι, κάτω από έναν σκοπό» ήταν η απάντησή της στο ΑΠΕ - ΜΠΕ για τους λόγους που την οδήγησαν στη δημιουργία του συγκεκριμένου τραγουδιού, αλλά και στην εκδήλωση διαμαρτυρίας εντός του Βρετανικού Μουσείου. Όπως εξήγησε, είναι η δική της συμβολή στον αγώνα της Επανεένωσης των Γλυπτών και εξέφρασε την ελπίδα μέσα από το ντεμπούτο του τραγουδιού και του βίντεο που προωθεί να γίνει γνωστό σε περισσότερους ανθρώπους αυτό που συμβαίνει. Ακόμη και να χρησιμοποιηθεί από οργανώσεις ανά τον κόσμο που έχουν στόχο την ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης γύρω από την εκστρατεία επιστροφής. «Ο στόχος είναι να ενισχυθεί η πίεση προς την βρετανική κυβέρνηση να αλλάξει το νόμο του 1963 που εμποδίζει την επιστροφή έργων τέχνης και αρχαιοτήτων στις χώρες όπου ανήκουν, αλλά και προς το Βρετανικό Μουσείο να αποδεχτεί το αίτημα της επιστροφής» επεσήμανε.

Η 33χρονη καλλιτέχνης, γεννήθηκε και μεγάλωσε στην Ελασσόνα Ολύμπου και σπούδασε κλασικό πιάνο και φωνητική. Μετακόμισε στο Λονδίνο, όπου διαμένει από το 2011, ακολουθώντας την επαγγελματική της καριέρα, ως τραγουδίστρια, συνθέτρια και στιχουργός, με δικές της δημιουργίες και συμμετοχές σε μουσικές σκηνές της βρετανικής πρωτεύουσας. Για την έκδοση του τραγουδιού «The Parthenon Marbles. Bring them back» είχε την υποστήριξη της Βρετανικής και της Αυστραλιανής Επιτροπής για την Επανεένωση.

Δείτε/ακούστε το τραγούδι [εδώ](#)

Πηγή:

<https://www.ethnos.gr/culture/article/45904/totragoydigiathnepistrofhtonglyptonpoyakoysthkestobretanikomoyseiovid>

Διαδικτυακό και Ψηφιακό Υλικό (ενδεικτικά)

-Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού Ελλάδας, Ελληνική Δημοκρατία

Αφιέρωμα: Η Επιστροφή των Μαρμάρων του Παρθενώνα

<https://www.culture.gov.gr/el/parthenonas/SitePages/Home.aspx>

-Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού Ελλάδας, Ελληνική Δημοκρατία

Παρουσίαση: «Η Επανάσταση των Γλυπτών του Παρθενώνα»

https://www.culture.gov.gr/DocLib/marmara_gr.ppt

-Καμπάνια: Τι θα γινόταν αν ο Έλγιν επισκεπτόταν την Ρώμη, τη Νέα Υόρκη ...
«Η καμπάνια με τα λεηλατημένα παγκόσμια μνημεία που εντυπωσιάζει»

<https://www.mixanitouxronou.gr/ti-tha-ginotan-an-o-elgin-iche-episkefti-ti-romi-ti-nea-iorki-ti-vrazilia-i-kampania-me-ta-leilatimena-mnimia-pou-entiposiazi-fotografies/>

-Τα Γλυπτά του Παρθενώνα στο Βρετανικό μουσείο- Σε βίντεο 360 μοιρών (VR 360)

https://www.youtube.com/watch?v=xuwOlg_M6ok&t=1s

<https://www.youtube.com/watch?v=PL49fgGxyVc>

-Η Ακρόπολη των Αθηνών

<https://www.youtube.com/watch?v=Kc1RNbQOAXg>

-Μουσείο Ακρόπολης – Ψηφιακό Παιχνίδι- Αποστολή S.A.M.M.

Ένωσε τα Γλυπτά του Παρθενώνα

<https://acropolismuseumkids.gr/paixnidi/src/index.html>

-Είμαι Έλληνας και θέλω να επιστρέψω σπίτι - I am greek and i want to go home

<https://www.youtube.com/watch?v=7swmq0VROUk&t=69s>

<https://www.youtube.com/watch?v=NvJIEUQIyEg>

-Το ελληνικό τμήμα της ιστοσελίδας του Βρετανικού Μουσείου

<https://www.britishmuseum.org/collection/galleries/greece-parthenon>

https://www.britishmuseum.org/collection/object/G_1816-0610-46-b

-Εικονική περιήγηση των Μαρμάρων του Παρθενώνα στο Βρετανικό Μουσείο μέσω του Google Arts & Cultures

https://artsandculture.google.com/streetview/british-museum/AwEp68JO4NECkQ?sv_h=3.656354574048102&sv_p=0.6446988133429699&sv_pid=NH7eJxyFuHq1IJvG6ti-jQ&sv_lid=3582009757710443819&sv_lng=-0.1284279997271085&sv_lat=51.51907905423855&sv_z=0.6158686808497831

-Υλικό στα αγγλικά από την ιστοσελίδα της Βρετανικής Επιτροπής για την Επανένωση των Μαρμάρων του Παρθενώνα

<https://www.parthenonuk.com/>

Λογοτεχνικά και Βιβλία Γνώσεων (ενδεικτικά)

Τα γλυπτά του Παρθενώνα

Συγγραφέας: Συλλογικό έργο
Εκδότης: Μουσείο Ακρόπολης
ISBN: 9789609904902
Χρονολογία έκδοσης: 2009

Τα βράδια ονειρεύομαι ότι είμαι σπίτι μου, Η αξία των πολιτιστικών θησαυρών στη διατήρηση της ιστορικής μνήμης

Συγγραφέας: Ηλιόπουλος, Βαγγέλης Δ.
Εκδότης: Νομική Βιβλιοθήκη
ISBN: 9789606226991
Χρονολογία έκδοσης: 2019

Η Αλίκη στη χώρα των μαρμάρων

Συγγραφέας: Ζέη Άλκη
Εκδότης: Μεταίχμιο
ISBN: 9789605665173
Χρονολογία έκδοσης: 2014

